

Försvar samt beredskap mot sårbarhet

Förslag till statsbudget för 2007

Försvar samt beredskap mot sårbarhet

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	9
2	Utgiftsområde 6	11
2.1	Omfattning.....	11
2.1.1	En ändamålsenlig förvaltning	13
2.1.2	En ändamålsenlig styrning.....	14
3	Totalförsvar	16
3.1	Omfattning.....	16
3.1.1	Verksamhetsområdet Det militära försvaret	16
3.1.2	Verksamhetsområdet Det civila försvaret	16
3.2	Utgiftsutveckling	17
3.3	Mål Politikområdet Totalförsvar	17
3.3.1	Mål för Verksamhetsområdet Det militära försvaret	18
3.3.2	Mål för Verksamhetsområdet Det civila försvaret.....	18
3.4	Politikens inriktning	18
3.5	Beredskapskredit för totalförsvaret	19
3.6	Insatser	19
3.6.1	Insatser inom politikområdet.....	19
3.6.1.1	Insatser inom Verksamhetsområdet Det militära försvaret.....	19
3.6.1.2	Insatser inom Verksamhetsområdet Det civila försvaret	20
3.7	Resultatbedömning.....	20
3.7.1	Verksamhetsområdet Det militära försvaret.....	21
3.7.1.1	Bedömning av Försvarsmaktens operativa förmåga	21
3.7.1.2	Utbildning, planering m.m.	21
3.7.1.3	Materiel, anläggningar samt forskning och teknikutveckling.....	34
3.7.1.4	Insatser	36
3.7.2	Verksamhetsområdet Det civila försvaret	39
3.7.2.1	Sammanfattande bedömning av förmågan inom det civila försvaret .	39
3.7.2.2	Redovisning av gemensamma frågor för civilt försvar.....	39
3.8	Inriktning	40
3.8.1	Inriktning Verksamhetsområdet Det militära försvaret.....	40
3.8.1.1	Krav på Försvarsmaktens operativa förmåga	40
3.8.1.2	Verksamhetsgren 1. Insatser	41
3.8.1.3	Internationella insatser	42

3.8.1.4	Verksamhetsgren 2 Uppbyggnad av insatsorganisationen och beredskap	44
3.8.1.5	Verksamhetsgren 3 Utveckling.....	62
3.8.1.6	Verksamhetsgren 4 Övriga verksamheter	66
3.8.2	Inriktning Verksamhetsområdet Det civila försvaret	66
3.8.2.1	Övergripande inriktning av verksamheten.....	66
3.9	Revisionens iakttagelser	67
3.10	Budgetförslag	68
3.10.1	6:1 Förbandsverksamhet, beredskap och fredsfrämjande truppinsatser m.m.....	68
3.10.2	6:2 Materiel och anläggningar	69
3.10.3	6:3 Forskning och teknikutveckling.....	75
3.10.4	6:4 Totalförsvarets pliktverk.....	75
3.10.5	6:5 Förvarshögskolan.....	76
3.10.6	6:6 Försvarets radioanstalt	77
3.10.7	6:7 Totalförsvarets forskningsinstitut.....	78
3.10.8	6:8 Stöd till frivilliga försvarsorganisationer	79
3.10.9	6:9 Nämnder m.m.....	79
3.10.10	Försvarets materielverk.....	80
3.10.11	6:10 Internationella materielsamarbeten, industrifrågor och exportstöd m.m.....	81
4	Politikområde Skydd och beredskap mot olyckor och svåra påfrestningar	83
4.1	Omfattning	83
4.1.1	Omfattning Verksamhetsområdet Skydd och beredskap mot olyckor	83
4.1.2	Omfattning Verksamhetsområdet Svåra påfrestningar.....	83
4.2	Utgiftsutveckling.....	84
4.2.1	Utgiftsutveckling Verksamhetsområdet Skydd mot olyckor.....	84
4.2.2	Utgiftsutveckling Verksamhetsområdet Svåra påfrestningar	84
4.3	Mål för politikområdet Skydd och beredskap mot olyckor och svåra påfrestningar	85
4.3.1	Mål för Verksamhetsområdet Skydd och beredskap mot olyckor.....	85
4.3.2	Mål för Verksamhetsområdet Svåra påfrestningar	85
4.4	Politikens inriktning.....	85
4.5	Insatser	86
4.5.1	Insatser inom politikområdet	86
4.5.1.1	Insatser inom Verksamhetsområdet Skydd mot olyckor	87
4.5.1.2	Insatser inom Verksamhetsområdet Svåra påfrestningar.....	87
4.5.1.3	Insatser utanför politikområdet.....	88
4.6	Resultatbedömning.....	88
4.6.1	Verksamhetsområdet Skydd mot olyckor	88
4.6.1.1	Resultat.....	88
4.6.1.2	Analys och slutsatser	92
4.6.2	Verksamhetsområdet Svåra påfrestningar.....	92
4.6.2.1	Resultat.....	92
4.6.2.2	Analys och slutsatser	94
4.7	Inriktning	95
4.7.1	Inriktning Verksamhetsområdet Skydd mot olyckor	95
4.7.2	Inriktning Verksamhetsområdet Svåra påfrestningar	96
4.8	Revisionens iakttagelser	97

4.9	Budgetförslag	97
4.9.1	7:1 Kustbevakningen.....	97
4.9.2	7:2 Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor..	99
4.9.3	7:3 Ersättning för räddningstjänst m.m.....	100
4.9.4	7:4 Samhällets skydd mot olyckor	101
4.9.5	7:5 Krisberedskap.....	103
4.9.6	7:6 Gemensam radiokommunikation för skydd och säkerhet	106
4.9.7	7:7 Krisberedskapsmyndigheten	107
4.9.8	7:8 Styrelsen för psykologiskt försvar	108
4.9.9	7:9 Ersättning till SOS Alarm AB för alarmeringstjänst enligt avtal	109
5	Nya anslag inom utgiftsområdet	111
5.1	Miljöpolitik.....	111
5.1.1	34:1 Statens strålskyddsinstitut.....	111
5.1.2	34:2 Statens kärnkraftinspektion: Förvaltningskostnader	113
5.1.3	34:3 Statens kärnkraftinspektion: Kärnsäkerhetsforskning.....	114
5.2	Näringspolitik	115
5.2.1	38:1 Elsäkerhetsverket	115

Tabellförteckning

Anslagsbelopp.....	10
2.1 Utgiftsutveckling inom utgiftsområdet.....	12
2.2 Härledning av ramnivån 2007–2009. Utgiftsområde 6 Försvar samt beredskap mot sårbarhet	12
2.3 Realekonomisk fördelning.....	13
3.1 Utgiftsutveckling inom politikområdet.....	17
3.2 Löne- och avvecklingskostnader i Försvarsmakten	28
3.3 Yrkesofficersutbildningens omfattning (avrundade siffror)	28
3.4 Anställning som yrkesofficer (avrundade siffror).....	28
3.5 Reservofficersutbildningens omfattning	29
3.6 Anställning som reservofficer.....	29
3.7 Utfallet för anslagsposten 6:1:2 Fredsfrämjande truppinsatser 2005.....	37
3.8 Insatsorganisationens utveckling (i enlighet med budgetpropositionen 2006)	44
3.9 Försvarsmaktens bedömning av personalkostnadsutvecklingen (löner, arvoden, fasta lönetillägg och avvecklingskostnader)	60
3.10 Försvarsmaktens bedömning av personalavvecklingskostnaderna under 2006– 2011.....	60
3.11 Anslagsutveckling.....	68
3.12 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 6:1 Förbandsverksamhet, beredskap och fredsfrämjande truppinsatser m.m	69
3.13 Anslagsutveckling.....	69
3.14 Investeringsplan.....	70
3.15 Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden.....	70
3.16 Beräknade infrianden av utestående åtaganden vid slutet av 2007	72
3.17 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 6:2 Materiel och anläggningar	74
3.18 Anslagsutveckling.....	75
3.19 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 6:3 Forskning och teknikutveckling.....	75
3.20 Anslagsutveckling.....	75
3.21 Uppdragsverksamhet	75
3.22 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 6:4 Totalförsvarets pliktverk	76
3.23 Anslagsutveckling.....	76
3.24 Uppdragsverksamhet	76
3.25 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 6:5 Försvarshögskolan	77
3.26 Anslagsutveckling.....	77
3.27 Uppdragsverksamhet	77
3.28 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 6:6 Försvarets radioanstalt	78
3.29 Anslagsutveckling.....	78
3.30 Uppdragsverksamhet	78
3.31 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 6:7 Totalförsvarets forskningsinstitut	79
3.32 Anslagsutveckling.....	79

3.33 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 6:8 Stöd till frivilliga försvarsorganisationer	79
3.34 Anslagsutveckling	79
3.35 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 6:9 Nämnder m.m.	80
3.36 Uppdragsverksamhet	80
3.37 Investeringsplan	80
3.38 Anslagsutveckling	81
3.39 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 6:10 Internationella materielsamarbeten, industrifrågor och exportstöd, mm	81
4.1 Utgiftsutveckling inom politikområdet	84
4.2 Anslagsutveckling	97
4.3 Offentligrättslig verksamhet	97
4.4 Uppdragsverksamhet	98
4.5 Investeringsplan	98
4.6 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 7:1 Kustbevakningen	99
4.7 Anslagsutveckling	99
4.8 Bemyndigande om ekonomiska åtaganden	99
4.9 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 7:2 Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor	100
4.10 Anslagsutveckling	100
4.11 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 7:3 Ersättning för räddningstjänst m.m.	100
4.12 Anslagsutveckling	101
4.13 Offentligrättslig verksamhet	101
4.14 Uppdragsverksamhet	101
4.15 Investeringsplan	102
4.16 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 7:4 Samhällets skydd mot olyckor	102
4.17 Anslagsutveckling	103
4.18 Investeringsplan	103
4.19 Bemyndigande om ekonomiska åtaganden	104
4.20 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 7:5 Krisberedskap	106
4.21 Anslagsutveckling	106
4.22 Uppdragsverksamhet	106
4.23 Redovisning av bemyndigande om ekonomiska åtaganden	106
4.24 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 7:6 Gemensam radiokommunikation för skydd och säkerhet	107
4.25 Anslagsutveckling	107
4.26 Uppdragsverksamhet	107
4.27 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 7:7 Krisberedskapsmyndigheten .	108
4.28 Anslagsutveckling	108
4.29 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 7:8 Styrelsen för psykologiskt försvar	108
4.30 Anslagsutveckling	109
4.31 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för Ersättning till SOS Alarm Sverige AB för alarmeringstjänst enligt avtal	109
5.1 Anslagsutveckling 34:1 Statens strålskyddsinstitut	111
5.2 Offentligrättslig verksamhet	111
5.3 Uppdragsverksamhet	111
5.4 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 34:1 Statens strålskyddsinstitut	112

5.5 Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden 34:1 Statens strålskyddsinstitut.....	112
5.6 Anslagsutveckling 34:2 Statens kärnkraftinspektion: Förvaltningskostnader	113
5.7 Offentligrättslig verksamhet	113
5.8 Uppdragsverksamhet	113
5.9 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 34:2 Statens kärnkraftinspektion: Förvaltningskostnader	113
5.10 Anslagsutveckling 34:11 Statens kärnkraftinspektion: Kärnsäkerhetsforskning.....	114
5.11 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 34:3 Statens kärnkraftinspektion: Kärnsäkerhetsforskning.....	114
5.12 Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden 34:3 Statens kärnkraftinspektion: Kärnsäkerhetsforskning	114
5.13 Anslagsutveckling 38:1 Elsäkerhetsverket.....	115
5.14 Offentligrättslig verksamhet	115
5.15 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 38:1 Elsäkerhetsverket	115

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringen föreslår att riksdagen

1. bemyndigar regeringen att för 2007 utnyttja en kredit på högst 40 000 000 000 kronor i Riksgäldskontoret om krig, krigsfara eller andra utomordentliga förhållanden föreligger (avsnitt 3.5),
2. godkänner inriktningen för insatsorganisationens utformning för 2009 (avsnitt 3.8.1.4),
3. godkänner förslaget till investeringsplan för Försvarsmakten för 2007–2009 (avsnitt 3.10.2),
4. bemyndigar regeringen att under 2007 för ramanslaget 6:2 *Materiel och anläggningar* besluta om beställningar av materiel och anläggningar som inklusive tidigare gjorda beställningar medför behov av framtida anslag på högst 40 900 000 000 kronor efter 2007 (avsnitt 3.10.2),
5. godkänner vad regeringen föreslår om anskaffning av materielprojekt under 2007 (avsnitt 3.10.2),
6. bemyndigar regeringen att för 2007 låta Försvarets materielverk disponera en kredit i Riksgäldskontoret på högst 25 500 000 000 kronor för att tillgodose behovet av rörelsekapital (avsnitt 3.10.10),
7. godkänner förslaget till investeringsplan för Kustbevakningen för 2007–2009 (avsnitt 4.9.1),
8. bemyndigar regeringen att under 2007 för ramanslaget 7:2 *Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 15 000 000 kronor efter 2007 (avsnitt 4.9.2),
9. godkänner förslaget till investeringsplan för Statens räddningsverk, såvitt avser Samhällets skydd mot olyckor, för 2007–2009 (avsnitt 4.9.4),
10. godkänner förslaget till investeringsplan för Krisberedskapen för 2007–2009 (avsnitt 4.9.5),
11. bemyndigar regeringen att under 2007 för ramanslaget 7:5 *Krisberedskap* besluta om avtal och beställningar av tjänster, utrustning och anläggningar för beredskapsåtgärder samt åtgärder för att hantera svåra påfrestningar på samhället i fred, som inklusive tidigare gjorda beställningar medför behov av framtida anslag på högst 563 000 000 kronor efter 2007 (avsnitt 4.9.5),
12. bemyndigar regeringen att för 2007 låta Statens räddningsverk disponera en låneram i Riksgäldskontoret för beredskapsinvesteringar på högst 660 000 000 kronor (avsnitt 4.9.5),
13. bemyndigar regeringen att för 2007 låta Socialstyrelsen disponera en låneram i Riksgäldskontoret för beredskapsinvesteringar på högst 500 000 000 kronor (avsnitt 4.9.5),
14. fastställer avgiftsuttaget för finansiering av åtgärder mot allvarliga hot och påfrest-

- ningar som gäller elektronisk kommunikation till högst 100 000 000 kronor under 2007 (avsnitt 4.9.5),
15. fastställer avgiftsuttaget för elberedskapsavgiften till högst 250 000 000 kronor under 2007 (avsnitt 4.9.5),
16. bemyndigar regeringen att under 2007 för ramanslaget 34:1 *Statens strålskyddsinstitut* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 21 000 000 kronor under 2008–2010 (avsnitt 5.1.1),
17. bemyndigar regeringen att under 2007 för ramanslaget 34:2 *Statens kärnkraftinspektion: Kärnsäkerhetsforskning*. besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 36 000 000 kronor under 2008–2010 (avsnitt 5.1.3),
18. för 2007 anvisar anslagen under utgiftsområde 6 *Försvar samt beredskap mot sårbarhet* enligt följande uppställning:

Anslagsbelopp

Tusental kronor

Anslag	Anslagstyp	
6:1	Förbandsverksamhet, beredskap och fredsfrämjande truppinsatser m.m.	Ramanslag 20 452 062
6:2	Materiel och anläggningar	Ramanslag 17 600 235
6:3	Forskning och teknikutveckling	Ramanslag 1 159 785
6:4	Totalförsvarets pliktverk	Ramanslag 204 941
6:5	Försvarshögskolan	Ramanslag 32 533
6:6	Försvarets radioanstalt	Ramanslag 514 517
6:7	Totalförsvarets forskningsinstitut	Ramanslag 57 049
6:8	Stöd till frivilliga försvarsorganisationer inom totalförsvaret	Ramanslag 68 211
6:9	Nämnder m.m.	Ramanslag 5 901
6:10	Internationella materielsamarbeten, industrifrågor och exportstöd m.m.	Ramanslag 102 891
7:1	Kustbevakningen	Ramanslag 777 741
7:2	Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor	Ramanslag 39 850
7:3	Ersättning för räddningstjänst m.m.	Ramanslag 21 080
7:4	Samhällets skydd mot olyckor	Ramanslag 669 489
7:5	Krisberedskap	Ramanslag 1 711 976
7:6	Gemensam radiokommunikation för skydd och säkerhet	Ramanslag 35 000
7:7	Krisberedskapsmyndigheten	Ramanslag 165 671
7:8	Styrelsen för psykologiskt försvar	Ramanslag 32 539
7:9	Ersättning till SOS Alarm Sverige AB för alarmeringstjänst enligt avtal	Ramanslag 178 000
34:1	Statens strålskyddsinstitut	Ramanslag 118 953
34:2	Statens kärnkraftinspektion: Förvaltningskostnader	Ramanslag 99 301
34:3	Statens kärnkraftinspektion: Kärnsäkerhetsforskning	Ramanslag 73 654
38:1	Elsäkerhetsverket	Ramanslag 42 585
Summa		44 163 964

2 Utgiftsområde 6

Det budgetförslag för 2007 som nu lämnas till riksdagen har utformats under den korta tid som enligt riksdagsordningen står till en ny regerings förfogande. Det har inneburit att en fullständig omarbetning av samtliga delar av budgeten i enlighet med regeringens politik inte har varit möjlig. Regeringen kan därför på tilläggsbudget behöva återkomma till riksdagen med ytterligare förslag som påverkar budgetåret 2007.

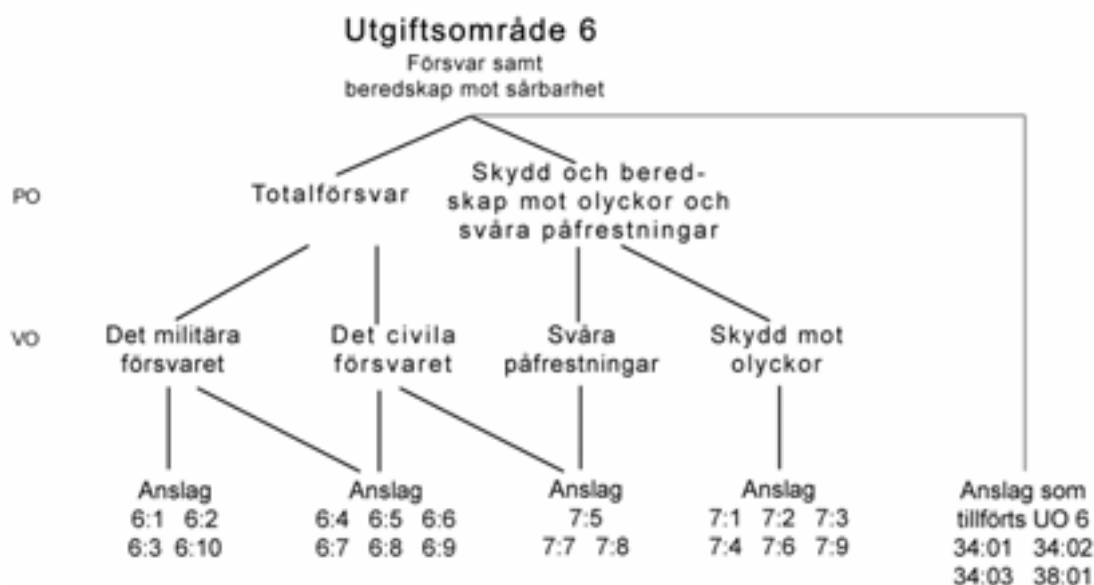
2.1 Omfattning

Utgiftsområde 6 Försvar samt beredskap mot sårbarhet omfattar politikområdet Totalförsvaret och politikområdet Skydd och beredskap mot olyckor och svåra påfrestningar. Politikområdet Totalförsvaret består av verksamhetsområdena Det militära försvaret och Det civila försvaret.

Politikområdet Skydd och beredskap mot olyckor och svåra påfrestningar omfattar verksamhetsområdena Svåra påfrestningar och Skydd mot olyckor. Figuren nedan visar utgiftsområdets verksamhetsstruktur, dvs. vilka politik- och verksamhetsområden som ingår. Vidare framgår av figuren från vilka anslag verksamheten inom respektive verksamhetsområde finansieras. Ett anslag kan således finansiera verksamhet under flera verksamhetsområden.

Samhällets planering av åtgärder inom verksamhetsområdet Det civila försvaret genomförs samordnat med planeringen för verksamhetsområdet Svåra påfrestningar inom ramen för sex samverkansområden.

Från och med 2007 beräknas det nuvarande anslaget 6:2 *Materiel, anläggningar samt forskning och teknikutveckling* under två anslag med följande benämningar; 6:2 *Materiel och anlägg-*

Anm: Förklaring till anslagsbeteckn. finns på motstående sida

ningar samt 6:3 *Forskning och teknikutveckling*. Vidare beräknas de tidigare anslagen 6:3 *Krisberedskapsmyndigheten* och 6:4 *Styrelsen för psykologiskt försvar* under verksamhetsområdet Svåra påfrestningar under politikområdet Skydd och beredskap mot olyckor och svåra påfrestningar och byter därmed beteckning till 7:7 *Krisberedskapsmyndigheten* respektive 7:8 *Styrelsen för psykologiskt försvar*. I enlighet med riksdagens beslut om ändrad utgiftsområdesindelning ingår fr.o.m. 2007 även följande anslag i utgiftsområde 6 Försvar samt beredskap mot sårbarhet (bet. 2005/06:KU21, rskr. 2005/06:333):

Anslagen 34:9 *Statens strålskyddsinstitut*, 34:10 *Statens kärnkraftsinspektion: Förvaltningskostnader* och 34:11 *Statens kärnkraftsinspektion: Kärnsäkerhetsforskning* har tidigare beräknats under utgiftsområde 20 Allmän Miljö- och naturvård. Anslaget 37:4 *Ersättning till SOS Alarm Sverige AB för alarmeringstjänst enligt avtal* har tidigare beräknats under utgiftsområde 22 Kommunikationer. Ny benämning på anslaget är 7:9 *Ersättning till SOS Alarm Sverige AB för alarmeringstjänst enligt avtal*. Anslaget 38:11 *Elsäkerhetsverket* har tidigare beräknats under utgiftsområde 24 Näringsliv.

Tabell 2.1 Utgiftsutveckling inom utgiftsområdet

Miljoner kronor

	Utfall 2005	Budget 2006 ¹	Prognos 2006	Förslag 2007	Beräknat 2008	Beräknat 2009
Politikområde Miljöpolitik ²	267	279	276	292	297	304
Politikområde Näringspolitik ²	39	42	42	43	43	44
Politikområde Skydd och beredskap mot olyckor och svåra påfrestningar	3 270	3 783	3 718	3 631	3 727	3 872
Politikområde Totalförsvar	40 465	39 771	39 075	40 198	41 210	42 857
Totalt för utgiftsområde 6	44 041	43 875	43 111	44 164	45 277	47 076

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2006 års ekonomiska vårproposition (bet. 2005/06:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2007.

² Avser anslag som tillförts utgiftsområdet fr.o.m. 2007 men som tillhör andra politikområden.

Utfallet för 2005 innebar ett totalt anslags-sparande på 3 850 miljoner kronor. För 2006 uppgick därmed det totala tilldelade beloppet till 47 283 miljoner kronor.

För 2006 har den tidigare regeringen beslutat om utgiftsbegränsningar för anslagen 6:2 *Materiel, anläggningar samt forskning och teknikutveckling* och 7:5 *Krisberedskap* som innebär att 1 500 resp. 250 miljoner kronor av tillgängliga medel får användas först efter beslut av regeringen.

Regeringen har i tabell 2.2 i förhållande till 2006 beräknat utgiftsområdets ram enligt följande.

Förändringen till följd av beslut består för 2007 i huvudsak av den inriktning för den ekonomiska ramen för utgiftsområdet som riksdagen beslutat för perioden 2005–2007 (prop. 2004/05:5, bet. 2004/05:FöU5, rskr. 2004/05:143), regeringens ambition att substantiellt öka effekten och förmågan till Sveriges deltagande i fredsfrämjande insatser och de ovan angivna anslagen som tidigare beräknades under andra utgiftsområden.

I löpande priser ökar ramen för utgiftsområdet till följd av dels pris- och löneomräkningen av anslagen.

Tabell 2.2 Härledning av ramnivån 2007–2009. Utgiftsområde 6 Försvar samt beredskap mot sårbarhet

Miljoner kronor

	2007	2008	2009
Anvisat 2006¹	43 899	43 899	43 899
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	1 606	2 659	3 831
Beslut	-1 167	-1 106	-477
Överföring till/från andra utgiftsområden	-174	-174	-176
Övrigt			
Ny ramnivå	44 164	45 277	47 076

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2005 (bet. 2005/06:FiU10).

Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år. I beloppet ingår även de nya anslag som tillförts utgiftsområdet.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2005 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Den realekonomiska fördelningen baseras på utfallet 2005 samt kända förändringar av anslagens användning.

Tabell 2.3 Realekonomisk fördelning

Miljoner kronor

Transfereringar	2 121 183
Verksamhetsutgifter	31 051 801
Investeringar	10 990 980
Summa ramnivå	44 163 963

2.1.1 En ändamålsenlig förvaltning

Riksdagen har beslutat om inriktningen för den ekonomiska ramen för utgiftsområdet för perioden 2005–2007 (prop. 2004/05:5, bet. 2004/05:FöU5, rskr. 2004/05:143). Denna innebär en minskning av ramen i förhållande till 2004, i samma års prisläge, med 3 miljarder kronor.

För att anpassa verksamheten inom det militära försvaret till den lägre ekonomiska ramen ansåg Försvarsberedningen i sin rapport i juni 2004 (Ds 2004:30) att riktade besparingskrav med tillhörande ambitionsminskningar skulle genomföras och fördelas enligt följande:

- En omstrukturering och reducering av verksamheten vid de totalförsvarsgemensamma myndigheterna. Reduceringarna bör omfatta besparingar på ca 1,5 miljarder kronor,
- En reducering av Försvarsmaktens centrala ledning. Reduceringen bör leda till en besparing om minst 250 miljoner kronor,
- En reduktion av Försvarsmaktens regionala territoriella verksamhet, försvarsplanering och hemvärnsutbildning m.m. Reduktionen bör leda till besparingar om minst 250 miljoner kronor samt
- En ytterligare besparing på Försvarsmakten om 1 miljard kronor.

Försvarsförvaltningsutredningen lämnade förslag på hur kostnadsminskningarna inom Försvarsmaktens centrala ledning och inom de övriga försvarsmyndigheterna skulle tas ut (SOU 2005:96). I samband med den tidigare regeringens skr. 2005/06:131 En ändamålsenlig styrning och förvaltning för försvaret tillstyrkte Försvarsutskottet att kraftfulla åtgärder vidtas för att genomföra besparingar inom stabs- och förvaltningsverksamheten. Utskottet utgick från att regeringen med kraft driver arbetet så att

besparingsprogrammet på ca 2 miljarder kronor till 2008 kan genomföras (bet. 2005/06:FöU11, rskr. 2005/06:265).

Regeringen vill understryka vikten av att uppnå de kostnadsminskningar som utgör förutsättningar för att fullfölja omstruktureringen och nå avsedda mål. Förstärkningen av insatsförmågan på bekostnad av försvarsadministrationen måste hinna få effekt.

De fasta kostnaderna måste reduceras och ett större utrymme ges för insatsförband och nationella förband med tillhörande förbandsverksamhet. Inom den ekonomiska ramen bör andelen resurser som används till förbandsproduktion och insatser öka, medan andelen som används för stöd och administration bör minska.

Regeringen avser inom ramen för sin styrning av myndigheterna ge den närmare inriktningen för detta arbete.

Den 23 mars 2006 beslutade den tidigare regeringen om kompletterande planeringsanvisningar för budgetunderlagen för 2007. De berörda myndigheterna fick i uppdrag att bl.a. redovisa hur de i skr. 2005/06:131 redovisade kostnadsminskningarna skulle tas ut.

Vidare beslutade den tidigare regeringen den 29 juni 2006 om underlag från myndigheterna avseende avvecklingskostnader i samband med omställningsarbetet. Underlaget inkom till Regeringskansliet (Försvarsdepartementet) den 15 augusti 2006.

I avsnitt 3.10 föreslår regeringen omfördelningar till Försvarsmaktens anslag. Den forskning inom områdena NBC och flygteknik som i dag beräknas under anslaget 6:7 *Totalförsvarets forskningsinstitut* beräknas istället under det nya anslaget 6:3 *Forskning och teknikutveckling*. Vidare föreslås att medel som frigörs genom bl.a. det stegvisa mönstringsförfarandet under anslaget 6:4 *Totalförsvarets Pliktverk* istället beräknas under anslaget 6:1 *Förbandsverksamhet, beredskap och fredsfrämjande truppinsatser m.m.*

Vidare framgår av avsnitt 3.10 att beställningarna till Försvarets materielverk, Totalförsvarets forskningsinstitut och Försvarshögskolan från Försvarsmakten kommer att minska. Avgiftsuttaget från Försvarsmakten bör minska i motsvarande grad som kostnadsminskningarna hos de berörda myndigheterna. Hos de berörda myndigheterna måste personal och lokaler avvecklas. Kostnader för personal-

avveckling och återställning av lokaler m.fl. avvecklingskostnader uppstår därmed. Att reducera en verksamhet samtidigt som effektiviteten skall ökas i en ny och mindre organisation kräver i de flesta fall att den verksamhet som skall avvecklas organiseras i en avvecklingsorganisation. Detta ger tydlighet samtidigt som möjligheterna att föra rätt personal och materiel till den nya och mindre organisationen ökar. Regeringen avser noggrant överväga om och i så fall hur en avvecklingsorganisation kan organiseras.

Den tidigare regeringen har i juni 2006 beslutat att berörda myndigheter kvartalsvis med början den 1 oktober 2006 skall redovisa hur arbetet med avvecklingen fortskrider, de resultat som uppnås, personalsituationen och eventuella ekonomiska avvikelser från planering. Därutöver har den tidigare regeringen den 31 augusti 2006 uppdragit åt Statskontoret att följa omställningsarbetet inom de berörda myndigheterna.

2.1.2 En ändamålsenlig styrning

Styr- och finansieringsformerna för Försvaret måste förbättras.

Det måste finnas tydliga och uppföljningsbara mål för försvarets verksamhet. Genom tydliga mål förbättras både redovisningen till riksdagen och regeringens styrning av Försvarmakten och de övriga försvarsmyndigheterna.

Regeringen kan konstatera att verksamhetsstrukturen i dag inte ger ett tillräckligt bra stöd för styrningen av verksamheten inom utgiftsområdet. Exempelvis är uppbyggnaden av strukturen inte enhetlig då den är en kombination av uppgifter, hotskala, åtgärder och projekt. Med den insatsförbandsorienterade ekonomistyrningsmodellen (se nedan) som grund bedöms spårbarhet, målformuleringar och redovisning i relation till de krav på operativ förmåga som riksdagen fastställer att kunna utvecklas ytterligare och även utgöra en grund för arbetet med att utveckla målformuleringar och verksamhetsstruktur för hela utgiftsområdet.

Anslagen och syftet med dessa måste vara tydliga. I bet. 2005/06:FöU11 erinrar utskottet om vad det uttalade i sitt betänkande 2005/06:FöU1, nämligen att fler anslag än för närvarande förbättrar riksdagens möjligheter att

utöva sin finansmakt och kunna bestämma hur medlen för det militära försvaret skall användas.

Mot denna bakgrund föreslår regeringen i avsnitt 3.10 att det nuvarande anslaget 6:2 *Materiel, anläggningar samt forskning och teknikutveckling* beräknas under två anslag med följande benämningar; 6:2 *Materiel och anläggningar* samt 6:3 *Forskning och teknikutveckling*.

Det nya anslaget 6:2 *Materiel och anläggningar* finansierar således anskaffning och avveckling av materiel och anläggningar samt viss annan materiellnära verksamhet. För detta anslag föreslås att regeringen bemyndigas att besluta om beställningar som medför utgifter även under senare budgetår i enlighet med 12 § lagen (1996:1059) om statsbudgeten. Det nya anslaget 6:3 *Forskning och teknikutveckling* finansierar till största del de beställningar som Försvarmakten gör hos Totalförsvarets forskningsinstitut inklusive den forskning inom områdena CBRN och flygteknik som i dag beräknas under anslaget 6:8 *Totalförsvarets forskningsinstitut*. För detta anslag krävs inget beställningsbemyndigande enligt 12 § nämnda lag.

Vidare föreslår regeringen att utgifter för återanskaffning av beredskapsvaror (ammunition, sjukvårdsmateriel, reservdelar etc.) fortsättningsvis skall belasta anslaget 6:1 *Förbandsverksamhet, beredskap och fredsfrämjande truppinsatser m.m.* I dagens system belastas materielanslaget och i takt med att förbanden förbrukar beredskapsvarorna skapas inkomster på materielanslaget motsvarande förbrukningsutgiften på förbandsanslaget. Detta köp- och säljförfarande mellan anslagen upphör efter förändringen. Vid anskaffning av nya materielssystem föreslås att tillhörande utgifter för förstagångsanskaffning (dvs. första lageruppbyggnad) av beredskapsvaror liksom tidigare belastar materielanslaget, då detta förfarande är kommersiellt fördelaktigt och leder till effektivitetsvinster.

Regeringen avser fortsatt överväga den mest lämpliga gränsdragningen mellan ändamålen för de två nya anslagen. Vad gäller materielredovisningen i övrigt har Försvarsutskottet i flera betänkanden pekat på att den behöver utvecklas (bl.a. bet. 2003/04:FöU6, rskr. 2003/04:194, bet. 2004/05:FöU4, rskr. 2004/05:143 och bet. 2005/06:FöU1, rskr. 2005/06:82). I föreliggande proposition är redovisningen avseende bl.a. beställningsbemyndigandet samt spårbarheten

mellan materielanskaffning och stridskrafternas förmåga utvecklad. Riksdagen godkänner nu även utveckling och anskaffning av specifika materielobjekt.

Vad gäller de fredsfrämjande truppinsatserna anser regeringen att en tydligare skillnad behöver göras mellan utgifter för själva truppinsatsen och utgifter för att sätta upp förbanden och hålla dem i beredskap.

Deltagande i internationella insatser är integrerad i alla Försvarsmaktens strukturer, övningar, utbildningsinsatser och materielanskaffning. Detta medför att det är mycket svårt att särskilja utgifterna för att bygga upp förmågan att delta i internationella insatser från annan verksamhet. För att tydliggöra att internationella insatser är en integrerad del av Försvarsmaktens verksamhet, samtidigt som möjlighet skapas till internationell jämförbarhet och en tydligare gränsdragning av vilka utgifter som är hänförliga till själva insatsen, överväger regeringen hur enbart så kallade särkostnader skall redovisas mot nuvarande anslagspost 6:1:2 *Fredsfrämjande truppinsatser*. Med särkostnader avses i detta fall de kostnader och utgifter som tillkommer för Försvarsmakten vid beslut om särskild internationell insats, dvs. kostnader och utgifter som Försvarsmakten annars inte skulle ha haft. Försvarsmaktens arbete med en insatsförbandsorienterad ekonomistyrnings-

modell fortsätter. En första skiss till modell redovisades i myndighetens budgetunderlag för 2007. Med bl.a. denna som utgångspunkt kan regeringen i föreliggande proposition redovisa ett första steg till en tydligare redovisning av utgifterna under anslaget 6:1 *Förbandsverksamhet, beredskap och fredsfrämjande truppinsatser m.m.* Det fortsatta arbetet inriktas under året bl.a. mot att vidareutveckla fördelningsgrunder såsom verksamhetsgrenar, produktgrupper samt kostnader och utgifter. Vidare fortsätter arbetet inom Försvarsmakten med att upphandla och anskaffa ett integrerat systemstöd som skall underlätta framtagandet av information enligt modellens krav. Den 10 november 2005 gav den tidigare regeringen Statskontoret i uppdrag att granska införandet av resurs- och ekonomiledningssystemet i Försvarsmakten.

I bet. 2004/05:FöU5 ansåg utskottet att besluten om försvarspolitikens inriktning, även i långsiktiga frågor, bör inordnas i den normala budgetprocessen. Regeringen vill i detta sammanhang förtydliga att de årliga förslag som underställs riksdagen om budgeten och verksamheten bör utformas utefter den verksamhet som skall genomföras under kommande år. I föreliggande proposition redogör regeringen också för utvecklingen av stridskrafterna 2007–2009.

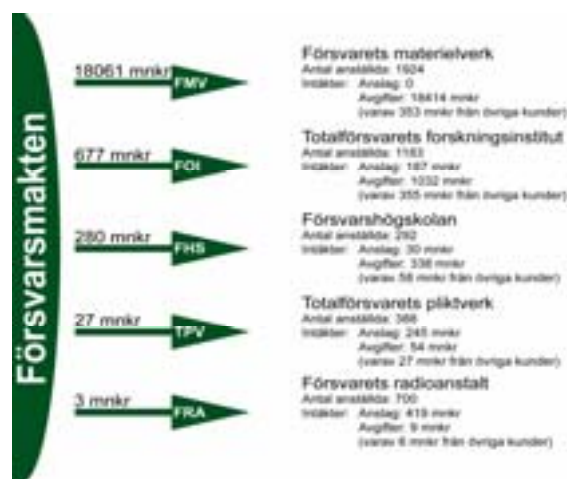
3 Totalförsvaret

3.1 Omfattning

Riksdagen har genom lagen (1992:1403) om totalförsvaret och höjd beredskap definierat totalförsvaret som verksamhet som behövs för att förbereda Sverige för krig. Under högsta beredskap är totalförsvaret all den samhällsverksamhet som då skall bedrivas. Totalförsvaret avser således en verksamhet och inte en organisation. Med totalförsvarets resurser avses alla de resurser som finns för totalförsvarets verksamhet. Politikområdet omfattar planering, förberedelser och utnyttjande av totalförsvarets resurser för att uppnå de av riksdagen angivna målen samt för att på andra sätt stödja svensk säkerhetspolitik. Totalförsvaret omfattar verksamhetsområdena Det militära försvaret och Det civila försvaret. De anslag som ingår i politikområdet framgår av tabell 3.1.

3.1.1 Verksamhetsområdet Det militära försvaret

Det militära försvaret omfattar den verksamhet som bedrivs av Försvarmakten och delar av den verksamhet som bedrivs av Försvarets materielverk, Totalförsvarets forskningsinstitut, Försvarets högskolan, Totalförsvarets pliktverk och Försvarets radioanstalt. Verksamheten vid dessa myndigheter är till stor del avgiftsfinansierad. Den största delen av myndigheternas avgiftsintäkter kommer från Försvarmakten och bilden till höger visar 2005 års utfall.

I denna bild redovisas finns inte Fortifikationsverket då myndigheten tillhör ett annat utgiftsområde

Vidare finansieras viss verksamhet utförd av frivilliga försvarsorganisationer samt vissa mindre nämnder inom verksamhetsområdet.

3.1.2 Verksamhetsområdet Det civila försvaret

I fred är civilt försvar den verksamhet som genomförs för att skapa och vidmakthålla samhällets förmåga att motstå ett väpnat angrepp. Det civila försvaret är därmed inte en organisation utan den verksamhet som ett flertal aktörer genomför i syfte att komplettera det fredstida samhällets förmåga att hantera situationer då beredskapen höjts. Den grundläggande försvarsförmågan och kompetensen för det civila försvaret ryms i allt väsentligt inom den krisberedskap som byggs upp för fredstida kriser. För att säkerställa det civila

försvarets förmåga måste dock även fortsättningsvis vissa kompletterande åtgärder vidtas.

Samhällets planering av åtgärder inom det civila försvaret genomförs samordnat med

arbetet att stärka den svenska krisberedskapen inom ramen för sex samverkansområden (se avsnitt 4.1.2).

3.2 Utgiftsutveckling

Tabell 3.1 Utgiftsutveckling inom politikområdet

Miljoner kronor

<i>Anslag inom utgiftsområde 6</i>	Utfall 2005	Budget 2006 ¹	Prognos 2006	Förslag 2007	Beräknat 2008	Beräknat 2009
6:1 Förbandsverksamhet, beredskap och fredsfrämjande truppinsatser m.m.	21 166,7	21 388,4	20 764,2	20 452,1	20 901,8	21 964,3
6:2 Materiel och anläggningar	18 349,6	17 276,8	17 214,1	17 600,2	18 311,9	18 839,4
6:3 Forskning och teknikutveckling		0,0	0,0	1 159,8	1 020,5	1 051,9
6:4 Totalförsvarets pliktverk	229,2	251,5	241,6	204,9	157,6	160,9
6:5 Försvarshögskolan	29,8	32,9	33,2	32,5	33,1	33,8
6:6 Försvarets radioanstalt	420,4	456,4	459,2	514,5	545,9	562,5
6:7 Totalförsvarets forskningsinstitut	188,6	192,9	195,0	57,0	58,1	59,4
6:8 Stöd till frivilliga försvarsorganisationer inom totalförsvaret	75,2	75,2	73,9	68,2	68,2	68,2
6:9 Nämnder m.m.	5,7	6,5	5,8	5,9	5,9	5,9
6:10 Internationella materielsamarbeten, industrifrågor och exportstöd m.m.		90,0	88,4	102,9	106,6	110,5
2002 06 6:3 Funktionen Civil ledning	0,2	-		-	-	-
2002 06 6:9 Funktionen Telekommunikationer m.m.		-	0,0	-	-	-
Totalt för politikområde Totalförsvaret	40 465,3	39 770,5	39 075,4	40 198,1	41 209,7	42 856,8

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2006 års ekonomiska vårproposition (bet. 2005/06:FöU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2007.

Utfallet för 2005 innebar ett totalt anslags-sparande på 3 114 miljoner kronor vid ingången av 2006. Totalt tilldelat belopp, inklusive anslagssparande, för 2006 uppgick därmed till 42 884 miljoner kronor.

Av anslagssparandet från 2005 stod Försvarsmakten för 3 025 miljoner kronor. Drygt 1 276 miljoner kronor är hänförligt till anslaget 6:1 *Förbandsverksamhet, beredskap och fredsfrämjande truppinsatser m.m.* och 1 749 miljoner kronor till anslaget 6:2 *Materiel, anläggningar samt forskning och teknikutveckling*. Anslagssparandet uppkom till största delen på grund av de av regeringen beslutade utgiftsbegränsningarna och därigenom att planerade materielbeställningar senarelades från 2005 inom anslaget 6:2 *Materiel, anläggningar samt forskning och teknikutveckling*.

För de fredsfrämjande truppinsatserna användes 1 326 miljoner kronor under 2005. För utfall per insats, se avsnitt 3.7.1.4.

Utfallet för övriga myndigheter, nämnder m.m. och stöd till frivilliga försvarsorganisationer var ca 949 miljoner kronor 2005. Av dessa utgifter beräknar regeringen att 144 miljoner kronor är hänförligt till de åtgärder som enbart eller till allra största delen faller inom ramen för Det civila försvarets förmåga.

3.3 Mål Politikområdet Totalförsvaret

Riksdagen har beslutat om målet för politikområdet Totalförsvaret (prop. 2004/05:5, bet. 2004/05:FöU5, rskr. 2004/05:143). Resultatbeskrivningen i det följande görs i förhållande till detta mål. I den mån regeringen bedömer att indelning i politikområden eller mål för dessa bör ändras återkommer regeringen vid ett senare tillfälle. Målet är att:

- bidra till att hantera och förebygga kriser i vår omvärld,
- hävda vår territoriella integritet,
- försvara Sverige mot väpnat angrepp och
- värna civilbefolkningen och säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna vid ett väpnat angrepp eller krig i vår omvärld.

3.3.1 Mål för Verksamhetsområdet Det militära försvaret

Målet för verksamhetsområdet är att det militära försvaret, inom ramen för sin huvuduppgift, förmågan att kunna föra väpnad strid, skall uppnå den förmåga och genomföra de insatser som krävs. Detta mål är beslutat av den tidigare regeringen. Resultatbeskrivningen i det följande görs i förhållande till detta mål.

Riksdagen har beslutat om kraven på operativ förmåga (prop. 2004/05:5, bet. 2004/05:FöU5, rskr. 2004/05:143). Kraven på operativ förmåga som ställs på Försvarsmakten är att:

- Hävda Sveriges territoriella integritet och bidra till att förebygga och hantera kriser i vår omvärld genom att medverka i fredsfrämjande insatser.
- Vid ett försämrat omvärldsläge kunna hantera händelseutvecklingar och hot som kan drabba Sverige samt kunna öka förmågan till internationella insatser.
- Efter allvarlig och varaktigt försämrad omvärldsutveckling och successiva beslut av regering och riksdag kunna utveckla förmåga att möta olika former av mer omfattande militära operationer som hotar Sveriges fred och självständighet.

3.3.2 Mål för Verksamhetsområdet Det civila försvaret

Målet för verksamhetsområdet är att värna civilbefolkningen, säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna och bidra till Försvarsmaktens förmåga vid ett väpnat angrepp eller krig i vår omvärld. Detta mål är beslutat av den tidigare regeringen. Resultatbeskrivningen i det följande görs i förhållande till detta mål.

3.4 Politikens inriktning

För att bidra till att skapa en militär säkerhet i närområdet bör Sverige ha en målmedveten och balanserad utveckling av försvaret. Det ger ett säkerhetspolitiskt inflytande genom kapacitet att såväl kunna som genomföra insatser inom och utom nationens gränser. De internationella insatserna utgör en viktig del av svensk säkerhets- och utrikespolitik, men vi får inte skapa en motsättning mellan internationella insatser och försvaret av vår egen självständighet och vårt nationella fortbestånd. Det är två sidor av samma mynt.

Utgående från nuvarande säkerhetspolitiska läge bör de operativt rörliga insatsförbanden snabbt kunna koncentreras till befolkningscentrum, strategiska hamnar, luftrum och för kustövervakning. En sådan förmåga står inte i motsats till att kunna delta i operationer utanför Sverige.

Insatsförbanden skall med kort förvarning kunna sättas in i fredsframtvängande operationer, men också kunna förstärka pågående fredsbevarande operationer och i ett längre perspektiv avlösa förband som redan är insatta.

Insatsförbanden bör ges en varierande beredskap i förhållande till rådande situation. Förbanden i hög beredskap skall vara utbildade, utrustade, samövade och tillgängliga, utan materiella eller personella brister. Beredskapen skall ses som en viktig del i vår kapacitet att avhålla från, och när det oönskade inträffar kunna begränsa verkningarna av, våldaktioner riktade mot landet. Har förbanden denna kapacitet kan de givetvis också sättas in i internationella operationer på samma sätt som i dag men även i kombinerade operationer.

Ambitionsnivån när det gäller långsiktiga internationella insatser bör höjas och antalet kvinnor och män i internationella insatser bör på sikt öka till 2 000 personer. Svenskt försvar bör på sikt klara av att samtidigt leda och delta i två insatser av bataljonsstorlek samt några mindre fredsbevarande insatser. På sikt bör Sverige ha en sammantagen förmåga som motsvarar en snabbinsatsstyrka enligt EU:s militära krishanteringssystem. De resurser som Sverige bidrar med i internationella insatser är enligt regeringens uppfattning alltför geografiskt splittrade. Detta leder till dåligt resursutnyttjande och att våra bidrag blir mindre och mera kortvariga än vad de skulle ha blivit om de hade koncentrerats mera.

Regeringen avser att utarbeta en nationell strategi för Sveriges deltagande i internationella militära insatser. En sådan strategi skall vara ett verktyg för att göra prioriteringar kring var Sverige skall delta med trupp och för att tillse att resurserna som avdelas används så effektivt som möjligt. Prioriteringar bör i första hand göras utifrån svenska utrikes- och säkerhetspolitiska målsättningar. Svenskt deltagande kan motiveras både i situationer där den internationella insatsen direkt eller indirekt gagnar Sveriges säkerhet och i situationer där Sverige vill bidra till att upprätthålla freden, förhindra grava kränkningar av de mänskliga rättigheterna eller lindra nöd. Valet av hur Sverige skall delta måste också vara rationella utifrån tillgängliga resurser och kompetenser. En ytterligare utgångspunkt bör vara att det svenska deltagandet bidrar till uppbyggnaden av Sveriges försvarsförmåga. Andra faktorer som avgör är det svenska inflytandet i den aktuella insatsen samt hur ett svenskt deltagande stärker Sveriges ställning inom organisationen som genomför insatsen och inom internationell krishantering allmänt. De internationella insatserna bör när så är möjligt och önskvärt utformas som en samlad insats och då innehålla såväl militära fredsfrämjande bidrag som biståndsinsatser vilka baseras på en tydlig behovsanalys och genomförs utifrån fastlagda biståndsprinciper. Strategin bör vidare ha som utgångspunkt att snabbhet och uthållighet i de svenska bidragen skall förbättras, liksom förmågan att skicka förstärkning vid behov.

De svenska militära bidragen bör utgöra en del av ett bredare svenskt engagemang för att stödja konfliktlösning, nödlindring och återuppbyggnad i den aktuella regionen eller, i tillämpliga fall, utgöra en del av en bredare ansats från det internationella samfundets sida.

Ett väl fungerande personalförsörjningssystem är av avgörande betydelse för Försvarsmaktens möjligheter att utföra sina uppgifter. Det är väsentligt att det fortsatta reformarbetet tar sin utgångspunkt i en analys av hur den försvarspolitiska inriktning som nu läggs till grund för Försvarsmaktens utveckling påverkar principerna för personalförsörjningen. Särskilt angeläget är detta i fråga om regeringens ambition att på sikt kunna öka omfattningen av Sveriges fredsfrämjande insatser. I Försvarsmakten verkar män och kvinnor, människor med olika bakgrund, erfarenheter och läggning. Ett klimat där det förekommer diskriminering och

trakasserier kan inte godtas. Försvarsmakten, som vid ofred skall försvara de mänskliga fri- och rättigheterna i Sverige och som skall verka för samma mål internationellt, måste också kunna respektera och upprätthålla dessa i sin egen organisation, i den fredstida vardagen.

Ledtider och ekonomiska bindningar i materieförsörjningen bör minska. Materieförsörjning skall styras av Försvarsmaktens operativa behov. Med dessa som grund bör exportmöjligheter tidigt vägas in som en faktor i materieförsörjningen.

3.5 Beredskapskredit för totalförsvaret

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att för 2007 utnyttja en kredit på högst 40 000 000 000 kronor i Riksgäldskontoret om krig, krigsfara eller andra utomordentliga förhållanden föreligger.

Skälen för regeringens förslag: Riksdagen bemyndigade regeringen att utnyttja en kredit i Riksgäldskontoret på högst 40 000 000 000 kronor för 2006, om krig, krigsfara eller andra utomordentliga förhållanden föreligger. Regeringen anser att ett motsvarande bemyndigande, avseende samma belopp, bör lämnas för 2007. Beredskapskrediten skall säkerställa att en nödvändig beredskapshöjning inte förhindras eller fördröjs därför att regeringen inte disponerar nödvändiga betalningsmedel. Om beredskapskrediten utnyttjas, avser regeringen att återkomma till riksdagen med redovisning av behovet av medel för den fortsatta verksamheten.

3.6 Insatser

3.6.1 Insatser inom politikområdet

3.6.1.1 Insatser inom Verksamhetsområdet Det militära försvaret

Omstruktureringen av Försvarsmakten enligt intentionerna i den försvarspolitiska inriktning som beslutades 2004 har inte fullt ut

genomförts. Förbandsverksamheten har dock i huvudsak genomförts i enlighet med uppställda mål. Både den nationella och den internationella verksamheten har nått goda resultat.

En hög andel av de som skrivs in till pliktjänstgöring är positiva till tjänstgöringen. Med stöd av de centrala och lokala kollektivavtal som tecknats, har förstärkningsoldater och beredskapssoldater börjat anställas. Under 2005 träffade Försvarmakten och de fackliga organisationerna ett avtal om villkor för tjänstgöring i utlandsstyrkan. Avtalet reglerar bl.a. lönefrågor, familjeförmåner och ledighet.

De grundorganisatoriska förändringar som beslutades i det försvarspolitiska inriktningsbeslutet 2004 har i allt väsentligt genomförts. Det gäller bl.a. nedläggning av 16 organisationsenheter, inrättandet av fyra nya enheter och omlokalisering av ett antal enheter.

Implementeringen av materielförsörjningsstrategin har fortsatt.

Avseende materielförsörjning har betydande leveranser av materiel som bidrar till att öka insatsorganisationens förmåga skett. Inriktningen mot ett utökat internationellt samarbete rörande materielförsörjningsprocessen implementeras successivt genom att utvecklingsprojekt villkoras i högre utsträckning med förutsättning av internationellt samarbete.

Den planeringsmässiga graden av handlingsfrihet i materielförsörjningen har ökat.

Under 2005 har Sverige bidragit med militär personal till följande större insatser:

- ISAF (International Security Assistance Force), Afghanistan,
- UNMIL (United Nations Mission In Liberia), Liberia,
- KFOR (Kosovo Force), Kosovo samt
- ALTHEA (European Union Force) Bosnien-Hercegovina.

3.6.1.2 Insatser inom Verksamhetsområdet Det civila försvaret

I och med budgetpropositionen för 2005 ändrades tyngdpunkten för användningen av medlen inom anslaget 7:5 *Krisberedskap*. Förändringen innebar att resurserna skulle användas i första hand för att finansiera åtgärder som syftar till att förbättra förmågan att hantera svåra påfrestningar på samhället i fred. Vissa specifika insatser för att säkerställa det civila

försvarets förmåga behöver dock genomföras även i fortsättningen. Detta gäller stöd till de frivilliga försvarsorganisationerna, framtagande av spridningsmodeller, utbildning och utrustning till den särskilda beredskapspolisen, utbildning av kraftlednings- och ställverksreparatörer och kraftverksreparatörer med civilplikt samt upprätthållande av fysiskt skydd.

Krisberedskapsmyndigheten, som fördelar medel ur anslag 7:5 *Krisberedskap*, har förändrat verksamheten i enlighet med ovanstående. Inom ramen för det civila försvaret har myndigheten betalat ut bidrag till myndigheter och frivilliga försvarsorganisationer i syfte att bibehålla, och till del utveckla, förmågor som skall användas under höjd beredskap.

Beredskapspoliser som ingått särskilt avtal kan i dag kallas in vid och inför särskilt svåra och påfrestande situationer från ordnings- och säkerhetssynpunkt. Den tidigare regeringen har givit tillstånd att använda den särskilda beredskapspolisen vid tre tillfällen.

Den tidigare regeringen har i propositionen Samverkan vid kris – för ett säkrare samhälle framfört att det finns ett behov av att kunna förstärka den ordinarie polisen vid kriser samt att nuvarande system för beredskapspolisen behöver reformeras (prop. 2005/06:133). År 2005 gav Justitiedepartementet en utredare i uppdrag att biträda departementet med att se över frågan om en utökad användning av den särskilda beredskapspolisen. Uppdraget har redovisats och inom Regeringskansliet pågår nu ett beredningsarbete med inriktning att beredskapspolisen skall kunna sättas in i fler situationer än dagens regler ger möjligheter till. I detta arbete ingår frågan om att låta Rikspolisstyrelsen i större utsträckning avgöra i vilka situationer som beredskapspoliser skall användas i beredningsarbetet.

3.7 Resultatbedömning

Här redovisade analyser och slutsatser grundar sig på redovisningar och dialog mellan myndigheter och föregående regering. Möjligheterna för regeringen att på den tid som står till förfogande kvalitetssäkra värderingarna är små. Regeringen avser därför att pröva dessa och där behov föreligger återkomma.

3.7.1 Verksamhetsområdet Det militära försvaret

Målet för verksamhetsområdet är att resurserna skall kunna användas för de huvudändamål som har angetts för politikområdet Totalförsvaret.

3.7.1.1 Bedömning av Försvarsmaktens operativa förmåga

Försvarsmaktens operativa förmåga bedöms i huvudsak motsvara behovet och i stort uppfylla fastställda krav. Tilldelade uppgifter kan lösas över tiden. Vissa brister innebär att uppgifterna kan lösas med rimlig risktagning.

Förmåga att hävda Sveriges territoriella integritet och bidra till att förebygga och hantera kriser i vår omvärld genom att medverka i fredsfrämjande insatser.

Med de krav som ställs på Försvarsmakten, är förmågan sådan att den till största delen motsvarar fastställda krav. Det gäller till exempel förmågan att upptäcka hot mot Sverige, att bidra till att förebygga kriser i vår omvärld och bistå andra myndigheter. Fastställda krav och tilldelade uppgifter bedöms kunna lösas över tiden.

Förmåga att vid ett försämrat omvärldsläge kunna hantera händelseutveckling och hot som kan drabba Sverige samt kunna öka förmågan till internationella insatser.

Försvarsmaktens operativa förmåga uppvisar brister som nedsätter handlingsfriheten. De krav som ställs på Försvarsmakten vid ett försämrat omvärldsläge innebär inte att ny förmåga behöver skapas, men däremot kan ett försämrat omvärldsläge medföra att en större mängd resurser måste finnas användbara. Brister finns främst inom lednings- och logistikområdet.

Förmåga att efter allvarlig och varaktigt försämrad omvärldsutveckling och successiva beslut av regering och riksdag kunna utveckla förmåga att möta olika former av mer omfattande militära operationer som hotar Sveriges fred och självständighet.

Försvarsmaktens förmåga bedöms sammantaget motsvara behovet. Fastställda krav uppfylls. Den internationella samverkan, främst inom ramen för Europeiska unionens krishanteringsförmåga, innebär att förmågan till väpnad strid på sikt förstärks.

Analys och slutsatser

Försvarsmaktens samlade operativa förmåga har en positiv utveckling. En analys av 2005 års värdering av insatsorganisationen visar att Försvarsmakten uppfyller flertalet av kraven på operativ förmåga.

3.7.1.2 Utbildning, planering m.m.

Operativ ledning och logistik

Resultat

Under 2005 har bl.a. följande förband vidmakthållits:

- högkvarter med stabförband,
- operativ lednings- och sambandsbataljon,
- specialförband,
- teknisk bataljon samt
- marktelebataljon.

Utvecklingen av den operativa ledningen och logistiken fortsätter i enlighet med 2004 års försvarspolitiska inriktning. Syftet med omställningen är att skapa modulära förband som kan svara upp mot de, jämfört med invasionsförsvaret, förändrade krav som ställs på Försvarsmakten, inte minst de krav som följer av internationell verksamhet.

Försvarsmakten har redovisat att det finns vissa brister i såväl lednings- som logistikförbanden. Dessa beror på omfattningen av den omställning som de operativa lednings- och logistikförbanden genomför för att möta de förändrade kraven. Noteras bör dock att samtliga genomförda insatser har innehållit element från de operativa lednings- och logistikförbanden.

Den mest påtagliga effekten av övningsverksamheten under året är en utvecklad ledningsförmåga på främst operativ nivå. Ledningsövningar på bataljonsnivå och högre är av stort värde då dessa motsvarar de vanligaste multinationella nivåerna i den internationella verksamheten. Vidare har övningsverksamheten medfört att förmågan till informationsoperationer har

utvecklats. Erfarenheter har använts vid utvecklingen av förband och metodik.

Under 2005 var följande lednings- och logistikresurser, med 30 dagars beredskap, anmälda till styrkeregister:

- ledningsresurs med upp till 50 officerare,
- brigadstabskompani samt
- logistikkompani med ledningsresurs för en logistikbataljon.

I och med militärdistriktsstabernas avveckling den 31 december 2005 har kvarstående militärdistriktsgrupper i organisationen överförts till andra förband och benämns nu utbildningsgrupper. Samtidigt har säkerhets- och samverkanssektioner inrättats i Revinge, Göteborg, Stockholm och Boden. Försvarsmaktens högkvarter har från den 21 december 2005 övertagit den territoriella ledning som tidigare utövades av militärdistriktsstaberna och har från den 1 januari 2006 ansvaret för regional säkerhetstjänst och samverkan.

Under året har sambandsmateriel anskaffats till de nationella skyddsstyrkorna för att förbättra förmågan att samverka med andra myndigheter. Den nya materielen förbättrar kommunikationsmöjligheterna med polis och räddningstjänst.

Effekten hos flygstridskrafterna har ökat genom förbättrade informationssystem för flygvapnets lednings- och underhållsförband. Vidare har ny kommunikationsutrustning, bl.a. för satellitsamband förbättrat amfibieförbandens ledningsförmåga.

Analys och slutsatser

Regeringen gör bedömningen att omorganisationen av Högkvarteret genomfördes utan att militärstrategisk, operativ och taktisk ledningsförmåga gick ned.

Regeringen bedömer tillståndet inom operativ ledning och logistik som godtagbart.

Markstridskrafter

Resultat

Under 2005 har följande markstridsförband vidmakthållits:

- en underrättelsebataljon,
- en fallskärmsjägarbataljon,
- en jägarbataljon,
- tre luftvärnsbataljoner,
- två ingenjörbataljoner,

- en förbindelsebataljon,
- två ammunitionsröjningskompanier,
- ett NBC-kompani,
- två armébrigadledningar med ledningsförband,
- åtta mekaniserade bataljoner,
- en haubitsbataljon 77B,
- ett artilleriradarkompani,
- två underhållsbataljoner samt
- 113 hemvärnsbataljoner.

Under året har avveckling genomförts av förbandstyperna norrlandsjägarbataljon, markstridsbataljon, luftvärnsbataljon 90/70, pionjärbataljon och stadsskyttebataljon. Samtidigt pågår utvecklingen av förbanden säkerhetsbataljon, artilleribataljon 2011 (tidigare benämnt haubitsbataljon 77BD) och luftburen bataljon.

Försvarsmakten har genomfört utbildning och övningar som motsvarar de närmast föregående årens omfattning. I vissa fall har ett antal övningar genomförts med något färre deltagare eller något färre deltagande enheter än planerat. De genomförda övningarna har dock nästan utan undantag givit önskat resultat för markstridsförbanden. Dagens övningar för markförbanden har regelmässigt många internationella inslag, inklusive civila figuranter. Detta för att öva förmågan att uppträda i internationella och mer komplexa sammanhang. Övningsverksamheten har därför givit en god grund för framtida internationella insatser.

Samövningar med andra nationer är numera en naturlig del av förbandsverksamheten. Samordnade nationella och internationella övningar har därvidlag givit möjlighet att öva med större förbandsenheter. Samtidigt har ett antal medelstora och mindre övningar givit mer specialiserade enheter möjlighet att träna i ett brett spektrum av funktioner. För markstridskrafterna kan följande övningar särskilt framhållas: ASÖ 05 (arméslutövning 05) och Battle Griffin 05.

Till divisionsförbanden har t.ex. splitter-skyddade patrullfordon, mörkerutrustning (goggles) samt NBC-skyddsmaterial levererats. Till hemvärdet har AK4B med rödpunktsikte slutlevererats enligt plan. Sambandsmateriel har anskaffats till de nationella skyddsstyrkorna för att förbättra kommunikationsmöjligheterna med polis och räddningstjänst. Detta ger en ökad operativ förmåga att samverka med andra myndigheter. Till armébrigadförbanden har bl.a. minskydd till stridsvagn 122 slutlevererats.

Dessutom är fyra ytminplogar för stridsvagn 122 utprovade och levererade som förserie. Delleveranser av hårdmålsgranaten BONUS för haubits 77-systemet pågår.

Under 2005 var följande markstridsförband anmälda till styrkeregister:

- en artilleriradargrupp med 30 dagars beredskap,
- en NBC insatsstyrka med 30 dagars beredskap,
- ett ingenjörkompani med 30 dagars beredskap,
- ett militärpolisförband med 30 dagars beredskap,
- en jägarpluton med 30 dagars beredskap,
- en mekaniserad bataljon (stridsfordon 90) med 30 dagars beredskap samt
- en mekaniserad bataljon (pansarterrängbil) med 90 dagars beredskap.

Under det första halvåret 2006 har de nya förbanden IT-försvarsförband, luftburen bataljon och NBC-kompani utbildats och tillförts materiel enligt plan.

Analys och slutsatser

Inriktningen för markstridskrafterna har i stort sett följts under verksamhetsåret 2005. Försvarsmakten arbetar med att fylla de identifierade bristerna inom övningsverksamheten och på materielsidan. Mot denna bakgrund bedömer regeringen att tillståndet inom markstridskrafterna under 2005 är godtagbart.

Sjöstridskrafter

Resultat

Under 2005 har bl.a. följande förband vidmakthållits:

- en sjöinformationsbataljon,
- HMS Orion,
- en marin basbataljon,
- två sjöstridsflottiljer,
- en ubåtsflottilj,
- en amfibiebrigadledning med ledningsförband samt
- en amfibiebataljon.

I samband med budgetpropositionen för 2005 inriktade den tidigare regeringen sjöstridskrafternas verksamhet mot att prioritera tillämpade övningar med behovssammansatta styrkor. Den angav också att förbanden skulle ha

en god incidentberedskap samt att deltagande i internationella krishanteringsövningar med förband anmälda till styrkeregister skulle ges hög prioritet.

Försvarsmakten redovisar att målen i huvudsak uppnåtts. Såväl ytstridsförbanden, amfibieförbanden som ubåtsförbandet har deltagit i nationell och internationell övningsverksamhet och i systemverifiering.

Under 2005 har bland annat följande större materielsystem modifierats eller tillförts sjöstridskrafterna; splitterskyddade stridsbåt 90 och materiel från avvecklade amfibiebataljoner har överförts till de återstående amfibieförbanden. Detta har medfört att förmågan har förbättrats för förbanden att verka i en hot- och riskutsatt miljö, nationellt eller internationellt. Ledningspansarterrängbilar samt förbättrad kommunikationsutrustning till stridsbåt 90 och satellitkommunikationssystem har anskaffats till amfibieförbanden och bidragit till att förbättra deras ledningsförmåga. Vidare innebär ny materiel att underrättelseförmågan genom truppspaning har förbättrats.

Under 2005 var följande sjöstridsförband, med 30 dagars beredskap, anmälda till styrkeregister:

- ett sjöminröjningsförband typ Landsort,
- ett korvettförband typ Stockholm/Göteborg samt
- ett ubåtsförband typ Gotland.

Analys och slutsatser

Enligt regeringens bedömning har inriktningen av sjöstridskrafterna i stort följts under verksamhetsåret 2005. Läget inom sjöstridskrafterna bedöms som godtagbart.

Luftstridskrafter

Flygförband

Resultat

Under 2005 har följande förband vidmakthållits:

- tre stridsledningsbataljoner 04,
- två radarflyggrupper (FSR890),
- två flygbasbataljoner 04/08,
- tre JAS 39-divisioner A/B,
- tre centrala transportflygdivisioner samt
- två regionala transportflygdivisioner.

Under året har en JAS 39-division C fortsatt utvecklats medan en AJS 37 division inklusive SK 37 E har avvecklats.

JAS 39-förbanden har förutom att delta i övningsverksamhet nationellt och internationellt upprätthållit den nationella beredskapen genom att hävda Sveriges territoriella integritet.

Förmågan att upprätta och utöva kontroll i luftrummet har vidmakthållits.

Telekrigsförmågan som funnits genom flygplan 37 E behöver vidmakthållas och utvecklas genom en utveckling av JAS 39-systemet. Kompetensen har dock gått ned under 2005 då JAS 39 inte fullt ut erhållit förmågan.

JAS 39 C/D är bl.a. avsedda att tillföra flyg- och markstridskrafterna operativ förmåga genom en utökad interoperabilitet med andra länders flygsystem, kapacitet till precisionsbekämpning och möjligheten att genomföra lufttankning. Initial operativ förmåga med stridsteknik för understöd av och samverka med markstridskrafter (Close Air Support) har uppnåtts under första halvåret 2006.

Planerad flygtidsproduktion har under första halvåret 2006 inte uppnåtts, bl.a. på grund av tekniska problem med kraftförsörjningsenheter och begränsningar i tillgång på flygräddning.

Av de JAS 39 C/D-flygplan som tillförts Försvarsmakten, har ett antal leasats till Tjeckien.

Taktiska flygtransporter

Förmåga till taktisk flygtransport har vidmakthållits.

Verksamheten inom transportflygförbanden har omfattat transporter av materiel och personal, transporter åt externa kunder, deltagande i nationella och internationella övningar samt utbildning av transportflygplansbesättningar. Behovet av flygtransporter har överstigit tillgången varvid prioriteringar varit nödvändiga.

SWAFRAP C-130 (TP 84) har bl.a. gjort två insatser med mycket gott resultat under året i Afghanistan, t.ex. i samband med det afghanska parlamentsvalet. Vidare är TP 84 insatt i Kongo.

De tre äldsta TP 84 har modifierats med ny kraftförsörjningsenhet och nya luftkonditioneringsaggregat för flightdeck har tillförts under året. Genomförda modifieringar kan ses som föreberedelser inför tillgänglighetsmodifieringen (Avionic Modification Program – AMP). AMP medför ökad funktionalitet, driftsäkerhet,

tillgänglighet samt förlängd livslängd i flyg-systemet. Bl.a. skall ett driftsäkert långräckviddigt samband säkerställas.

Provverksamhet har genomförts avseende lufttankning från TP 84 till JAS 39 C.

Verksamheten har i huvudsak genomförts enligt plan avseende transportflyg TP 100. Brister har redovisats vad gäller S 102 B.

Under 2005 var följande luftstridsförband anmälda till styrkeregister:

- ett JAS 39 förband med åtta flygplan (SWAFRAP JAS 39) och basförband med 30 dagars beredskap
- ett signalspaningsflygplan (S 102 B) med 30 dagars beredskap samt
- ett transportflygförband TP 84 med fyra flygplan (SWAFRAP C-130) med 30 dagars beredskap.

Materiel – JAS 39

Regeringen skall, i enlighet med riksdagens beslut från 1982 om riktlinjer för utveckling och anskaffning av JAS 39 Gripen-systemet, årligen redovisa läget inom projektet för riksdagen (prop. 1981/82:102, bil. 2, bet. 1981/82:FöU18, rskr. 1981/82:374). Den tidigare regeringen har sedan tidigare beslutat att inte längre redovisa objektsramar till riksdagen (prop. 2005/06:1). Regeringen kommer även i fortsättningen att i budgetproposition skriftligen informera om utvecklingen av JAS 39 Gripen-systemet. Verksamheten inom JAS-ramen är nu i sitt slutskede och de kvarvarande projektrisken bedöms vara små. I kommande redovisningar av JAS 39 Gripen avser regeringen redovisa verksamheten med utgångspunkt från de nya förutsättningar som följer av Försvarsmaktens nya inriktning samt att systemet upphandlats av andra kunder (Ungern, Tjeckien och Sydafrika). Regeringen bedömer att en sådan redovisning bättre speglar resultat, bedömningar och inriktningar för verksamhet förknippad med JAS 39 Gripen.

JAS 39 Gripen har hanterats som en objektsram i och med att beslut om utveckling av flygplanstypen togs 1982. Nuvarande objektsram definierades i regleringsbrevet för 2006. Objektsramen omfattar tiden 1997 – 2009. Den ekonomiska planeringsramen uppgår till högst 74 523 miljoner kronor i 2006 års prisläge. Totalt skall 174 stycken JAS 39 (delserie 2 och 3) anskaffas inom objektsramen.

JAS 39 Gripen anskaffas för att Försvarsmakten på kortare sikt skall kunna möta insatser av fjärrstridsmedel och begränsade luftrörliga styrkor, samt på längre sikt kunna utveckla förmåga att möta mer omfattande militära operationer. Vidare skall systemet bidra till Försvarsmaktens förmåga att upptäcka och ingripa mot kränkningar av territoriet. Uppgifter inom ramen för internationella insatser skall kunna lösas. Systemet är flexibelt genom att det i samma flygplanstyp uppnås förmåga att lösa jakt-, attack- och spaningsuppgifter. Systemet skall utvecklas och successivt anpassas för att kunna bidra till Försvarsmaktens förmåga under mer än 30 år.

Försvarsmakten redovisar bland annat följande. Till och med den 31 december 2005 hade 55 831 miljoner kronor utbetalats. Under 2005 levererades 16 flygplan, vilket innebär att Försvarsmakten totalt erhållit leverans av 133 stycken JAS 39 inom objektsramen. Den samlade driftserfarenheten är ca 68 600 flygtimmar. I juni 2005 havererade ett JAS 39 A flygplan i havet utanför Blekinge. Piloten räddade sig med hjälp av räddningssystemet och fick inga skador. Detta var totalt sett fjärde haveriet med en JAS 39 Gripen varav det andra i förbandstjänst.

Under 2005 har flygutprovning för ett antal delsystem påbörjats och genomförts, exempelvis första flygning med spaningskapsel, verifieringsprogram för lufttankningsförmåga samt fällning av laserstyrda bomber.

Under året har 11 JAS 39 Gripen av version C och fem av version D levererats till flygförbanden. Leasingavtal med Tjeckien rörande JAS 39 C/D omfattar 12 JAS 39 C och två JAS 39 D. Under 2005 har åtta JAS 39 Gripen av version C (fyra JAS 39 C levererades under 2004) och två av version D, kommit Tjeckien tillhanda. Leveranserna av flygplan inom leasingavtalet är således slutförda.

Den strategi som fastslagits rörande en harmoniserad utveckling av flygsystemet har fortsatt tillämpats. Ytterligare beslut avseende harmonisering mellan svenska, ungerska och tjeckiska JAS 39 C/D har fattats under året. Bland de mervärden som erhålls för Sverige kan nämnas att ett interoperabelt sambandssystem och flygplanslänk kommer att erhållas långt före ursprungligt ansatt leveransdatum.

Försvarsmakten har rapporterat att, i och med verksamheten som genomförts 2005, kan

förbandsintroduktionen av JAS 39 C sägas vara genomförd.

Försvarsmakten redovisar i delårsrapporten att 14 JAS 39 Gripen version C levererades under första halvåret 2006.

Försvarsmakten har begärt en omdefiniering av objektsramen för JAS 39. I syfte att tillskapa allvädersförmåga för precisionsbekämpning föreslår Försvarsmakten att delobjektsramen för anskaffning av attackvapen utökas med 60 miljoner kronor så att GPS-stöttade laserstyrda bomber tillförs objektsramen. Totalt föreslås den nya objektsramen JAS 39 Gripen därmed ökas med 60 miljoner kronor och uppgå till 74 583 miljoner kronor i 2006 års prisläge samt omfatta oförändrad tid, det vill säga till och med 2009.

Försvarsmakten bedömer att objektsramen för JAS 39 Gripen kommer att innehållas vad avser teknik, tid och ekonomi, även om vissa problemområden finns.

Utvecklingsarbetet inom det internationella materielprojektet för radarjaktroboten Meteor har fortsatt. Meteor utvecklas för bl.a. Eurofighter och JAS 39. På grund av förseningar i Eurofighterprojektet har förseningar även drabbat utvecklingen av Meteor, då tillgång till de stridsflygplanssystem som roboten utvecklas för, är en förutsättning.

Analys och slutsatser

Enligt regeringens bedömning har inriktningen för luftstridskrafterna i stort sett följts under verksamhetsåret 2005. Försvarsmakten arbetar med att åtgärda redovisade brister. Regeringen bedömer att tillståndet inom luftstridskrafternas förband under 2005 är godtagbart. Regeringen kommer att omdefiniera objektsramen för JAS 39 Gripen. Regeringen avser i regleringsbrevet till Försvarsmakten för 2007 reglera den nya ekonomiska ramen samt anpassa strukturen för underenheterna.

Helikopterförband

Resultat

Under 2005 har följande helikoptrar vidmakthållits:

- helikopter 4,
- helikopter 9 samt
- helikopter 10.

Under 2005 har en helikopterbataljon (2010) fortsatt att utvecklas. P.g.a. leveransförseningar av de nya helikoptersystemen (helikopter 14, medeltung, NH 90 samt helikopter 15, lätt, A 109) bedöms helikopterbataljonen vara fullt operativ först 2012.

Övningsmålen för helikopterförbanden har uppnåtts. En fokusering har skett på deltagande i internationella övningar. Förmågan till markoperativ helikopterstrid har vidmakthållits och även utvecklats, främst avseende understöd till specialförband. Utveckling av sjuktransportenheten (s.k. MEDEVAC) inom den nordiska snabbinsatsstyrkan har påbörjats. Förmågan till sjöoperativ helikopterstrid, bl.a. ubåtsjakt, har kunnat vidmakthållas på en nivå som motsvarar kraven i Försvarsmaktens beredskapsorganisation.

Den sjöoperativa förmågan, bl.a. ubåtsjakt, kommer dock att nedgå efter avvecklingen av helikopter 4 och innan de nya helikoptersystemen, främst helikopter 14, är operativa.

Förberedelserna inför de nya helikoptersystemens införande har fortsatt. Verksamhet såsom utbildning och leveranser av utbildningssystem har dock skjutits framåt i tiden på grund av leveransförseningar av själva helikoptrarna (18 helikopter 14 och 20 helikopter 15 är beställda). Tre helikoptrar 15 är under första halvåret 2006 levererade till Sverige.

Helikopter 6 och 11 har planenligt tagits ur drift. Försäljningen av helikopter 11 är slutförd. Helikopter 6 är avvecklad genom att helikoptrarna skänkts till bl.a. yrkesskolor och museum.

Avvecklingen av helikopter 4 och 9 fortgår enligt plan.

Helikopter 10 vidmakthålls och samtliga helikoptrar planeras att livstidsförlängas, varav för närvarande tre helikoptrar kommer att modifieras under 2007 för att ingå i den nordiska snabbinsatsstyrkan det första halvåret 2008. Huvuduppgiften för denna helikopterenhet inom den nordiska snabbinsatsstyrkan är kvalificerad sjuktransport (MEDEVAC).

Personalmässigt finns framförallt en brist på utbildade och erfarna tekniker. Under 2005 genomfördes ingen utbildning av flygförare liksom under första halvåret 2006.

Planerad flygtidsproduktion för helikopterförbanden har under första halvåret 2006 inte uppnåtts, bl.a. på grund av leverans- och driftsättningsförseningar av helikopter 14 och 15

samt operationella begränsningar för helikopter 10.

Analys och slutsatser

En samlad bedömning av helikopterbataljonens förmåga är inte i nuläget möjlig p.g.a. redovisade leveransförseningar. Förseningarna har inneburit att diverse verksamhet, bl.a. utbildning, har fått framflyttas i tiden. Regeringen konstaterar att både markoperativ och sjöoperativ förmåga vidmakthållits.

Utvecklingen mot ett nätverksbaserat försvar (NBF)

Utvecklingen har fram tills nu främst inriktats mot att utveckla de övergripande koncepten för ledning av insats och tekniska lösningar. Detta omfattar bl.a. att fördjupa kunskapen avseende ledning och teknik i ett nätverksbaserat ledningssystem samt att skapa den utvecklingsmiljö (styrning, processer, anläggningar etc.) som krävs för den fortsatta utvecklingen. Inom metodområdet har det utvecklats en grundsyn för gemensamma insatser baserad på militärteoretisk grund samt inhämtats kunskap om hur motsvarande utveckling sker internationellt.

Följande resultat har uppnåtts:

- Försvarsmaktens centrum för ledningssystemutveckling, FM Ledsyst UtvC har etablerats i Enköping,
- kunskap om och utformning av ledningsplatser och metoder för operativ och taktisk nivå,
- grunderna för öppen komponentbaserad systembyggnad
- införande av Nato-standard för symboler och symbolinformation samt
- en modell för planering under tidspress (PUT-modellen).

Vidare har stöd lämnats till Krisberedskapsmyndigheten avseende hur tekniska lösningar i NBF kan nyttjas för att underlätta myndighets-samverkan inom Sverige.

Försvarsmaktens bedömning är att utvecklingen har kommit långt både när det gäller utvecklingsmetod och resultat inom teknik- och metodområdet i ett internationellt perspektiv och att en allt mer utvecklad nätverksbaserad förmåga kommer att kunna etableras till 2010.

Såväl den av Försvarsmakten genomförda utvärderingen som internationella samarbeten har visat att det primärt är informationssäkerhet och flexibilitet som måste balanseras över tiden mot tillgänglig teknik och ekonomiska resurser.

Analys och slutsatser

Den pågående utvecklingen av NBF-konceptet följer intentionerna i 2004 års försvarspolitiska inriktning.

Personalförsörjning

Totalförsvarspliktiga

Resultat

Enligt regleringsbrevet för 2005 skulle Försvarsmakten avväga antalet totalförsvarspliktiga som fullgör värnplikt mot införandet av det nya förbandsutbildningssystemet. Antalet inryckta under året uppgick till ca 9 200, antalet utryckta uppgick till ca 11 800 och antalet krigsplaceringsbara uppgick till ca 11 500. Andelen som avbryter grundutbildningen har ökat något och ligger totalt sett på 12,6 procent. Avgångarna bland kvinnor har minskat och ligger på 13,4 procent. Av de totalförsvarspliktiga som har skrivits in till tjänstgöring av Totalförsvarets pliktverk har 96 procent uppgett att de är positivt inställda till tjänstgöring.

Enligt regleringsbrevet för 2005 skulle Försvarsmakten med stöd av Totalförsvarets pliktverk vidta åtgärder för att fler kvinnor skall söka och fullgöra värnpliktsutbildning. Under året har Försvarsmakten bland annat fortsatt en översyn av materiel i syfte att den bättre skall anpassas för kvinnor. Vidare har såväl Försvarsmakten som Totalförsvarets pliktverk genomfört informationsinsatser som varit särskilt riktade till kvinnor. Antalet inryckta kvinnor under året uppgick till ca 430, vilket är en minskning med ca 130 personer i förhållande till 2004. Eftersom det totala antalet totalförsvarspliktiga under samma tid har minskat från ca 14 000 till ca 11 000 har andelen kvinnor av det totala antalet totalförsvarspliktiga dock ökat från 3,9 procent till 4,7 procent.

Inom ramen för ett särskilt projekt avseende information till invandrarungdomar har Totalförsvarets pliktverk arbetat med att öka intresset för mönstring och värnplikt bland ungdomar med invandrarbakgrund.

I syfte att förbättra det civila meritvärdet av värnpliktsutbildningen har flertalet förband bedrivit arbete med civil certifiering av utbildning. Under 2006 har Försvarsmakten bland annat fattat beslut om ett nytt vitsordssystem i syfte att ge en bättre och mer omfattande bild av de kunskaper den totalförsvarspliktige förvärvat under utbildningen. Vidare har Försvarsmakten redovisat en plan för information till arbetsgivare om det allmänna meritvärdet av dagens värnpliktsutbildning.

Analys och slutsatser

En hög andel av de som skrivs in till utbildning är positivt inställd till tjänstgöring. Detta ligger i linje med att den enskildes motivation i högre grad bör tillmätas betydelse vid inskrivningen.

Yrkesofficerare och civiltjänstställda

Resultat

Under 2005 lämnade ca 420 yrkesofficerare (ca 15 kvinnor och ca 400 män) sina anställningar och ca 30 (2 kvinnor och ca 25 män) nyanställdes. Ca 700 civiltjänstställda (ca 400 kvinnor och ca 300 män) lämnade sina anställningar och ca 125 personer (ca 60 kvinnor och lika många män) nyanställdes. Vid årsskiftet 2005/06 fanns det ca 11 250 yrkesofficerare (ca 500 kvinnor och ca 10 750 män) och ca 8 400 civiltjänstställda (ca 3 400 kvinnor och ca 5 000 män). Omräknat till årsarbetare i Försvarsmakten motsvarar detta ca 10 300 yrkesofficerare och ca 7 900 civiltjänstställda.

Andelen kvinnor i yrkesofficerskåren var oförändrat 4,4 procent (ca 500). Antalet fullmaktsanställda yrkesofficerare minskade med ca 200 till ca 2 900. Av dessa är ca 20 kvinnor.

Till följd av det omfattande behovet av att reducera antalet anställda beslutade Försvarsmakten våren 2005 att inte anställa studenterna vid 2003–2005 års yrkesofficersprogram. Under hösten konstaterade myndigheten att det uppstått vissa kompetensbrister när det gäller t.ex. ubåtsutbildad och teknisk personal, flygförare och personal inom logistikområdet. Försvarsmakten beslutade därför att anställa ca hälften av dem som examinerats. Dessa anställningar har i allt väsentligt gjorts under inledningen av 2006.

I tabellen nedan lämnas den redovisning som försvarsutskottet begärt angående löne- och

avvecklingskostnaderna i Försvarsmakten (bet. 2003/04:FöU3, rskr. 2003/04:168).

Tabell 3.2 Löne- och avvecklingskostnader i Försvarsmakten

Miljoner kronor, 2006 års priser

År	2002	2003	2004	2005
Lön och arvoden	8 995	9 288	8 942	8 299
Fasta lönetillägg	320	320	302	263
Avvecklingskostnader	965	862	855	865
Totalt	10 280	10 470	10 099	9 427

Yrkesofficersutbildningens omfattning

I tabellerna 3.3 och 3.4 redovisas hur många yrkesofficerare som utbildats och anställda de senaste åren och hur många som Försvarsmakten planerar att anställa de närmaste åren.

Tabell 3.3 Yrkesofficersutbildningens omfattning (avrundade siffror)

	Antal som påbörjat (bedöms påbörja) utbildningen	Kvinnor	Män
2001	550	40	510
2002	525	50	475
2003	475	50	425
2004	0	0	0
2005	0	0	0
2006	365	50	315
2007	625		
2008	625		
2009	625		

För närvarande bedömer Försvarsmakten att det från 2008 behövs ca 9 500 yrkesofficerare. Mot bakgrund av de erfarenhetsvärden som finns i fråga om avgångar m.m. och den utveckling av befälsordningen som beskrivits bedömer Försvarsmakten det behövs ca 575 nyexaminerade yrkesofficerare varje år. Detta ställer enligt myndigheten i sin tur krav på att ca 625 elever årligen påbörjar utbildningen.

Tabell 3.4 Anställning som yrkesofficer (avrundade siffror)

	Antal som anställdts (bedöms anställas)	Kvinnor	Män
2001	350	40	310
2002	400	50	350
2003	425	25	400
2004	450	40	410
2005	28	2	26
2006	165	15	150
2007	0		
2008	350		
2009	700		

Analys och slutsatser

Minskningen av antalet anställda överensstämmer i allt väsentligt med Försvarsmaktens planering. Till följd av uppsägningstidernas längd kulminerar avgångarna först under 2006 och under det första halvåret har ytterligare ca 800 årsarbetare lämnat sina anställningar. Den fulla effekten av den personella omstruktureringen bedöms kunna överblickas först i samband med Försvarsmaktens årsredovisning.

Beredskaps- och förstärkningssoldater

Resultat

I september 2005 förlängdes det tidsbegränsade centrala kollektivavtalet till att gälla till utgången av 2006. Avtalet är för närvarande föremål för den utvärdering som de centrala parterna var ense om då det tecknades. I det lokala avtal som Försvarsmakten ingått regleras de yttre förutsättningarna för anställningarna, anställningsvillkor etc. Därtill regleras också frågor som kompetens- och verksamhetssäkerhet samt uppföljningen av tillbuds- och olycksfallsrapporteringen.

Det lokala avtalet har börjat tillämpas. Bl.a. har det anställdts ett 30-tal förstärkningssoldater på Amf 1 och ett drygt hundratal beredskapssoldater på P 7. De senare ingår i det mekaniserade kompaniet IA 06. Försvarsmakten har satt upp detta kompani för att bl.a. få erfarenheter som kan användas i uppbyggnaden av den nordiska snabbinsatsstyrkan.

Analys och slutsatser

Det är angeläget att systemet med beredskaps- och förstärkningssoldater utvärderas. Personalen bör ges den utbildning i bl.a. pedagogik, ledarskap och verksamhetssäkerhet som behövs för att de skall kunna utföra sina uppgifter.

Reservofficerare

Resultat

Under 2005 har det totala antalet reservofficerare minskat med ca 1 400. Vid utgången av 2005 fanns det ca 12 600 reservofficerare. Av dessa var knappt 200 kvinnor. Antalet reservofficerare med aktuellt tjänstgöringsavtal uppgick till drygt 5 000. Flertalet av reservofficerarnas tjänstgöringsplaner löpte ut vid årsskiftet 2005/2006. I samband med detta valde många att avsluta sin anställning i Försvarsmakten.

Under 2005 genomförde ca 100 reservofficerare internationell tjänst vilket innebar en minskning jämfört med 2004 då drygt 200 reservofficerare deltog i internationell tjänst.

I tabellerna 3.5 och 3.6 redovisas hur många reservofficerare som utbildats och anställdes de senaste åren.

Tabell 3.5 Reservofficersutbildningens omfattning

Utbildningsår	Antal som examinerats - män	Antal som examinerats - kvinnor	Totalt antal
2001/2002	19 ¹		19
2002/2003	94	7	101
2003/2004	84	6	90
2004/2005	17	2	19

¹ Försvarsmakten saknar uppgift om hur många av det totala antalet reservofficerare som genomgick utbildning under 2001/2002 som var kvinnor.

Någon ordinarie reservofficersutbildning har inte genomförts under utbildningsåret 2005/2006.

Under utbildningsåret 2006/2007 har 43 studenter antagits på reservofficersutbildningen.

Tabell 3.6 nedan visar det totala antalet reservofficerare som anställdes respektive år. I antalet nyanställda ingår både de reservofficerare som anställdes direkt efter examinering från reservofficersutbildningen och de som tidigare varit anställda som yrkesofficerare.

Tabell 3.6 Anställning som reservofficer

År	Antal nyanställda - män	som	Antal som nyanställda - kvinnor	Totalt antal
2002	350 ¹			350
2003	206		7	213
2004	202		8	210
2005	360		31	391

¹ Försvarsmakten saknar uppgift om hur många av det totala antalet reservofficerare som genomgick utbildning under 2001/2002 som var kvinnor.

Inom Försvarsmakten pågår ett arbete med att kartlägga det framtida behovet av bland annat reservofficerare. Vidare arbetar Försvarsmakten med en kompetensinventering av reservofficerare. Myndigheten kan därför i dagsläget inte redovisa hur många reservofficerare som behöver nyrekryteras från och med hösten 2007.

Försvarsmakten konstaterade dock i budgetunderlaget för 2007 att det totala behovet av reservofficerare i insatsorganisationen omfattar ca 2 200 reservofficerare för 2008.

Analys och slutsatser

Försvarsmakten har redovisat det totala behovet av reservofficerare för de närmaste åren. Det nuvarande antalet reservofficerare ryms inte inom den planerade insatsorganisationen. Det är därför angeläget att Försvarsmakten överväger hur övertaliga reservofficerare skall avvecklas.

Arbetsgivarfrågor

Resultat

En av de dominerande arbetsgivarfrågorna under 2005 var den fortsatta personalminskningen. Ett betydande antal anställda – både yrkesofficerare och civila – sades upp på grund av arbetsbrist. Uppsägningarna hade föregåtts av ett omfattande omplaceringsarbete. Till skillnad från personalminskningar vid tidigare tillfällen har denna gång särskilda stödåtgärder erbjudits endast i mindre omfattning. I stället har Försvarsmakten lagt det statliga trygghetsavtalet till grund för arbetet med personalavvecklingen.

I december 2005 träffades ett lokalt avtal mellan Försvarsmakten och de fackliga organisationerna om villkor vid tjänstgöring i utlandsstyrkan. Avtalet gäller från den 1 januari 2006 till den 31 december 2008 och reglerar bl.a. lönefrågor, reseförmåner, familjeförmåner och ledighet. I avtalet kunde inte den s.k. riskgarantin regleras eftersom de lokala parterna inte

hade befogenhet att sluta avtal i den frågan. I stället valde parterna att i förhandlingsprotokollet till avtalet tydligt markera att de förutsatte att 17 § förordningen (1999:569) om utlandsstyrkan inom Försvarsmakten, där bl.a. riskgarantin regleras, skulle ersättas med ett kollektivavtal mellan de centrala parterna. Ett centralt avtal slöts mellan parterna i slutet på juni 2006.

Försvarsmaktens arbete med lönekartläggning och en handlingsplan för jämställda löner har fortsatt. Myndigheten har dock inte fått handlingsplanen godkänd av Jämställdhetsombudsmannen (JämO) ännu. Försvarsmakten redovisar att det inte har varit möjligt att göra en central analys av lika och likvärdiga arbeten bl.a. därför att det saknas en central befattningsanalys. Till detta kommer enligt Försvarsmakten att arbetet med de omfattande personalminskningarna har tagit personalresurser från arbetet med lönekartläggningen.

Analys och slutsatser

Personalavvecklingen har varit en viktig arbetsgivarfråga under 2005. Det är första gången i modern tid som yrkesofficerare har sagts upp på grund av arbetsbrist. Försvarsmakten har, i enlighet med sin arbetsgivarpolitiska inriktning, genomgående använt trygghetsavtalets grunder. På detta sätt har myndigheten kunnat begränsa kostnaderna för personalminskningen betydligt.

Verksamhetssäkerhet

Resultat

Arbetet med verksamhetssäkerheten under 2005 har präglats av Försvarsmaktens omstrukturering. Försvarsmakten pekar på att arbetsmiljöns olika aspekter – fysiska, psykiska och sociala – har tydliggjorts under omstruktureringen.

Verksamheten inom områdena regelgivning och tillsyn har påverkats negativt av omstruktureringen. Bl.a. kompetensbrister har lett till att arbetet har försenats eller att verksamheten blivit mindre än planerat.

Antalet arbetsolycksfall som lett till sjukfrånvaro bland anställda har fortsatt att minska. År 2004 var den relativa skadefrekvensen 5,1 skador per 1 000 anställda, medan den 2005 hade sjunkit till 3,7 skador. Även på pliktssidan är tendensen sjunkande. År 2004 var den relativa skade-

frekvensen 44,6 skador per 100 000 tjänstgöringsdagar. År 2005 var den 43,0 skador.

Analys och slutsatser

Regeringen noterar att olycksfallen fortsätter att minska.

Under 2005 omkom en totalförsvarspliktig i tjänsten i Sverige. Till detta kommer att två personer dödades under tjänstgöring i utlandsstyrkan. Det är viktigt att Försvarsmakten fortsätter arbetet med att undanröja riskerna för dödsfall och svåra skador i tjänsten. Utgångspunkten måste vara att ingen skall skadas eller omkomma i tjänsten.

Kompetensförsörjning

Resultat

Kompetensförsörjningsområdet har till stor del präglats av Försvarsmaktens arbete med ett reformerat personalförsörjningssystem. Detta har även avsett frågor som rör anpassning av officersutbildningen till de kvalitetskrav som gäller för högskoleutbildning, sök- och intresseförfarande till Försvarsmaktens befattningar, karriärväxlingsmöjligheter samt lämplighetsprövning (urval). Utbildningsstoppet inom yrkesofficersutbildningen har inneburit att antalet studenter varit reducerat. Ett förändringsarbete avseende det reformerade militära skolsystemet har bedrivits och för den grundläggande yrkesofficersutbildningen har kursplaner tagits fram i samverkan mellan Försvarsmakten och Försvarshögskolan. Den granskning som Högskoleverket under 2005 gjorde av officersutbildningen (Fö2005/3045/MIL) har bl.a. omfattat detta arbete.

Den tidigare regeringen har tidigare redovisat sin syn på att officersutbildningen så långt som möjligt bör jämföras med högskoleutbildning. Högskoleverkets rapport, Officersutbildningen i Sverige, visar att det arbete som bedrivits av Försvarsmakten och Försvarshögskolan i syfte att anpassa officersutbildningen till de kvalitetskrav som gäller för högskoleutbildning i stora delar varit framgångsrikt. Rapporten konstaterar att den högre officersutbildningen som bedrivs vid Försvarshögskolan är högskolemässig och håller hög kvalitet men att vissa brister finns inom den grundläggande officersutbildningen. Försvarsmakten och Försvarshögskolan har arbetat för att åtgärda de

brister som påpekats och Högskoleverket har granskat de vidtagna åtgärderna. Detta uppdrag redovisades i juni 2006 och ligger till grund för den fortsatta beredningen i Regeringskansliet.

Analys och slutsatser

Regeringen kan konstatera att det reformarbete som bedrivits har präglats av en hög ambition. Regeringen avser återkomma i denna fråga.

Jämställdhet och mångfald

Jämställdhetsintegrering

Den tidigare regeringen har gett myndigheter inom det militära och civila försvaret i uppdrag att medverka i arbetet med att ta fram förslag till jämställdhetsintegrerade mål och resultatindikatorer. Myndigheternas underlag har integrerats i styrningen av desamma, t.ex. via regleringsbrev.

Resultat

Försvarsmakten

Försvarsmaktens arbete med att integrera ett jämställdhetsperspektiv i den verksamhet som myndigheten utför fortsätter.

Myndighetens arbete med lönekartläggning, såsom redovisats i avsnitt om arbetsgivarfrågor, och en handlingsplan för jämställda löner har fortsatt.

Under 2005 har Försvarsmakten utvecklat en ny handlingsplan, *Försvarsmaktens gemensamma jämställdhetsplan för perioden 2006–2008* (kompletteras på förbanden med åtgärdsplan och lönekartläggning). Tre områden prioriteras särskilt: att öka andelen kvinnor som officerare, totalförsvarspliktiga och chefer, att aktivt arbeta för att underlätta kombinationen arbete och föräldraansvar samt att uppmärksamma och åtgärda osakliga löneskillnader mellan män och kvinnor.

En annan målsättning är att *trakasserier p.g.a. kön eller sexuella trakasserier* inte skall förekomma och Försvarsmakten har under året vidtagit en mängd åtgärder för att motverka förekomsten av trakasserier. Cheferna spelar en viktig roll i arbetet. Ett händelserapporterings-system för samtliga former av trakasserier och diskrimineringsgrunder har tagits fram och redovisat till Diskrimineringsombudsmannen (DO) i mars 2006.

Försvarsmakten har vidare utarbetat en *Handlingsplan för att främja lika rättigheter och möjligheter oavsett etnisk och religiös tillhörighet eller funktionshinder*. Planen innehåller mål, definitioner och åtgärder som skall visa vägen för ökad likabehandling. Förslag till *Plan mot diskriminering p.g.a. sexuell läggning och könsidentitet* har även utarbetats. Försvarsmakten har under året fortsatt arbetet med att förbättra situationen för homo- bi- och transpersoner. Målet är att ingen, vara sig anställd eller totalförsvarspliktig, mot sin vilja skall behöva dölja sin sexuella läggning för chefer och kollegor.

Försvarsmakten, Försvarshögskolan och Totalförsvarets pliktverk har redovisat uppdraget att ta fram strategier för att motverka ogynnsamma attityder och skapa ett ledarskap som bidrar till en arbetsmiljö som främjar jämställdhet och mångfald.

Försvarsmakten har genomfört utbildning om säkerhetsrådsresolution 1325 (Kvinnor, fred och säkerhet) för kvinnor och män som skall tjänstgöra internationellt. Utvecklingspartnerskapet *Genderforce* har även bedrivit ett arbete under året. Arbetet har fokuserats på att anlägga ett genusperspektiv i internationell krishantering och har bedrivits tillsammans med ett antal övriga myndigheter och organisationer. Inom Försvarsmakten utarbetas en s.k. uppförandekod som avses gälla för kvinnor och män som skall tjänstgöra internationellt.

Försvarshögskolan

Under våren 2005 tog Försvarshögskolan fram en mångfaldsplan även innehållande en plan för att motverka diskriminering. I november 2005 fastställdes även myndighetens jämställdhetsplan. Samtliga planer innehåller mål som skall stödja myndighetens strävan att motverka alla former av diskriminering. Försvarshögskolans långsiktiga mål gällande könsfördelning bland anställd personal är att uppnå en könsfördelning med 60/40 mellan män och kvinnor, mot dagens könsfördelning på 70/30. Myndigheten har i sin delårsrapport redovisat hur arbetet med jämställdhetsintegrering av verksamheten fortskrider bl.a. i form av utbildningsinsatser, seminarier och inventeringar.

Försvarets materielverk

Under 2005 inarbetades övergripande mål för funktionshinder och sexuell läggning i arbets-

miljöpolicyn. Ett utbildningsmaterial med fokus på systematiskt arbetsmiljöarbete, som tar upp ansvar och roller, utarbetades vidare under året.

Försvarets materielverk har arbetat för att öka jämställdheten. I de interna ledarutbildningarna ingår information om hur arbetet med jämställdhets- och integrationsfrågor skall bedrivs vid bl.a. nyrekrytering. För att säkerställa att ingen diskrimineras görs alltid en jämförande meritförteckning när en tjänst varit utannonserad.

Totalförsvarets forskningsinstitut

Totalförsvarets forskningsinstitut har reviderat handlingsplanen mot sexuella trakasserier och kränkande särbehandling. Handlingsplanen omfattar samtliga typer av kränkningar och inkluderar homosexuella, bisexuella och transpersoner.

Att öka andelen chefer, projektledare och laboratorer- och forskningschefer som är kvinnor är ett angeläget mål i myndighetens jämställdhetsarbete. Totalförsvarets forskningsinstituts jämställdhetsmål för 2005 var att andelen projektledare som är kvinnor skall vara högre än 16 procent samt att andelen laboratorer och forskningschefer som är kvinnor skall vara högre än 10 procent. Målet är uppsatt efter ambitionen att fördelningen av kvinnor och män i chefspositioner skall motsvara fördelningen bland myndighetens anställda i stort. Detta mål har uppnåtts under året.

Försvarets radioanstalt

Myndigheten har som mål att öka andelen anställda kvinnor samt andelen kvinnor som är chefer.

Avseende mångfald har rekryteringen av kvinnor och män med annan härkomst än svensk ökat.

Försvarets radioanstalt har samlat policy och handlingsplaner mot diskriminering i ett underlag gällande kränkande särbehandling. Där framgår att det finns en s.k. nolltolerans för kränkande särbehandling och diskriminering inom myndigheten.

Totalförsvarets pliktverk

Myndigheten har mål för kompetensförsörjningen som bland annat innebär jämnare könsfördelning. Målen har inte nåtts. Myndigheten ser möjligheter till en jämnare könsfördelning först efter 2008, eftersom antalet

medarbetare som når pensionsåldern kommer vara hög från och med 2009.

Arbetet för att upptäcka, förhindra och åtgärda osakliga löneskillnader mellan kvinnor och män har fortsatt. Myndigheten fortsätter att arbeta mot målet att vardera könet skall vara representerat till minst 40 procent i respektive personalkategori. Arbetet försvåras av låg personalrörlighet.

I arbetet för etnisk och kulturell mångfald har myndigheten anordnat utbildningstillfällen för personalen. Enligt regleringsbrevet skulle myndigheten under 2005 genomföra det andra året av ett projekt i syfte att bättre förbereda ungdomar med utländsk bakgrund inför mönstring, antagningsprovning och pliktjänstgöring.

Analys och slutsatser

Regeringen bedömer att arbetet som pågår bidrar till att synliggöra den problematik som finns avseende diskriminering. Myndigheterna har kommit olika långt inom olika områden och arbetet med att främja jämställdhet och mångfald samt att motverka alla former av diskriminering behöver fortsätta med en höjd ambitionsnivå.

Frivilliga försvarsorganisationer

Resultat

De frivilliga försvarsorganisationernas verksamhet finansieras genom utbildningsuppdrag och organisationsstöd. Försvarsmakten har betalat ut knappt 93 miljoner kronor till de frivilliga försvarsorganisationernas utbildningsverksamhet vilket är 37 miljoner kronor mindre än 2004. Krisberedskapsmyndigheten har under 2005 betalat ut drygt 20 miljoner kronor i organisationsstöd till 4 av de totalt 23 frivilliga försvarsorganisationerna. Vidare har Krisberedskapsmyndigheten under 2005 betalat ut sammanlagt drygt 29 miljoner kronor i uppdragsmedel till 10 frivilliga försvarsorganisationer. Utbildningsuppdragen har främst syftat till att möta behoven vid svåra påfrestningar på samhället i fred och genomförts inom de områden som bedöms ge ett väsentligt tillskott till samhällets krishanteringsförmåga. År 2005 överfördes 25 miljoner kronor till Statens räddningsverk för att fördelas till frivilligorganisationers arbete att stärka den enskilda människans förmåga att hantera det egna skyddet. Lämnade bidrag har använts till att

genomföra utbildning inom bl.a. första hjälpen, säkerhet och överlevnad samt brandkunskap. Räddningsverkets bedömning är att den enskilda människans förmåga har stärkts genom de kurser som frivilligorganisationerna har genomfört.

Krisberedskapsmyndigheten betalade under 2005 ut drygt 1,2 miljoner kronor till frivilliga försvarsorganisationer för deras arbete med att stödja utvecklingen av frivillig försvarsverksamhet i Estland, Lettland, Litauen, Polen, Ryssland och Ukraina. Den stödjande verksamheten i Estland, Lettland, Litauen och Polen kommer att avslutas under 2006. Verksamheten i Ryssland och Ukraina kommer att avslutas under 2007.

Utbildningsverksamheten på uppdrag av Försvarsmakten har genomförts med lägre antal deltagare och utbildningsdagar än föregående år. Försvarsmakten uppger att en anledning till detta är att Försvarsmaktens anslag har reducerats. En annan förklaring är att personal från de frivilliga försvarsorganisationerna deltog i insatser i anslutning till stormen Gudrun, vilket påverkade flera kårers och förbunds förmåga att genomföra ordinarie verksamhet. Försvarsmakten redovisar att nuvarande insatsorganisation har behov av att de frivilliga försvarsorganisationerna bemannar ca 12 000 befattningar, varav ca 11 000 i hemvärnet. I dagsläget har ca 11 900 personer ingått frivilligavtal med Försvarsmakten, varav ca 9 400 i hemvärnet.

Analys och slutsatser

Försvarsmakten anger att myndighetens behov av kompetenser och förmågor skall vara styrande för uppdragen till de frivilliga försvarsorganisationerna. Regeringen delar denna uppfattning.

Regeringens sammanfattande bedömning är att den genomförda verksamheten har uppfyllt målen för verksamheten.

Grundorganisation

Resultat

Riksdagens beslut från 2004 om försvarspolitisk inriktning innebar ytterligare förändringar i Försvarsmaktens grundorganisation. 16 organisationsenheter lades ned. I allt väsentligt har avvecklingen av dessa enheter slutförts. De nya organisationsenheterna Marinbasen, Sjöstridsskolan, Luftstridsskolan och Försvars-

maktens tekniska skola har inrättats. Likaså har de beslutade omlokaliseringarna, bl.a. Artilleriregementet till Boden och Vaxholms amfibieregemente till Haninge/Berga, genomförts.

Med utgångspunkt i riksdagens beslut med anledning av propositionen Avveckling av militärdistriktsorganisationen har Södra, Mellersta och Norra militärdistriktsstaberna liksom ledningsgrupperna i Malmö och Stockholm lagts ned (prop. 2004/05:160, bet. 2005/06: FöU2, rskr. 2005/06:28). Avvecklingen av dessa enheter har samordnats med den övriga avvecklingen ortvis. Försvarsmakten bedömer att avvecklingen kommer att kunna slutföras under 2006.

Den 1 januari 2006 inrättades inom Högkvarteret fyra säkerhets- och samverkanssektioner lokaliserade till Revinge, Göteborg, Stockholm och Boden. Sektionerna leder säkerhetstjänsten samt samordnar och samverkar med civila myndigheter.

De förändringar av verksamheten i Arvidsjaur som innefattades i riksdagens beslut om försvarspolitisk inriktning från 2004 har genomförts. Detta innebär bl.a. att Försvarsmaktens vinterenhet har bemanning i Arvidsjaur och Boden, att vinterutbildning av nationella och internationella enheter genomförs i Arvidsjaur och att utbildning och utveckling av jägarförband är lokaliserad till Arvidsjaur.

Kopplat till frågorna om verksamhet i Arvidsjaur har arbetet fortsatt med att utveckla den internationella militära test-, utbildnings- och övningsverksamheten i Sverige (ITÖ). Försvarsmakten och Försvarets materielverk skall under tiden januari 2006 till och med juni 2008 i ett gemensamt projekt utveckla ITÖ och belysa frågor om bl.a. organisationsform för ITÖ, svensk ambitionsnivå och marknadsföring.

I årsredovisningen behandlar Försvarsmakten grundorganisationsförändringarna för första gången i enlighet med den utvecklade modell som regeringen anvisade i propositionen Försvarsmaktens grundorganisation (prop. 2004/05:43) hösten 2004. Redovisningen enligt den utvecklade modellen skall göras genom ett antal grundläggande termer som visar utvecklingen per ort och förband. Syftet med modellen är att förbättra regeringens möjligheter att följa upp verksamheten.

I årsredovisningen redovisar Försvarsmakten också införandet av en ny organisation i Högkvarteret. Den övergripande målsättningen

för denna förändring har varit att öka organisationens flexibilitet, förbättra styrning och samordning, öka kvaliteten i arbetet samt att minska kostnaderna för den centrala ledningen. Organisatoriskt har Högkvarteret omorganiserats till en s.k. resursorganisation. Detta innebär att kompetensgrupper har förts ihop till avdelningar. Resursorganisationen kan enligt myndigheten liknas vid en personalpool från vilken de verksamhetsansvariga beställer kompetens.

Analys och slutsatser

De grundorganisatoriska förändringar som ingick i riksdagens beslut om försvarspolitisk inriktning från 2004 har genomförts.

3.7.1.3 Materiel, anläggningar samt forskning och teknikutveckling

Materieförsörjning – allmänt

Resultat

Materieförsörjningen har präglats av behovet att revidera tidigare planering i syfte att skapa handlingsutrymme på kort sikt. Detta för att inrymma nytillkomna behov av materielanskaffning med krav på kort leveranstid såväl till pågående internationella operationer som den nordiska snabbinsatsstyrkan.

Fortsatta åtgärder har vidtagits för att implementera materieförsörjningsstrategin. Styrningen av materieförsörjningen har bl.a. utvecklats genom förändrade krav på redovisning och återrapportering i Försvarsmaktens regleringsbrev. Exempel på detta är redovisningar om genomförda satsningar inom de utpekade nischområdena och utfallet av materielinvesteringar. Försvarsmakten har även fått i uppdrag att redovisa det samlade behovet av inhemsk kompetens för vidmakthållande av materiel och system.

Inriktningen mot ett utökat internationellt samarbete implementeras successivt i Försvarsmaktens materieförsörjningsprocess, bl.a. genom att Försvarsmakten utgår från ett budgetantagande om kostnadsdelning i internationellt samarbete för utvecklingsprojekt.

Analys och slutsatser

Materieförsörjningen har genom arbetet med att omhänderta nytillkomna materielbehov visat

förmåga till nödvändig flexibilitet. Graden av planeringsmässig handlingsfrihet i materieförsörjningen har ökat. Ett viktigt element för att kunna bedöma hur materieförsörjningen utvecklas är redovisningen av spårbarhet mellan Försvarsmaktens operativa behov och materielplaneringen. Inom detta och ytterligare några områden finns det behov av en utvecklad redovisning. Fortfarande återstår också arbete med att implementera materieförsörjningsstrategin genom att i högre grad tillämpa direkt anskaffning och i lägre grad beställa utveckling av materiel.

Materiell förnyelse

Resultat

Materiel för drygt 11 miljarder kronor har tillförts Försvarsmakten. Leveranser av tillförda system, viktigare materiel och studieverksamhet redovisas under respektive stridskraft.

Anläggningar

Resultat

Särskilda resurser har tidigt avdelats för att forcera förändringar av infrastrukturen i Berga, Boden, Karlskrona och Ronneby. I ett senare skede under året har förändringar påbörjats i Göteborg och Halmstad.

Arbetet med avveckling har prioriterats till garnisonsorterna.

Avveckling av överskottsmateriel

Resultat

Avvecklingen har genomförts på det sätt som Försvarsmakten bedömer vara det mest fördelaktiga. Kostnaderna för avvecklingsverksamheten har sjunkit i förhållande till föregående år.

Den största delen av Försvarsmaktens överskottsmateriel har skänkts bort med stöd av förordningen (2000:278) om gåvor och överföringar av överskottsmateriel hos Försvarsmakten. Försvarsmakten har skänkt överskottsmateriel till andra statliga myndigheter, kommuner, frivilliga försvarsorganisationer, humanitära biståndsorganisationer samt museal verksamhet. I mindre omfattning, och i andra hand, säljs Försvarsmaktens överskott.

Som ett sista alternativ skrotas den övertaliga materielen.

Analys och slutsatser

Kostnaderna för verksamheten 2004 var cirka 440 miljoner kronor. För 2005 var motsvarande kostnader cirka 266 miljoner kronor. Förutom att Försvarsmakten blivit bättre på att prognostisera har även myndigheten arbetat fram bättre fungerande arbetsformer, vilka effektiviserat verksamheten.

Forskning och teknikutveckling

Resultat

Försvarsmaktens beställningar av forskning och teknikutveckling (FoT) har som övergripande inriktning och syfte att bidra till myndighetens utveckling med nödvändig kunskap, kompetens och teknikförsörjning.

Under året har myndigheten fortsatt genomföra ett brett program för demonstratorer inom FoT. Omsättning med nya projekt görs efter behov när ekonomiska förutsättningar så medger. Verksamheten genomförs av Försvarets materielverk i samverkan med industrin. Under året har myndigheten utvecklat databasen för öppna forskningsrapporter så att den nu är tillgänglig för Försvarsmaktens olika enheter.

De s.k. FoT-områdena som under 2005 hade störst omfattning var:

- sensorer inkl. signaturanpassning,
- vapen, verkan och skydd,
- telekrig,
- ledning, inkl. IT och samband samt
- undervattenssensorer och vapen.

Försvarsmakten har fortsatt med att utveckla det internationella samarbetet inom ett materielprojekts samtliga faser. Viktigt informations- och kunskapsutbyte har genomförts med andra länder. Allt fler verksamheter fullföljs genom bi- eller multilaterala samarbeten. Av de olika internationella samarbetsformerna bedömer myndigheten den bilaterala som den konkreta och framgångsrika och den kommer även fortsättningsvis utgöra grunden för det internationellt materielutbyte. I och med avvecklingen av WEAG har Försvarsmakten riktat om sina resurser för att bidra till uppbyggnaden av European Defence Agency (EDA) i Bryssel.

Analys och slutsatser

Verksamheten har i huvudsak löpt enligt plan och inga större avvikelser har noterats.

Internationellt materielsamarbete

Multilateralt materielsamarbete

Resultat

Den europeiska försvarsbyrån (EDA) har fortsatt omfattande projektarbeten inom områdena lednings- och sambandssystem, obemannade flygfarkoster samt stridsfordon. Därutöver har framsteg gjorts avseende konsolidering av den europeiska försvarsindustrin i och med att en uppförandekod för materielanskaffning antagits. Koden trädde i kraft den 1 juli 2006 och Sverige har anslutit sig till koden. EDA har även under året övertagit projekten från det tidigare WEAG.

Inom det så kallade sexnationerssamarbetet (Framework Agreement/Letter of Intent, FA/LoI) har implementeringsarbetet kommit långt och substantiella samarbeten har inletts inom ramen för områdena som rör harmonisering av militära krav, forskning och utveckling respektive säkerhetsskydd. Delar av resultatet har överlämnats till EDA. Ett viktigt område där implementeringsarbetet inte kommit lika långt är leveranssäkerhet.

Analys och slutsatser

Genom ökat samarbete och åstadkommande av skalfördelar kan kostnaderna för materieförsörjning minska. Långtidsvisionen, som utarbetats i samarbete mellan EDA, EU:s militärkommitté och EU ISS (Institutet för strategiska studier) för att klarlägga framtida militära kapacitetsbehov för ESDP kan spela en viktig roll för fortsatt arbete.

Bilateralt försvarsmaterielsamarbete

Resultat

Sverige genomför bilateralt materielsamarbete med flera europeiska länder, men även med länder utanför Europa. Det totala antalet övergripande bilaterala samarbetsavtal på regeringsnivå uppgår i dag till mer än tjugo stycken. Flera bilaterala samarbetsprojekt kan även utvecklas genom samarbetet till multi-

laterala projekt, vilket bl.a. kan minska kostnaderna för varje enskilt land.

Exportstöd

Resultat

Export har blivit allt tydligare som ett medel att säkerställa försörjning av materiel och kompetens till det svenska försvaret och försvarsindustrin. Även möjligheterna till civil s.k. spin-off och civila synergieffekter motiverar exportstödet. Exportstödet har under året bedrivits samordnat och aktivt från Regeringskansliet och myndigheterna. Verksamheten inom Regeringskansliets exportstödsgrupper, s.k. Koordinations- och referensgrupperna, har ytterligare utvecklats och effektiviserats från att t.ex. omfatta specifika produkter till ett bredare produktområde och systemtänkande. Försvarsdepartementet har under året ytterligare utvecklat sin exportstödverksamhet i syfte att än bättre kunna främja industrins exportansträngningar.

3.7.1.4 Insatser

Försvarsmakten har genomfört ett antal nationella insatser under 2005. Dessa har varierat i nivå från mindre omfattande händelser som eftersök av försvunna personer, sjöräddning och omhändertagande av ammunitionseffekter. Mera omfattande insatser har genomförts efter orkanen Gudrun samt stöd till Rikspolisstyrelsen efter tsunamin. Ledning och genomförande av insatsverksamheten har legat på en kvalitativ god nivå.

De internationella insatserna har skiftat i karaktär från observatörs- till truppinsatser. Svensk närvaro har funnits i ett 15-tal olika insatsområden med en kontinuerlig personalstyrka om cirka 800 personer. Insatserna har genomförts inom ramen för FN, OSSE, EU och Nato.

Försvarsmakten har under 2006 övertagit ledningen av den regionala enheten för säkerhet och återuppbyggnad, Provincial Re-construction Team (PRT) i Mazar-e-Sharif, Afghanistan inom ramen för ISAF.

Den 1 juli 2006 trädde en lag i kraft som ger polisen utökade möjligheter att begära stöd från Försvarsmakten vid terrorismbekämpning, lagen

(2006:343) om Försvarsmaktens stöd till polisen vid terroristbekämpning.

Internationell beredskap

Resultat

Försvarsmakten har utvecklat förmågan och beredskapen att genomföra internationella insatser. Detta innefattar att i samverkan med andra länder ha förmåga att förebygga och hantera kriser i Europa och globalt samt att kunna verka i hela skalan av krishanteringsuppgifter från förtroendeskapande, konfliktförebyggande, fredsbevarande uppgifter till fredsframtvängande insatser och i vissa fall även stöd till humanitära insatser.

Under 2005 och 2006 har EU:s kapacitetsutvecklingsarbete inom ramen för EU Headline Goal 2010 pågått fortlöpande. Utarbetandet av en behovskatalog, vilken identifierar de militära förmågor som EU behöver tillgång till för att kunna genomföra krishantering, såväl i dag som i en nära framtid, presenterades i november 2005. Medlemsstaterna lämnade in sina anmälningar av förband till EU:s styrkekatalog i mars 2006. Efter att medlemsstaternas totala anmälningar sammanställts och värderats övergår processen övergå till att identifiera förmågebrister, dvs. i vilken utsträckning tillgängliga förband i styrkekatalogen uppfyller behoven enligt Headline Goal 2010.

Genom att delta i PARP-processen (Planning and Review Process) inom ramen för PFF-samarbetet och i samband härmed anmäla förband till aktuella styrkeregister, bl.a. OCC (Operational Capability Concept) Pool of Forces, utvecklar Försvarsmakten förbandens internationella interoperabilitet. Under perioden 2005 till 2006 genomfördes en översyn av befintliga s.k. partnerskapsmål.

Därefter beslutade den tidigare regeringen den 29 juni 2006 att anta totalt 60 partnerskapsmål för perioden 2007 till 2012. Dessa partnerskapsmål omfattade anmälning av förband till PARP styrkeregister av samma förband och enheter som tidigare anmälts till EU. Vid samma beslutstillfälle fattade regeringen beslut om att anmäla samma förband även till FN (United Nations Standby Arrangement System, UNSAS).

Analys och slutsatser

Samarbetet inom EU och Partnerskap för fred har under flera år haft en stor betydelse för utvecklingen av Försvarmaktens förmåga till internationella insatser.

Internationella insatser*Resultat*

Försvarmakten har under 2005 genomfört följande större truppinsatser:

ISAF (International Security Assistance Force), Afghanistan

Det svenska bidraget har under året bestått av cirka 120 personer ingående i ISAF Headquarters, säkerhetspluton och Military Observer Team (MOT) ingående i den regionala enheten för säkerhet och återuppbyggnad (Provincial Reconstruction Team, PRT) i Mazar-e-Sharif.

UNMIL (United Nations Mission In Liberia), Liberia

Det svenska bidraget har under året bestått av 4 stabsofficerare och ett mekaniserat skyttekompani 90 om ungefär 230 personer. Det svenska kompaniet ingår i den irländska bataljonen som utgör UNMIL:s snabbinsatsstyrka.

ALTHEA (European Union Force), Bosnien-Hercegovina

Det svenska bidraget har under året bestått av ungefär 80 personer. Huvuddelen av dessa personer har ingått i en multinationell logistikenhet.

KFOR (Kosovo Force), Kosovo

Det svenska bidraget har under året bestått av ungefär 330 personer.

Ekonomiskt resultat

Utfallet för anslagsposten 6:1:2 *Fredsfrämjande truppinsatser* i sin helhet och per insats framgår av tabellen nedan:

Tabell 3.7 Utfallet för anslagsposten 6:1:2 Fredsfrämjande truppinsatser 2005

Insats	Tilldelade medel	Utfall
KFOR	495 000	484 761
ISAF	367 000	354 537
UNMIL	350 000	349 267
ALTHEA	115 000	107 002 ¹
ATHENA ²	15 000	13 820
UNMIS SHIRBRIG i Sudan	5 000	4 968
AMIS II i Sudan	5 000	2 519 ³
Övrigt	11 500	9 459 ⁴
Får användas först efter beslut av regeringen	36 500	
Summa	1 400 000	1 326 333

¹ Fler boende på campen än planerat har minskat dygnspriset för samtliga boende på campen och detta ökar betalningsvilligheten hos deltagande länder.

² Avser Sveriges bidrag till gemensamma kostnader för EU:s militära krishanteringsinsatser.

³ Planeringen avsåg fem tillsatta befattningar, endast två befattningar blev tillsatta.

⁴ I posten övrigt ingår bl.a. Prehab, restfakturer från äldre insatser, dokumentation etc.

Utfallet visar att anslagssparandet uppgick till knappt 74 miljoner kronor. Av dessa har ca 36,5 miljoner kronor inte fördelats till någon fredsfrämjande insats av regeringen. Återbetalning från FN har under året uppgått till 54,7 miljoner kronor.

Analys och slutsatser

Verksamheten vid svenska internationella insatser har genomförts med ett bra resultat. Insatserna har bidragit till en ökad säkerhet och stabilitet i de olika insatsområdena. Svenska förband har fått beröm för genomförda insatser och är efterfrågade av det internationella samfundet.

Underutnyttjandet på anslagsposten är till stor del hänförligt till insatserna i Kosovo, Afghanistan samt insatsen i Bosnien och Hercegovina. Vad avser insatsen i Kosovo beror underutnyttjandet på att Kosovostyrkan (KS) 12 förlängdes vilket medför att löneutfallet för den inryckande KS 13 faller ut först 2006. Leverans av insatsanpassade och splitterskyddade fordon till styrkan i Afghanistan som beställdes under 2005 levereras först i mars 2006 vilket orsakade ett underutnyttjande på ca 12 miljoner kronor.

Den nordiska snabbinsatsstyrkan

Resultat

Arbetet med den nordiska snabbinsatsstyrkan, Nordic Battlegroup (NBG), är en prioriterad verksamhet inom Försvarsmakten och har under 2006 fortsatt i högt tempo och med goda resultat. Utvecklingen av Battlegroup-konceptet fortgår och förväntas slutföras under innevarande år. Under 2005 och 2006 har sammansättningen av den nordiska snabbinsatsstyrkan fortsatt diskuterats och den slutliga utformningen av styrkan förväntas fastställas under 2006.

Arbetet med den nordiska snabbinsatsstyrkan är en pågående process som kontinuerligt berör flera samverkande nivåer: EU-nivån, kretsen av NBG-länder samt den nationella nivån. Samarbetet mellan NBG-länderna har både fördjupats och ökat i omfång i takt med att arbetet fortskridit. Rollen som Framework Nation innebär att Sverige måste ta ansvar och leda utvecklingen inom många av de områden som berör den nordiska snabbinsatsstyrkan, inte minst för att kunna lämna stöd till samarbetsländerna i deras planerings- och förberedelsearbete. Under året har NBG-länderna och Storbritannien ingått ett samförståndsavtal rörande ledningsfunktionen. Regeringen har också bemyndigat Försvarsmakten att ingå underavtal till det samförståndsavtal som reglerar etableringen av den nordiska snabbinsatsstyrkan.

Analys och slutsatser

Utvecklingen av den nordiska snabbinsatsstyrkan har inom många områden kommit långt. Tillsammans med andra Framework Nations delar Sverige dock utmaningen att tillgodose behovet av strategiska transporter. Andra frågor som återstår att lösa är helikoptrar för taktiska transporter samt frågan om strategiska reserver.

Regeringen bedömer att arbetet med den nordiska snabbinsatsstyrkan fortlöper enligt plan.

Försvarsunderrättelser

Resultat

Försvarsunderrättelseverksamhet bedrivs av Försvarsmakten (Militära underrättelse- och säkerhetstjänsten, MUST), Försvarets radioanstalt (FRA) Försvarets materielverk

(FMV) och Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI).

Ominriktningen av verksamheten fortsätter från traditionell militär, operativ och taktisk förvarning till strategiska och icke-militära underrättelser till stöd för utrikes-, försvars- och säkerhetspolitiken. Processen för att inrikta underrättelseverksamheten har ytterligare utvecklats och överlag har underrättelsernas kvalitet och relevans ökat. Åtkomstproblemen förblir dock stora, särskilt inom signalspaningen. Detta är en följd av den tekniska utvecklingen som innebär att allt mer av de kommunikationer som tidigare befunnit sig i etern numera finns i tråd. Lagstiftningen tillåter för närvarande inte inhämtning från tråd varför tillgången på råmaterial minskar.

En högt prioriterad och växande del av försvarsunderrättelseverksamheten under senare år har varit att ta fram beslutsunderlag för och stödja svenskt deltagande i internationella insatser. Insatserna ställer nya krav på underrättelser, t.ex. om socioekonomiska, kulturella och medicinska förhållanden. Ett annat arbetsområde som expanderat under de senaste åren för försvarsunderrättelseverksamheten är stöd till och samarbete med EU:s underrättelseorgan inom ramen för unionens gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik (GUSP) och den europeiska säkerhets- och försvarspolitik (ESFP).

Vid FRA har verksamheten avseende strategiska och icke-militära underrättelser utökats. Vidare har rapporteringen till brottsbekämpande myndigheter ökat. Den tekniska signalspaningen har fortsatt att hålla en internationell jämförelse mycket hög klass.

Kompetensen inom informationssäkerhetsområdet har fortsatt att utvecklas enligt de krav som ställts.

Försvarsmakten (MUST) har under året bl.a. arbetat med att identifiera olika aktörers intentioner avseende underrättelseverksamhet och kriminalitet riktad mot Försvarsmaktens intressen samt bearbetat information rörande terrorhot mot Försvarsmaktens intressen utomlands. Den operativa verksamheten, främst i svenska missionsområden, har fortsatt utgjort en omfattande del av verksamheten. I syfte att på ett mer effektivt sätt kunna svara upp mot förändrade säkerhetshot, bl.a. terrorism, spridning av massförstörelsevapen och grov kriminalitet, har under de senaste åren såväl

organisation som kompetensområden utvecklats inom MUST.

Analys och slutsatser

Regeringen bedömer att arbetet med att ominrikta försvarsunderrättelsemyndigheterna och att förbättra underrättelseproduktionens relevans är fortsatt angeläget.

3.7.2 Verksamhetsområdet Det civila försvaret

3.7.2.1 Sammanfattande bedömning av förmågan inom det civila försvaret

I det följande har förmågan bedömts mot de planeringsförutsättningar som gällde i och med prop. 2001/02:10 Fortsatt förnyelse av totalförsvaret (bet. 2001/02:FöU2, rskr. 2001/02:91), samt efterföljande prop. 2001/02:158 Samhällets säkerhet och beredskap (bet. 2001/02:FöU10, rskr. 2001/02:261).

Resultat

De åtgärder som redovisas i det följande avser åtgärder som till allra största delen syftar till att förstärka förmågan inom ramen för det civila försvaret. De åtgärder som har en nytta för både det civila försvaret och den fredstida krishanteringen redovisas inom verksamhetsområde svåra påfrestningar (kap. 4.6.2).

Krisberedskapsmyndigheten har genom särskilda projektmedel skapat möjlighet för frivilliga försvarsorganisationer att stödja utvecklingen av frivillig försöksverksamhet i Estland, Lettland, Litauen, Polen, Ryssland och Ukraina. Under 2005 inleddes en avveckling av insatserna i de baltiska länderna och Polen som skall vara slutförd 2006.

Under 2005 har de frivilliga försvarsorganisationerna genomfört befattningsutbildningar för sina medlemmar inom verksamheter som bedöms att ge ett väsentligt tillskott till samhällets krishanteringsförmåga och som ytterst leder till att civilbefolkningen värnas vid ett väpnat angrepp eller krig i vår omvärld.

När det gäller grundutbildning längre än fem månader för civilplikt har personal inom elberedskapen utbildats vilket lett till en ökad reparationskapacitet vid avbrott i elförsörjningen under höjd beredskap.

Analys och slutsatser

Många av åtgärderna inom ramen för politikområde Skydd och beredskap mot olyckor och svåra påfrestningar (se kap. 4) har även förbättrat förmågan vid höjd beredskap. Detta gäller främst arbetet med att förbättra förutsättningarna för att leda och samverka, både vad avser arbetsmetoder och tekniska förutsättningar.

Krisberedskapsmyndigheten gör bedömningen att samhällets förmåga inom en femårig anpassningsperiod är godtagbar.

3.7.2.2 Redovisning av gemensamma frågor för civilt försvar

Krisberedskapsmyndigheten

Resultat

Huvuddelen av Krisberedskapsmyndighetens verksamhet genomförs under verksamhetsområdet Svåra påfrestningar (se kapitel 4). Vissa kompletterande åtgärder sker inom verksamhetsområdet Det civila försvaret. Ytterligare arbete återstår innan neddragningen av den civila försvarsverksamheten kan anses vara helt genomförd.

De åtgärder som Krisberedskapsmyndigheten genomfört inom ramen för verksamhetsområdet Det civila försvaret är bl.a. att fördela och betala ut organisationsstöd till de frivilliga försvarsorganisationerna samt att finansiera utbildningsuppdrag för deras verksamhet. Vidare har myndigheten samordnat arbetet med civilplikten och betalat ut bidrag till vissa av de samverkansansvariga myndigheterna för åtgärder som syftar till att förbättra samhällets förmåga vid höjd beredskap. Dessa åtgärder är till exempel omvärldsbevakning för höjd beredskap, underhåll av skyddsrum och underhåll av fullträffsskyddade teleanläggningar. Detta inkluderar bland annat skydd av elektroniska kommunikationer, ersättning av försliten utrustning för den särskilda beredskapspolisen samt utbildning och repetitionsutbildning inom ramen för det civila försvaret. Dessutom ingår en del avveckling av krigsspecifik materiel och utrustning m.m.

Analys och slutsatser

Krisberedskapsmyndigheten bedöms ha uppfyllt målen för verksamheten. Genomförda

aktiviteter har skapat förutsättningar för att successivt kunna upprätthålla en tillräcklig förmåga både hos myndigheten och hos andra aktörer som verkar inom det civila försvaret. Det samarbete som Krisberedskapsmyndigheten har inlett tillsammans med länsstyrelser och myndigheter för att skapa en struktur för att bättre kunna utnyttja de förmågor som frivilliga besitter är ett bra exempel på hur man bättre kan utnyttja frivilligas resurser.

Styrelsen för psykologiskt försvar

Styrelsen för psykologiskt försvar har i uppgift att genom vägledande och rådgivande verksamhet samt genom egna initiativ främja personalvården för totalförsvarspliktiga som fullgör värnplikt eller civilplikt. Rättsfunktionen som inrättades 2004 har tillsammans med Rådet för rättssäkerhet utvecklat metoder för förbandsbesöken.

Rådet för rättssäkerhet och personalvård för totalförsvarspliktiga, som skall stödja Styrelsen i dess verksamhet, har under året gjort förbandsbesök vid Norrbottens regemente, 3 sjöstridsflottiljen, Sydkustens marinbas samt Luftvärnsregementet i Halmstad.

Huvuddelen av den verksamhet som Styrelsen för psykologiskt försvar bedriver redogörs för under verksamhetsområdet Svåra påfrestningar, avsnitt 4.6.2.1.

Analys och slutsatser

Den vägledande och rådgivande verksamhet som Styrelsen för psykologiskt försvar skall bedriva för att främja personalvården för totalförsvarspliktiga som fullgör värnplikt eller civilplikt har utvecklats. Antalet förbandsbesök har också blivit fler.

3.8 Inriktning

3.8.1 Inriktning Verksamhetsområdet Det militära försvaret

3.8.1.1 Krav på Försvarsmaktens operativa förmåga

Regeringen vill uppmärksamma riksdagen på att det nu görs ett förtydligande av vad som mot-

svaras av en större insats i den delförmåga som beskriver Försvarsmaktens deltagande i fredsfrämjande insatser.

Förmåga I - Hävda Sveriges territoriella integritet och bidra till att förebygga och hantera kriser i vår omvärld genom att medverka i fredfrämjande insatser.

Denna operativa förmåga ställer krav på följande delförmågor.

- Försvarsmakten skall kunna upptäcka hot mot Sverige. Försvarsmakten skall därför enskilt eller i samverkan med andra försvarsmyndigheter inhämta kunskap om omvärldsutvecklingen, analysera aktörers verksamhet, förmåga och avsikter gentemot Sverige samt genomföra militärteknisk omvärldsbevakning med särskild inriktning på vårt närområde.
- Försvarsmakten skall kunna upptäcka kränkningar i luftrum och av sjöterritorium. Flyg- och fartygsrörelser skall kunna följas i syfte att upptäcka säkerhetshot eller brott mot nationell eller internationell rätt. Försvarsmakten skall kunna anpassa beredskapen i tid och rum samt kunna avvisa kränkningar och hantera incidenter.
- Försvarsmakten skall i samverkan med andra myndigheter tidigt kunna upptäcka CBRN-händelser inom Sverige och i närområdet.
- Försvarsmakten skall kunna genomföra underrättelse- och säkerhetsoperationer enskilt eller i samverkan med andra myndigheter.
- För att möta hot eller insatser mot civila mål och vid insatser mot terrorism eller sabotageverksamhet skall Försvarsmakten kunna bistå andra myndigheter vid skydd av prioriterade samhällsfunktioner och infrastrukturer. Försvarsmakten skall även med tillgängliga resurser kunna bidra till samhällets samlade förmåga att hantera svåra påfrestningar i fred.
- Försvarsmakten skall kunna inhämta och analysera utvecklingen avseende aktörers avsikter av betydelse för Sveriges och EU:s medverkan i fredsfrämjande insatser. Försvarsmakten skall i samverkan med

andra länder och FN, EU samt Nato kunna planera, leda och följa upp deltagande i insatser samt avdela styrkebidrag till insatser.

- Försvarsmakten skall kunna bidra till att förebygga och hantera kriser i vår omvärld genom att medverka i fredsfrämjande insatser över hela skalan av uppgifter i Europa och globalt. Försvarsmakten skall samtidigt kunna leda och delta i två insatser av bataljons storlek, varav en fr.o.m. 2008 skall kunna utgöra en del av det svenska bidraget till den nordiska snabbinsatsstyrkan. Samtidigt skall mindre förbandsenheter kunna sättas in i ytterligare tre insatser. Större insats motsvaras med markförband av bataljons storlek samt inom sjö- och luftstridskrafterna av ekvivalenta enheter. Förmågan skall omfatta både nya insatser med relativt kort förvarning, kortvariga insatser samt uthålligt deltagande i långvariga insatser. Försvarsmakten skall ha förmåga att med kort varsel kunna förstärka pågående insatser om situationen så kräver.

Förmåga II - Förmåga att vid ett försämrat omvärldsläge kunna hantera händelseutvecklingar och hot som kan drabba Sverige samt kunna öka förmågan till internationella insatser.

- Försvarsmakten skall kontinuerligt följa omvärldsutvecklingen, analysera aktörers verksamhet, förmåga och avsikter för att skapa underlag för beslut om beredskaps-höjningar och höjning av operativ förmåga.
- Försvarsmakten skall efter beslut kunna höja beredskapen i insatsorganisationen för att kunna hantera allvarliga hot mot den nationella och internationella säkerheten eller för att kunna förstärka förmågan till internationella insatser.
- Försvarsmakten skall i samverkan med andra myndigheter tidigt kunna upptäcka CBRN-händelser inom Sverige och i närområdet.
- Försvarsmakten skall kunna genomföra underrättelse- och säkerhetsoperationer

enskilt eller i samverkan med andra myndigheter.

- För att möta hot eller insatser mot civila mål och vid insatser mot terrorism eller sabotageverksamhet skall Försvarsmakten efter beredskapshöjningar med ökad uthålligheten och ambition kunna bistå andra myndigheter vid skydd av prioriterade samhällsfunktioner och infrastrukturer. Försvarsmakten skall även kunna bidra till samhällets samlade förmåga att hantera svåra påfrestningar i fred.

Utöver förmåga I och II skall Försvarsmakten dessutom ha följande förmåga.

Förmåga III - Efter allvarlig och varaktigt försämrad omvärldsutveckling och successiva beslut av regering och riksdag kunna utveckla förmåga att möta olika former av mer omfattande militära operationer som hotar Sveriges fred och självständighet.

- Försvarsmakten skall kunna upprätthålla grundläggande kompetenser för att på lång sikt kunna utveckla förmåga att möta mer omfattande militära operationer.
- Försvarsmakten skall tillsammans med andra myndigheter följa omvärldsutvecklingen med syfte att identifiera nya eller förändrade behov av förmågor och kompetenser.
- Försvarsmakten skall genom att bedriva studier och försök samt genom forskningsuppdrag till andra myndigheter, organisationer och institut kunna utveckla operativ förmåga och funktioner samt utveckla nya och befintliga förband.
- Försvarsmakten skall kunna uppnå ökad kompetens för att på lång sikt kunna genomföra nationella operationer inom mark-, sjö-, luft- och informations-arenorna. Kompetensutvecklingen skall delvis kunna ske i samarbete med andra länder.

3.8.1.2 Verksamhetsgren 1. Insatser

Försvarsmakten skall ha en grundläggande förmåga att möta hot om väpnade angrepp som

på kort sikt kan uppstå. Försvarsmakten skall kontinuerligt ha beredskap för att lösa övervakningsuppgifter samt ingripa mot kränkningar. Dessutom skall Försvarsmakten ha beredskap för att stödja andra myndigheter.

3.8.1.3 Internationella insatser

Regeringens bedömning: En nationell strategi för internationella insatser behöver skapas. Denna bör tydligt ange de politiska målen och skapa förutsättningar för ett mera effektivt resursutnyttjande.

Skälen för regeringens bedömning: Regeringen anser att ambitionsnivån från Sveriges sida när det gäller långsiktiga internationella insatser bör höjas. Försvarsmakten bör på sikt klara av att samtidigt leda och delta i två insatser av bataljonsstorlek samt några mindre fredsbevarande insatser. På sikt bör Sverige ha en sammantagen förmåga som motsvarar en snabbinsatsstyrka enligt EU:s militära krishanteringsystem.

De nuvarande svenska internationella insatserna präglas av en tydlig geografisk splittring. För närvarande tjänstgör ca 1 000 män och kvinnor i utlandstjänst, fördelade på 15 olika insatser. På några ställen är det enbart en handfull observatörer som utgör själva insatsen. Detta förhållande är enligt regeringens mening inte optimalt. Det dåliga resursutnyttjandet gör att Sveriges bidrag generellt blir mindre och mera kortvariga än vad som annars skulle ha varit fallet.

I prop. 2004/05:5 meddelade den tidigare regeringen bl.a. sin avsikt att successivt öka anslagsposten för de fredsfrämjande truppinsatserna under perioden 2005–2007 till 1,7 miljarder kronor. Försvarsutskottet ansåg att ambitionerna bör höjas för vår förmåga till internationella insatser, när det gäller såväl numerär som tillgänglighet och uthållighet (bet. 2005/05:FöU4, rskr. 2004/05:143).

Regeringen anser att Sverige måste ta ett än större ansvar i fredsfrämjande insatser. Antalet internationella fredsfrämjande insatser, där FN, EU, Nato eller regionala aktörer tar ett större ansvar, förväntas öka. Regeringen anser att Sverige har ett ansvar att bidra till frihet, fred och

välståndsutveckling. Deltagande i internationella fredsfrämjande insatser är en moralisk fråga som handlar om att stödja utsatta människor. Utrikes-, säkerhets- och försvarspolitiska faktorer måste vägas samman i bedömningen av svenskt militärt deltagande i en internationell fredsfrämjande insats. Regeringens ambition att substantiellt öka effekten och förmågan till Sveriges deltagande, både kvalitativt och kvantitativt, i fredsfrämjande insatser över hela konfliktskalan bör ses i ljuset av detta.

I avsnitt 3.10 föreslår regeringen därför att anslaget 6:1 *Förbandsverksamhet, beredskap och fredsfrämjande truppinsatser m.m.* ökas med 600 miljoner kronor 2007. Regeringen avser således besluta att anslagsposten för de fredsfrämjande truppinsatserna skall öka till 2,1 miljarder kronor. 2008 beräknas anslaget öka med ytterligare 100 miljoner kronor och 2009 beräknas ökningen bli ytterligare 650 miljoner kronor. År 2009 beräknas därmed 2,8 miljarder kronor för ändamålet. Regeringen avser återkomma om inriktningen för 2008 och 2009 i den strategiska planen för internationella insatser.

Denna ambitionsökning möjliggör regeringens strävan att de insatser som genomförs skall utveckla Försvarsmaktens insatsförmåga avseende interoperabilitet, snabbinsatsförmåga, bataljonsinsats, operativ bredd samt inte minst förmågan att snabbt kunna förstärka pågående insatser. Mer koncentrerade och substantiella insatser bör genomföras. Vidare anser regeringen att antalet kvinnor och män i utlandstjänst på sikt bör öka till cirka 2 000 personer.

Under mandatperioden är det därför regeringens ambition att ta fram en nationell inriktning för hur Sverige skall stärka sin roll inom internationella fredsfrämjande insatser.

Regeringens avsikt med inriktningen är att möjliggöra den ovan beskrivna ambitionsökningen samt att få till stånd ett effektivt utnyttjande av resurser, samtidigt som en viss handlingsfrihet för en oväntad händelseutveckling bibehålls. Särskilt viktigt är att tidigt kunna indikera våra avsikter till internationella organisationer och samarbetspartner. Sverige bör substantiellt kunna bidra till EU:s förmåga att ställa snabbinsatsresurser till förfogande. Särskild uppmärksamhet bör även ges till möjligheten i andra konfliktförebyggande krishanteringsinsatser globalt. Regeringens strävan är att

förbättra samverkan mellan civila och militära aktörer i multifunktionella insatser samt att bidra till arbetet med fredsbyggande och konflikthantering.

I regleringsbrevet för Försvarsmakten och anslagsposten 6:1:2 *Fredsfrämjande truppinsatser* beslutar regeringen varje år om högstbelopp för respektive känd insats vid årets ingång. Resterande del av anslagsposten får användas först efter beslut av regeringen. Härigenom finns ett utrymme främst för förstärknings- och evakueringsinsatser. I de fall regeringen efterfrågar riksdagens godkännande för en ny insats och dess finansiering under löpande år avser regeringen fortsättningsvis inte enbart redovisa den beräknade utgiften för den aktuella insatsen, utan också hur stor del av anslagsposten som redan är tilldelad.

Regeringens ambition är att Försvarsmakten inför all internationell verksamhet skall genomföra jämställdhetsanalyser. Detta för att det internationella arbetet skall bedrivas med ett tydligt jämställdhetsperspektiv, d.v.s. bland annat i beaktande av FN:s resolution 1325.

ISAF (International Security Assistance Force), Afghanistan

Sveriges bidrag till ISAF är ett fortsatt prioriterat åtagande. Sverige kommer under 2007 ha ett fortsatt ledningsansvar för den regionala enheten för säkerhet och återuppbyggnad, Provincial Reconstruction Team (PRT), i Mazar-e Sharif i norra Afghanistan. Det svenska deltagandet i ISAF har hittills givit positiva erfarenheter av nära samverkan mellan militära och civila insatser i stödet till de afghanska myndigheterna. Kostnaden för det svenska bidraget till ISAF beräknas till ca 460 miljoner kronor under 2007. Regeringen bedömer det vidare som viktigt att det svenska bidraget utformas så att det kan anpassas på ett ändamålsenligt sätt till de förhållanden som kan komma att råda under insatsens gång, inklusive om förhållandena skulle försämrats.

KFOR (Kosovo Force), Kosovo

Sveriges bidrag till KFOR är ett fortsatt prioriterat åtagande. Sverige har fram till sista juli 2007 ledningsansvar för Multi National Task Force Centre (MN TF C) i Kosovo. Ledningsansvaret tillgodoser till viss del Försvarsmaktens behov av att leda större enheter. Kostnaden för det svenska bidraget till

KFOR beräknas till cirka 590 miljoner kronor under 2007. Det svenska styrkebidraget till KFOR efter sista juli 2007 kan komma att förändras i samband med att KFOR omstruktureras.

ALTHEA (European Union Force), Bosnien och Hercegovina

Det svenska bidraget till ALTHEA kommer att omstruktureras under 2007 som en följd av att EU-insatsen som helhet förändras. Riksdagens godkännande för ett svenskt deltagande sträcker sig fram till sista mars 2007 (prop. 2005/06:146, bet. 2005/06:UU23, rskr. 2005/06:236). Regeringen avser därför återkomma till riksdagen i denna fråga senare i höst. Inriktningen från regeringen är att det svenska bidraget till Althea kommer att bestå av stabsofficerare, National Intelligence Liaison Officer i Sarajevo samt två s.k. Liaison Observation Team. Därutöver planeras en minröjningsinsats under begränsad tid. Kostnaden för det svenska styrkebidraget beräknas till ca 70 miljoner kronor under 2007.

UNIFIL (United Nations Interim Forces), Libanon

Sverige har för avsikt att bidra med en korvett med reducerad lednings- och underhållsresurs till stöd för FN:s insats i Libanon under sex månader. Kostnaden för det svenska bidraget beräknas till ca 150 miljoner kronor under 2006 och 2007. Den tidigare regeringen beslutade därför den 28 september att överlämna en proposition (prop. 2005/06:208 svenskt deltagande i Förenta nationernas insats i Libanon) till riksdagen.

ATHENA

Genom ATHENA sker förvaltningen av finansieringen av de gemensamma kostnaderna för EU:s militära insatser. ATHENA inrättades i mars 2004. Alla EU:s medlemsstater deltar i samarbetet förutom Danmark. För 2006 beräknar regeringen Sveriges kostnader för ATHENA till ca 20 miljoner kronor enligt den fördelningsnyckel som används. För närvarande betalar Sverige 2,83 % av de totala gemensamma kostnaderna per insats. En revidering av vad som skall definieras som gemensamma kostnader kommer att ske under andra halvåret 2006. Det som idag bekostas av ATHENA är bl.a. kostnader för högkvarter samt vissa kostnader

för stöd till styrkan såsom utrustning. Den kostnad för medlemsstaterna. pågående revideringen kan innebära en förändrad

3.8.1.4 Verksamhetsgren 2 Uppbyggnad av insatsorganisationen och beredskap

Insatsorganisationen 2007 och 2009

Regeringens förslag: Inriktningen skall vara att insatsorganisationen i huvudsak skall bestå av följande *insatsförband* 2009.

Tabell 3.8 Insatsorganisationens utveckling (i enlighet med budgetpropositionen 2006)

Förbandstyp	2007	2009
Högkvarter med operativ insatsledning	1(1)	1(1)
Operativ lednings- och sambandsbataljon	1(2/3)	1(0)
Specialförband	2(1)	2(2)
Telekrigsbataljon	utv av 1(-)	1(1)
Operativ lednings- och teknisk bataljon	1(-)	1(2/3)
Jägarbataljon	1(-)	1(1)
Säkerhetsbataljon	3(1)	3(2)
Mekaniserad bataljon	8(4)	8(3)
Luftburen bataljon	utv. av 1(-)	1(1/5)
Artilleribataljon 77 B	1(1/4)	1(1/5)
Artilleribataljon 2011	utv. av 1(-)	utv .av 1(-)
Luftvärnsbataljon 97/70	2(1)	2(1/2)
Ingenjörbataljon	2(1)	2(1 1/3)
Förbindelsebataljon	1(1/3)	1(-)
Underhållsbataljon	2(1)	2(1)
NBC-kompani	1(1/3)	1(1)
Ammunitionsröjningskompani	2(2)	2(1)
Hemvärnsbataljon	69(69)	60(60)
Ubåt	4(3)	4(4)
Ytstridsfartyg	6(6)	7(7)
Minröjningsfartyg	7(4)	7(4)
Amfibiebataljon	1(1/3)	1(1)
Marin basbataljon	1(1/4)	1(2/3)
JAS 39-division	4(2)	4(2)
Helikopterbataljon	1(-)	1(-)
Signalspaningsflygdivision S102B	1(1/2)	1(1/2)
Transportflygdivision TP 84	1(1)	1(1)
Flygbasbataljon	2(1)	2(1)

Förklaring till tabellen: Tabellen visar för varje förbandstyp hur många förband som skall ingå i insatsorganisationen. Siffran inom parentes anger hur många av dessa som skall vara insatsförband, dvs ha en beredskap som understiger ett år. Resterande kallas övriga förband och har en beredskap på upp till tre år. För vissa av förbanden som enligt tabellen inte med någon del har en beredskapstid som understiger ett år kan någon pluton vara förberedd för t.ex. internationella insatser. Vidare bidrar grundorganisationsresurser till viss insatsförmåga (jfr helikopterbataljon)

Skälen för regeringens förslag: Kraven på operativ förmåga utgår från beslutet om försvarspolitisk inriktning 2005–2007. I budgetunderlaget för 2006 gav Försvarsmakten ett förslag på insatsorganisationens utveckling som dels beskrev insatsorganisationens utveckling som helhet, dels beskrev behovet av förband med beredskap som understiger ett år. Mot bakgrund av att förutsättningarna är desamma som för ett år sedan överensstämmer regeringens förslag till insatsorganisationsutveckling i huvudsak med det förslag som lämnades i budgetpropositionen för 2006. Enligt regeringens uppfattning kan förslaget till insatsorganisationens inriktning för 2009 tills vidare ligga till grund för planeringen för 2007.

Beredskapssystemet

Den bedömning av det säkerhetspolitiska läget som låg till grund för beslutet om försvarspolitisk inriktning medförde att riksdagen inte längre ställde krav på att Försvarsmakten skulle kunna möta ett ökat hot i femårsperspektivet. En slutsats var därför att det av hotskäl inte fanns något behov av att ha förband med lång beredskap (3–5 år). Skulle ett hot växa upp på längre sikt ansågs det troligt att det borde mötas med andra typer av förband och resurser än dagens. Som en följd av detta fick Försvarsmakten i uppgift att se över beredskapssystemet och myndigheten lämnade i budgetunderlaget för 2006 ett förslag på beredskapssystem som i huvudsak bestod av insatsförband och resursförband. Insatsförbanden gavs varierande beredskapstid, dock högst 360 dagar. För att möjliggöra insatsförbandens beredskap och uthållighet krävs ytterligare resurser i form av personal och materiel. Dessa resurser organiserades i resursförband men eftersom de endast var tänkta som en förutsättning för insatsförbanden gavs dessa, i enlighet med ovanstående resonemang, ingen beredskap.

Ovanstående system skapade en osäkerhet, inte minst inom Försvarsmakten, om vad resursförbanden var och vilken status de skulle ha. För att skapa en ökad tydlighet föreslår Försvarsmakten i budgetunderlaget för 2007 att de tidigare resursförbanden nu ges en

beredskapstid på tre år och benämns insatsförband.

Det är naturligt att ett införande av beredskapskrav för alla förband skapar en större tydlighet och likformighet om krav och utbildningsmål för förbanden i insatsorganisationen. Särskilt för långvariga internationella insatser kan det vara rimligt med ett betraktelsesätt där olika förband avlöser varandra och där de förband som lämnar en insats ges ett beredskapskrav på flera år innan det skall kunna sättas in igen. Regeringen bejakar därför att Försvarsmakten ger de tidigare resursförbanden en beredskapstid men vill samtidigt understryka att beredskapssättningen av resursförband inte får leda till ökade krav på personal eller materiel. Regeringen vill samtidigt framhålla att det centrala är dimensioneringen av insatsförbanden (beredskapstid under ett år). Det är dessa förband som skall kunna sättas in samtidigt och som därmed direkt svarar för att kravet på operativ förmåga tillgodoses. För att tydliggöra skillnaden med avseende på beredskapstid, är det dessutom lämpligt att använda beteckningarna insatsförband respektive övriga förband.

Internationella styrkeregister

Regeringens bedömning: Den totala sammansättningen av Sveriges anmälda förband i internationella styrkeregister bör vara sådan att den medger det mest effektiva sättet att bidra till internationella insatser. Sveriges anmälningar till internationella styrkeregister bör således beakta både de behov och den sammansättning som är mest sannolik att Sverige kan komma att bidra med och kostnaderna för att åstadkomma och upprätthålla beredskap för detta. Anmälda bidrag och dessas beredskapstider bör kontinuerligt omprövas.

Skälen för regeringens bedömning: Ambitionerna bör höjas för vår förmåga till internationella insatser, när det gäller såväl numerär som tillgänglighet och uthållighet.

Den tidigare regeringen beslutade den 23 mars 2006 om anmälningar till EU:s

styrkeregister och den 29 juni 2006 om anmälningar till FN (UNSA) och NATO (PARP) i enlighet med förteckningen nedan.

- ledningsresurs (stabsofficerare med bl.a. kompetens för civilmilitär samverkan) med 7–30 dagars beredskap,
- militära observatörer med 30 dagars beredskap,
- specialförband med 30 dagars beredskap,
- mekaniserad bataljon med 30 dagars beredskap,
- mekaniserat kompani med 30 dagars beredskap från 2007-01-01,
- ingenjörkompani med ammunitions- och minröjningsförmåga med 30 dagars beredskap,
- militärpolisförband med 30 dagars beredskap,
- NBC-insatsstyrka med 30 dagars beredskap,
- artillerilokaliseringsradargrupp med 30 dagars beredskap,
- jägarpluton med 30 dagars beredskap,
- korvettförband med 30 dagars beredskap,
- sjöminröjningsförband med 30 dagars beredskap,
- ubåtsförband med 30 dagars beredskap,
- flygförband JAS 39 Gripen med 30 dagars beredskap,
- transportflygenhet TP 84 om fyra flygplan med 30 dagars beredskap,
- ett signalspaningsflygplan S102B med 30 dagars beredskap,
- mekaniserad bataljon med 90 dagars beredskap
- stridsvagnskompani med transportpluton från 2008-01-01 med 90 dagars beredskap,
- luftvärnspluton från 2008-01-01 med 90 dagars beredskap samt
- flygbasförband från 2007-01-01 med 90 dagars beredskap.

Regeringen anser att de krav som hänger samman med förmågan att delta i internationella insatser bör påverka planeringsprocessen i ett tidigt skede. En ökad internationell förmåga bör ses som en integrerad och prioriterad del av Försvarets fortsatta reformering. Mot bakgrund av detta anser regeringen att det är viktigt att

det finns flexibilitet avseende förbandsanmälningar och beredskapstider. T.ex. har uppsättande av den nordiska snabbinsatsstyrkan redan påverkat anmälningarna till internationella styrkeregister.

Anmälningarna bör återspegla de behov och den sammansättning som är mest sannolik att Sverige kan komma att bidra med i de internationella insatserna. Den viktigaste utgångspunkten för denna utveckling bör vara EU:s behovskatalog baserad på EU:s säkerhetsstrategi och Headline Goal 2010. Behovskatalogen betonar ökade kvalitativa krav på de styrkor som anmäls, snabbinsatsförmåga, ökad förmåga till samverkan, strategisk transportförmåga samt ökad uthållighet.

De förband som är anmälda till olika styrkeregister skall kunna användas i olika internationella insatser, t.ex. inom ramen för FN, Nato och andra organisationer, samt även kunna förstärka EU:s snabbinsatsförmåga.

Regeringen vill betona vikten av ett flexibelt synsätt på hur vi skall kunna nyttja resurser. Exempelvis bör förband kunna växla mellan att vara insatta i långvariga internationella insatser och att vara förstärkningsförband till snabbinsatsstyrkan när den är insatt. Strävan bör vara att behålla en så stor nationell handlingsfrihet som möjligt för att åstadkomma en rationell och efterfrågad internationell förmåga.

Den nordiska snabbinsatsstyrkan

Den slutliga utformningen av den nordiska snabbinsatsstyrkan förväntas ha fastställts mot slutet av 2006. För att kunna uppnå de av EU satta kraven på snabbinsatsstyrkor måste dock behovet av strategiska transporter ha täckts. Beroende på uppgiftens komplexitet och missionsområdets karaktär kan ytterligare behov av förmågor komma att identifieras. Dessa resurser skall så långt som möjligt inte åsättas förhöjd beredskap förrän behov uppstår.

När den nordiska snabbinsatsstyrkan är färdig kommer den att bestå av underenheter ur flera insatsförband som genom bl.a. anställning av beredskapssoldater och beredskapskontrakt givits hög nationell och internationell tillgänglighet och beredskap.

Under hösten 2007 kommer övningar att genomföras med de enheter som kan komma att ingå i den nordiska snabbinsatsstyrkan. Certifiering av den nordiska snabbinsatsstyrkan och dess ingående enheter kommer att genomföras under 2007 och skall vara avslutad senast en månad före beredskapsperiodens början. Vidare kommer organisations- och metodförsök fullföljas för förband avsedda för logistikenheten. Materiel för drivmedels-hantering, fältförplägnad, vattenrening, förvaring och transporter anskaftas för att under perioden uppnå förmåga för internationella insatser. Vissa förmågor för avancerad sjukvård utvecklas för att ingå i den nordiska snabbinsatsstyrkan som delar i den norska sjukvårdsenheten.

Försvarmakten har enligt regeringens planeringsanvisningar från 2005 inarbetat utvecklingen av den nordiska snabbinsatsstyrkan i ordinarie försvarmaktsplanering.

Kostnaderna för utvecklingen av det svenska bidraget till den nordiska snabbinsatsstyrkan och eventuella insatser skall rymmas inom tillgängliga ekonomiska ramar för det militära försvaret.

Det är regeringens ambition att Sverige tillsammans med andra länder skall erbjuda en snabbinsatsstyrka till EU för en beredskapsperiod som ligger bortom den närmast förestående (första halvåret 2008). Regeringen avser i första hand att söka fortsätta samarbetet med nuvarande samarbetsländer i den nordiska snabbinsatsstyrkan. Försvarmakten har föreslagit att styrkan ställs i beredskap under första halvåret 2011. Regeringen delar Försvarmaktens uppfattning och avser att vidta nödvändiga förberedelser för detta ändamål.

Taktiska transporter

Taktiska transporter är en flyg- sjö- och/eller landtransport för att flytta personal och materiel inom eller mellan insatsområden. Transporterna kännetecknas av relativt korta transportavstånd och av en leverans av last i ett insats- eller målområde med högt eller oförutsägbart hot. Förmågan till taktiska transporter kan även merutnyttjas för insats med förband i områden med begränsad

infrastruktur. (Se under avsnitt för respektive stridskraft avseende taktiska transporter)

Strategiska transporter

Utgående från inriktningen att Försvarmakten skall kunna verka i internationella insatser ökar behovet av transportförmåga. Sverige har i dag inte egen förmåga att genomföra strategisk flygtransport av tung materiel direkt och utan omlastning till ett insatsområde med militär hotmiljö. Utvecklingen av EU:s snabbinsatsförmåga understryker behovet av en strategisk flygtransportförmåga. Den strategiska transportförmågan är därför en fråga som samtliga stater engagerade i uppbyggandet av snabbinsatsförmågan nu ser över. Regeringen bedömer att huvudalternativet är att tillsammans med andra aktörer åstadkomma tillgång till sådan kapacitet.

SALIS (Strategic Airlift Interim Solution)

SALIS är ett samarbete där ett antal länder har slutit avtal med en transportör som tillhandahåller stor transportkapacitet på kort tid. Syftet är att säkerställa och koordinera en multinationell förmåga avseende strategiska flygtransporter. I december 2005 beslutade den tidigare regeringen att Sverige skall ansluta sig till SALIS. Sverige undertecknade i mars 2006 SALIS MoU (Memorandum of Understanding). Inriktningen är att Sverige fortsatt skall verka för fullföljande av svenskt medlemskap och deltagande inom SALIS. SALIS samarbetet ger möjlighet att förhandsboka rampfraktflygplan Antonov (AN 124 100) till ett förutbestämt pris. SALIS förväntas delvis täcka transportbehovet för den nordiska snabbinsatsstyrkan. Utnyttjandet vad gäller nationella behov och inom samma prioriteringsnivå sker enligt principen ”först till kvarn”. I juni 2006 beslutade den tidigare regeringen att Sverige skall underteckna SALIS Partnership Cooperation Agreement vilket skedde i september 2006.

MSG (Multinational Sealift Group)

Försvarmakten framställde i maj 2005 om att få ingå som fullvärdig medlem i MSG. Målet med MSG är koordinering och delad

samordning av sjötransportkapacitet. Anslutning till samarbetet säkerställer dels delaktighet i utvecklingen av det internationella samarbetet vad avser samordning av strategiska transportresurser och dels åtnjutande av de samordningsvinster vid sjötransporter som kan genereras genom samarbete. I maj 2006 beslutade regeringen att Sverige skall ansluta sig till MSG och underteckna MoU med SCC (Sealift Co-ordination Center). Sverige undertecknade MoU:t i september 2006.

EAC (European Airlift Centre)

Syftet med EAC är att optimera nyttjandet av existerande flygtransport- och lufttjäningskapacitet inom deltagande nationer, avseende såväl resurser som finansiellt. EAC avser att koordinera och poola allokerade resurser från medlemsnationerna och finansieras av dessa nationer. Den tidigare regeringen tog den 14 juni 2006 beslut om att bemyndiga Försvarsmakten att förhandla avtal för medlemskap i European Airlift Centre (EAC).

MCCE (Movement Co-ordination Center Europe)

Regeringen anser att Sverige bör stödja tillskapandet av ett multinationellt transportkoordineringscenter i Eindhoven, Nederländerna där MSG/SCC och EAC avses ingå som centrala beståndsdelar. Syftet med MCCE är att skapa kostnadseffektiva transportlösningar för alla typer av transporter för medlemsländerna i framtiden.

Grundorganisation

Regeringens bedömning: Försvarsmaktens sjukvårdscentrum bör omorganiseras genom att Flygmedicincentrums verksamhet inordnas i Sjukvårdscentrum. Försvarsmaktens sjukvårdscentrum bör byta namn till Försvarsmedicincentrum. Upplands regemente bör byta namn till Ledningsregementet och Göta trängregemente bör byta namn till Trängregementet. Förändringarna bör genomföras den 1 januari 2007. Flygmedicincentrum bör läggas ned den 31 december 2006.

Skälen för regeringens bedömning: Den tidigare regeringen redovisade i föregående års budgetproposition att grundorganisationen skall anpassas och utvecklas mot att innehålla den förmåga som krävs för att kunna organisera, vidmakthålla och stödja insatsorganisationen (prop. 2005/06:1, utg.omr. 6). Den dåvarande regeringen behandlade frågor om Försvarsmaktens sjukvårdscentrum (FSC) och Flygmedicincentrum (FMC) i propositionen Försvarsmaktens grundorganisation (prop. 2004/05:43). I juni 2006 framställde Försvarsmakten hos regeringen att FSC skall omorganiseras genom att verksamheten vid FMC inordnas i FSC, varefter FMC läggs ned.

Regeringen delar Försvarsmaktens uppfattning att försvarsmedicinen är en splittrad funktion i förhållande till insatsorganisationens krav. Verksamheten bör därför omorganiseras för att bättre svara mot de krav som ställs på den medicinska funktionen inom Försvarsmakten. Försvarsmakten måste ha en god förmåga att rekrytera och utbilda personal som skall delta i den internationella verksamheten. Detta gäller också på det försvarsmedicinska området. Genom att samla den försvarsmedicinska kompetensen till ett centrum skapas enligt regeringen bättre utvecklingsmöjligheter och förutsättningar för kompetensutveckling av den medicinska personalen. Försvarsmakten redovisar att det i det korta perspektivet finns risk för ett kompetensbortfall beroende på personalens villighet att flytta med. Samtidigt bedömer myndigheten att Västra Götaland på längre sikt utgör en god bas för att kunna rekrytera de specialister som behövs. Regeringen gör ingen annan bedömning. Regeringen anser att verksamheten bör omorganiseras på det sätt att Försvarsmakten har föreslagit.

Vid omstruktureringen inordnas samtliga Försvarsmaktens försvarsmedicinska utvecklingsdelar i FSC. Vissa delar av Dyknalvalcentrum vid Marinbasen i Karlskrona och FMC:s Linköpingsbaserade verksamhet bibehålls på nuvarande orter. Verksamheterna skall dock ledas av FSC. FSC bör enligt regeringen även fortsättningsvis vara lokaliserat till Göteborg. Regeringen bedömer att omorganiseringen kommer att innebära att ca 25 befattningar flyttas till Göteborg.

För att bättre spegla den samlade verksamheten bör Försvarsmaktens sjukvårdscentrum byta namn till Försvarsmedicincentrum. Förändringarna bör genomföras den 1 januari 2007. Organisationsenheten Flygmedicincentrum bör läggas ned den 31 december 2006.

Beslut om inrättande, nedläggning eller omlokalisering av FSC fattas av riksdagen. Motsvarande beslut om FMC fattas av regeringen. Det är nu en fråga om att inordna annan medicinsk verksamhet i FSC. Detta, liksom frågan om en organisationsenhets benämning, ligger inom regeringens beslutskompetens.

En del i inriktningen avseende grundorganisationen i föregående års budgetproposition var enligt regeringen att utveckla ett försvarsmaktsgemensamt ledningsregemente och ett försvarsmaktsgemensamt underhållsregemente. I juni 2006 redovisade Försvarsmakten förslag till regeringen i dessa delar.

Regeringen anser att de försvarsmaktsgemensamma enheterna nu bör utformas. Detta bör göras genom att Upplands regemente (S1) utvecklas till ett försvarsmaktsgemensamt ledningsregemente. Verksamheten bör i huvudsak utgöras av den verksamhet som redan bedrivs vid S 1. För att markera att det är fråga om en försvarsmaktsgemensam enhet bör Upplands regemente byta namn till Ledningsregementet.

På motsvarande sätt bör Göta trängregemente (T2) utvecklas till ett försvarsmaktsgemensamt trängregemente. Verksamheten bör i huvudsak utgöras av den verksamhet som redan bedrivs vid T 2. För att markera att det är fråga om en försvarsmaktsgemensam enhet bör Göta trängregemente byta namn till Trängregementet.

Utvecklingen till försvarsmaktsgemensamma enheter kommer inte att innebära några större personalkonsekvenser. Förändringarna bör genomföras den 1 januari 2007.

Vid årsskiftet 2005–2006 lades militärdistriktsorganisationen ned, överfördes ansvaret för dåvarande militärdistriktsgrupper till olika utbildningsförband samt inrättades säkerhets- och samverkanssektioner för säkerhetstjänst inom Högkvarteret. Den tidigare regeringen uppdrog i regleringsbrevet för 2006 åt Försvarsmakten att i årsredovisningen för 2006 redovisa hur

planering och samordning gentemot länsstyrelser, kommuner, landsting och andra samhällsorgan skall lösas i fortsättningen. Regeringen vill i denna proposition understryka betydelsen av att Försvarsmakten fortsätter att utveckla sin förmåga att samverka med de civila organen.

Operativ ledning och logistik

Inriktning 2007 för ledning och logistik

Regeringen anser att det är av vikt att den omorganisation av de operativa lednings- och logistikförbanden där i stort sett samtliga enheter förändras för att möta de krav som ställs på insatsförmåga, fortsätter. För ledningsförbanden innebär det att förmågan att leda gemensamma insatser (mark, sjö, luftinfo) nationellt och internationellt utvecklas. Detta ställer krav på såväl materielåtgärder som anpassning av ledningsmetod och doktrin. Den logistikfunktion som utformats för att stödja invasionsförsvaret var anpassad till svenska civila logistiksystem. Nu ställer internationell verksamhet krav på att logistiken kan anpassas efter insatsernas operativa uppgift, områdets infrastruktur och andra deltagande nationer. För både lednings- och logistikfunktionen medför de förändrade kraven att förbandsutvecklingen främst fokuserar på modularitet och interoperabilitet. Förmågan att skapa och leda behovssammansatta förband skall säkerställas.

De logistikenheter som används vid insatser kan vara logistikförband eller andra aktörer, t.ex. leverantörer av olika slag i mottagarlandet, förutsatt att insatsförbandens behov tillgodoses. Regeringen bedömer att det är av vikt att Försvarsmakten kan hantera internationella logistikfrågor på strategisk, operativ och taktisk nivå. Detta inte minst med hänsyn till utformningen av framtida system och eventuell ombyggnad av nuvarande system för att nå målen avseende interoperabilitet inom logistiken.

Prioriterad verksamhet är att vidta nödvändiga åtgärder inom ledning och logistik så att den nordiska snabbinsatsstyrkan kan stå i beredskap 2008.

Det innebär bl.a. att uppnå interoperabilitet i enlighet med EU och Nato-standarder och

att materiel anskaffas för drivmedelshantering, fältförplägnad, vattenrening, förvaring och transport.

Utveckling av ledning och logistik 2007–2009

Under de närmaste åren kommer ledningssystem m.m. att harmoniseras med motsvarande utveckling inom EU och Nato/PFF i syfte att uppnå bättre effekt och interoperabilitet.

Prioriterade verksamheter inom ledningsfunktionen under tidsperioden 2007–2009 är, förutom den nordiska snabbinsatsstyrkan även införande av NBF-konceptet samt tillvaratagande av erfarenheter från det internationella samarbetet inom Multinational Experiment Series (MNE-4). Prioriterad materielutveckling inom funktionen är bl.a. multifunktionssensor (MFS), igenkänningssystem och mobil kommunikation.

Specialförbandens förmåga vidareutvecklas under perioden avseende bl.a. taktik och stridsteknik. Vidare fortsätter utvecklingen vid helikopterflottiljen för att öka förmågan till understöd vid specialförbanden.

I början av perioden skall logistikförband avsedda för förnödenhetsförsörjning fullfölja organisations- och metodförsök. Förmågan att flytta insatsförband till och från insatsområden skall utvecklas. Förmågan till egen avancerad sjukvård är otillfredsställande i dagens insatsorganisation. Regeringen anser att förmågan är viktig och att den bör utvecklas bl.a. genom att sjukvårdsenhet Role 2 tillförs insatsorganisationen 2009. Fram tills dess kommer delförmågor att utvecklas och ingå i den nordiska snabbinsatsstyrkan som delar i den norska sjukvårdsenheten. Utvecklingen av sjukvårdsförband utgår från insatsförbandens hela behov inklusive behovet av förebyggande och omhändertagande sjukvård.

Materiel

Förmågan att leda gemensamma insatser nationellt och internationellt ökas på sikt genom utveckling av ett stödsystem för taktisk och operativ ledning. Systemet, som benämns SWECCIS, kommer bl.a. att medge lägespresentation av förbanden. Vidare skall systemet kunna hantera hemlig information

och stabsarbetsprocessen avseende planering, genomförande och uppföljning.

I Försvarsmakten finns i dag ett stort antal radiosystem som har anskaffats under lång tid. Dessa system har genom sin konstruktion begränsningar i frekvensomfång m.m. som t.ex. kan omöjliggöra kommunikation mellan vissa förbandstyper från olika stridskrafter. För att skapa ett kommunikationssystem som inte bara är gemensamt för hela Försvarsmakten utan även kan användas tillsammans med andra försvarsmakter, kommer ett radiosystem (GTRS), vars egenskaper kan förändras av mjukvara, successivt att anskaffas. Radiosystemet är avsett för överföring av tal, data och video på VHF- och UHF-banden.

Markstridskrafterna

Inriktning 2007 för markstridskrafterna

Regeringen prioriterar följande tre områden för inriktningen av markstridskrafterna under 2007.

Det första området gäller att den pågående förändringen av utbildningssystemet fullföljs och utvecklas, inte minst mot bakgrund av ökade ambitioner när det gäller internationella insatser. Tretermssystemet har enligt regeringens uppfattning en bra potential för en sådan utveckling. Regeringen bedömer att förändringarna kommer att ge en högre kvalitet på insatsförbanden och bättre tillgänglighet hos dessa. Insatsförbanden skall organiseras på så sätt att förbanden skapas och vidmakthålls sammanhållet för personal och materiel över tiden. Detta görs för att samma förband i ökad utsträckning skall kunna användas nationellt och internationellt. Systemet skall dessutom ge väl sammanhållna förband i och med att soldater och officerare i de förband som kan bli aktuella för internationell insats får ökad utbildningstid tillsammans.

För det andra skall förmågan till strid i urban i miljö ges särskilt fokus. Tyngdpunkten i förbandsutbildningen skall förändras så att alla relevanta insatsförband ges en grundläggande förmåga att strida i urban miljö. Vissa förband skall dessutom utveckla spetsförmåga avseende strid i urban miljö. Utbildningsanläggningar som stöd för

utbildning och övning av förbandsenheter i bebyggelse kommer att vara prioriterade. Ett tredje viktigt område är förmågan till strid i subarktisk miljö. Försvarsmakten skall fullfölja den utveckling som inletts inom förmågeområdet. De kunskaper och färdigheter som utvecklas måste också få spridning i insatsorganisationen som helhet, inte minst i samband med större övningar i subarktisk miljö.

Utveckling av markstridskrafterna 2007–2009

Insatsorganisationen

Under perioden avser Försvarsmakten att åtgärda de brister som redovisats inom luftvärnet för 2005. Främst gäller åtgärderna renovering och modifiering (REMO) av robot 77-systemet i syfte att skapa robotsystem 97 (RBS 97). Bristerna inom luftvärnsbataljon 97/70 avses att åtgärdas inom en nära framtid. Regeringen bedömer att förmågan är återtagen i tid för att luftvärnsbidraget till snabbinsatsstyrkan 2008 kan nå ansatta krav.

Försvarsmakten överväger dessutom att organisera robotsystem 23 i luftvärnsförbanden med redan anskaffad materiel. Försvarsmakten ser för närvarande över hur detta skall ske.

Avseende artilleriförbanden påbörjas nu, i enlighet med riksdagens beslut, en renovering och modifiering av Haubits 77B (prop. 2005/06:132, bet. 2005/06:FöU10, rskr. 2005/06:264). Huvudanledningen är att pjäserna är slitna och att ljudtrycket personalen utsätts för begränsar användningen. Efter REMO kommer förbandet bl.a. att ha splitterskyddad miljö för personalen. Ur ett operativt perspektiv uppgaderas pjäsenheten för att ge bättre skjutprestanda, längre räckvidder och bättre kompatibilitet gentemot internationell ammunition. Systemet ges också en ökad taktisk och strategisk rörlighet. De första renoverade och modifierade pjäserna kommer att levereras efter periodens slut. Systemet avses användas i kombination med artillerigranaten Excalibur, i syfte att stärka förmågan till precisionsbekämpning på långa avstånd.

Ingenjörbataljonerna och förbindelsebataljonerna kommer under 2006 att få splitterskyddade fordon och motorredskap för

att täcka de anmälda bristerna hos förbandet. Förbanden har en god status, men de är överlag baserade på mycket tung materiel vilket gör att deras operativa och strategiska rörlighet är begränsad.

Kavalleriförbanden, d.v.s. underrättelsebataljonen, fallskärmsjägarbataljonen, jägarbataljonen, säkerhetsbataljonerna, luftburen bataljon och militärpolis kompanierna genomgår alla i olika grad organisatoriska och taktiska anpassningar till nya krav.

Underrättelsebataljonen genomgår en utvecklingsfas för att fr.o.m. 2011 skapa taktisk underrättelsebataljon. Bataljonen skall understödja den taktiska chefen på markarenan. Fallskärmsjägarbataljonen har under 2006 övergått till att vara ett specialförband. Militärpolis kompanierna och jägarbataljonen genomgår en omstruktureringsfas där man ser över förbandens målsättningar och struktur. Detta arbete genomförs till del för att anpassa förbandens uppgifter till internationella uppgifter och arbetet bedöms vara färdigt 2007. Avseende säkerhetsbataljonerna så fanns det under 2005 brister vad gäller personaluppfyllnad såväl som materieluppfyllnad. Dessa brister bedöms vara åtgärdade till 2007. Utöver detta kommer en luftburen bataljon att tillföras insatsorganisationen fr.o.m. 2008.

Försvarsmakten avser att utforma de mekaniserade bataljonerna så att det skapas sex bataljoner med tyngre fordon och två bataljoner med lättare fordon. Detta genomförs baserat på erfarenheterna från uppbyggnadsarbetet inför den nordiska snabbinsatsstyrkan. Utvecklingen av Mekaniserad bataljon lätt redovisades bl.a. i budgetpropositionen 2005. Bataljonen kommer att utvecklas i takt med att anskaffningen av ett nytt fordonssystem, splitterskyddad enhetsplattform (SEP), genomförs. Utvecklingen av SEP syftar till att ersätta flera föråldrade fordonssystem som i dag nyttjas av Försvarsmakten. SEP kommer även medföra minskade underhållskostnader och förbättrad strategisk rörlighet för förbanden. För att möjliggöra denna utveckling avser regeringen under 2007 att etablera ett utvecklingsavtal med en internationell samarbetspartner avseende SEP.

Hemvärnet

Hemvärnet skall fram till 2008 minska sin organisation ytterligare, till 60 bataljoner i enlighet med den försvarspolitiska inriktningen 2004. Förbandsutvecklingen inom hemvärnet anpassas också till Försvarsmaktens förändrade uppgifter och organisation. Anpassningen innebär ytterligare differentiering och utveckling av nya förmågor samt tillförsel av materiel. För 2007 innebär detta att nya förmågor inom bl.a. områdena ytövervakning, fältarbeten, CBRN och trafikreglering utvecklas, samt att ett nytt utbildningssystem utvecklas.

Materiel

Mot bakgrund av den ovan redovisade utvecklingen av insatsorganisationen beskrivs nedan några särskilt viktiga materielsystem.

För att utveckla Försvarsmaktens förmåga att med hög eldhastighet och god uthållighet understödja manöverstrid på främst bataljonsnivå anskaffas systemet granatkastarpansarbandvagn. Jämfört med dagens granatkastare ökar eldkraften bl.a. genom minskad skjuttid och genom kortare grupperings- och omgrupperingstider. Vidare medför systemet uppträdande med autonoma enheter med korta insatstider samt förmåga till både indirekt och direkt eld från en plattform som har splitterskydd och hög rörlighet. Utvecklingen av granatkastarpansarbandvagn sker i samarbete med Finland.

Förmågan till rörlighet och skydd utvecklas bl.a. genom tillförsel av nya splitterskyddade terrängfordon som kan flygtransporteras.

Under perioden skall Försvarsmakten:

- påbörja utveckling av nytt lätt förbandskoncept byggande på splitterskyddad enhetsplattform (SEP),
- påbörja utveckling och anskaffning av granatkastarpansarbandvagn,
- fullfölja utveckling och anskaffning av artillerigranat för precisionsbekämpning (Excalibur) samt
- fullfölja utveckling och anskaffning av renovering och modifiering av haubits 77B.

Bedömt tillstånd i markstridskrafterna 2009

Markstridskrafterna skall 2009 i huvudsak bestå av de förband som redovisas i tabell 3.8 Insatsorganisationens utveckling.

Sjöstridskrafterna**Inriktning 2007 för sjöstridskrafterna**

Regeringen anser att det är av vikt att sjöstridskrafterna under 2007 fortsätter att bedriva tillämpade övningar med behovssammansatta styrkor. Vidare bör förbanden ha god incidentberedskap. Deltagande i internationella övningar bör ges hög prioritet. Regeringens uppfattning är att en fortsatt hög ambitionsnivå inom utbildning, planerings- och övningsverksamhet är en förutsättning för att upprätthålla förmågan för förband anmälda till internationella styrkeregister.

Utveckling av sjöstridskrafterna 2007–2009

I närtid bör Försvarsmaktens förmåga att delta med sjöstridskrafter i internationella insatser utvecklas i enlighet med den försvarspolitiska inriktningen för perioden 2004 till 2007. Sjöstridskrafterna skall under perioden fortsätta anpassningen avseende interoperabilitet, åtgärder för att direkt eller indirekt öka skyddsnivån, förmåga till graderad verkan, förmåga att uppträda från tillfällig basering samt att kunna nyttja såväl landbaserade som fartygsburna stödresurser.

Sjöstridskrafterna har under en lång period varit inriktade mot att möta en invasion över Östersjön. På den maritima arenan har riskerna för storskaligt krig mellan stormakterna minskat medan hoten mot sjöfarten och annan maritim aktivitet blivit mer mångfasetterad, svåröversäglig och i ökad utsträckning asymmetrisk. De tidigare förhållandena har inneburit att ytstrids-, ubåts- och amfibieförbanden optimerats för en miljö som kännetecknas av grunda och trånga vatten. Denna inriktning har resulterat i framtagandet av materielsystem och taktiska uppträdanden som i denna miljö till delar visat sig hålla en mycket hög internationell nivå.

Regeringen anser att sjöstridskrafterna bör fortsatt anpassas till det förändrade omvärldsläget och de nya uppgifter som därmed uppstår.

Materiel

Försvarsmakten har fått i uppdrag av den tidigare regeringen att redovisa en fortsatt materielförsörjning inom det marina området. Uppdraget kommer att redovisas i november 2006.

Mot bakgrund av det operativa behovet beskrivs nedan några särskilt viktiga materielsystem.

De första av totalt fem Visbykorvetter kommer att levereras till Försvarsmakten under perioden och ersätta nuvarande ytstridsfartyg av Göteborgsklass. Korvetterna tillför sjöstridsförbanden smygegenskaper vilket innebär att en motståndare får svårt att upptäcka och bekämpa fartygen. Förbanden får därmed utökad förmåga att upprätthålla kontroll i områden med höga eller okända hotnivåer. Visbysystemet kännetecknas även av mångfunktionalitet vilket innebär att varje fartyg kan hantera hot under ytan, på ytan och i luften. Fartygen är därmed väl lämpade för att skydda sjöfart m.m. mot de flesta former av hot. Försvarsmakten har till regeringen anmält att vissa fördringar har uppstått inom Visbyprojektet till följd av bl.a. förändrade regelverk, internationell anpassning av systemet samt ökade krav på säkerhetsskydd och ackreditering av IT-system. Försvarsmaktens underlag avseende de ökade kostnaderna bereds för närvarande och regeringen avser att senare fatta beslut om hur dessa skall hanteras.

Inriktningen är att till 2009 avveckla en ubåt av Gotlandsklass. De två ubåtar av typ Södermanland, som utgör en underrättelsesresurs, uppnår sin tekniska livslängd efter 2013.

Torpedsystem är ett huvudvapen för sjöstridskrafterna vid upprätthållandet av den territoriella integriteten, vid skydd av Sveriges sjöförbindelser samt som försvar mot undervattensverksamhet. När nuvarande torpedsystem når sin tekniska livslängd avses ett system för Torped, Mina, Sensor (TMS) anskaffas.

Minröjningsfartygen av Landsortklass kommer att halvtidsmodifieras under

perioden. Fartygen kommer bl.a. att förse med en ny eldledningsradar och deras förmåga att skydda sig mot lufthot ökar därmed. Fartygen kommer i och med detta att kunna röja sjövägar och områden i en högre hotmiljö än tidigare.

Under perioden skall försvarsmakten:

- fullfölja anskaffningen av korvetter av Visbyklass,
- fullfölja utveckling och anskaffning av TMS samt
- genomföra studie avseende marina system.

Bedömt tillstånd i sjöstridskrafterna 2009

Sjöstridskrafternas väsentligaste delar kommer 2009 att bestå av:

- sju ytstridsfartyg varav fyra av Visby-, två av Stockholms- och en av Göteborgsklass,
- nio minröjningsfartyg/röjdykarfartyg varav fem av Koster-, två av Styrsöklass och två av Spåröklass,
- fyra ubåtar varav två av Gotland- och två av Södermanlandklass,
- två stödfartyg och ett signalspaningsfartyg samt
- en sjöinformationsbataljon och en amfibiebataljon samt
- en marinbas.

Luftstridskrafterna

Inriktning 2007 för flygförbanden

Regeringen anser att det är av vikt att flygförbanden under 2007 fortsätter ha god incidentberedskap och delta i regelbunden övningsverksamhet där deltagande i internationella övningar ges hög prioritet. Regeringens uppfattning är att en fortsatt hög ambitionsnivå inom utbildnings-, planerings- och övningsverksamhet är en förutsättning för att upprätthålla förmågan för förband anmälda till internationella styrkeregister.

Försvarsmakten har i budgetunderlaget för 2007 redovisat en handlingsplan för fortsatt inriktning för JAS 39 Gripen. Denna del av budgetunderlaget bereds för närvarande.

Regeringen avser att återkomma om den fortsatta inriktningen för JAS 39 Gripen i denna fråga.

Utveckling av flygförbanden 2007–2009

Inriktningen för perioden 2007–2009 är att JAS-förbandens förmåga förstärks och breddas i syfte att erhålla flexibilitet och handlingsfrihet samt att den operativa förmågan utökas då JAS 39 C/D levereras.

JAS 39 förbandens förmåga byggs fortsatt upp inom flera funktioner, bl.a. vad avseende länk- och kommunikationssystem, identifieringssystem inklusive samverkansförmåga med markstridsförband genom att förmågan till understöd av markstridskrafterna (Close Air Support-CAS) utvecklas. Tillförsel av FAC-materiel (Forward Air Controller), laserstyrda bomber och laserutpekningkapsel som ökar förmågan till korträckviddig precisionsbekämpning planeras ske under perioden. Även spaningsförmågan skall utvecklas under perioden genom tillförsel av materiel (bl.a. spaningskapsel).

Vad gäller telekrigsförmågan är det viktigt att arvet från 37 systemet omhändertas i JAS 39 C/D systemet. Kompetensen kommer att nedgå innan 39-systemet fullt utvecklat telekrigsförmågan. Successiv tillförsel av bl.a. varnings- och motmedelssystem (VMS) kommer att ske under perioden. Flygtidsproduktionen (flygtid per förare) bedöms öka fr.o.m. 2008.

Som ett led i utvecklingen av den nordiska snabbinsatsstyrkan planeras SWAFRAP JAS 39, flygvapnets snabbinsatsstyrka, kunna stå i beredskap under Sveriges beredskapsperiod. Regeringen anser att Sverige bör eftersträva att luftstridsförband används vid framtida internationella insatser.

Kompetensuppbyggnad avseende lufttanking från TP 84 till JAS 39 C fortsätter.

Avseende signalspaningsförmågan (S 102 B) är det av vikt att de brister som finns åtgärdas med hög prioritet.

En ledningsflyggrupp (ASC 890) utvecklas genom att två flygplan modifieras under 2007 och 2008 i syfte att vara fullt operativa 2009.

Vad gäller de två nya flygbasbataljonerna av typ 08 avses dessa vara operativa 2008.

Stridsledningsorganisationen utvecklas mot en strilbataljon 08.

Taktiska flygtransporter

Förmågan till taktiska flygtransporter vidmakthålls och utvecklas vidare under perioden 2007–2009. De livstidsförlängande åtgärderna (Avionic Modification Program - AMP) på TP 84 genomförs under perioden. Taktiska transportflygresurser är av stor betydelse för att erhålla effekt av bl.a. specialförband.

SWAFRAP C-130 (TP84) skall vidare kunna nyttjas som stöd till den nordiska snabbinsatsstyrkan under Sveriges beredskapsperiod.

Materiel – JAS 39

Utöver vad som ovan redovisats beskrivs nedan några särskilt viktiga delsystem för taktiska och operativa ändamål.

Tillförsel kommer under perioden ske av:

- EWS39/S (spaning och motmedel) är att definiera som ett passivt telekrigssystem och utgör vidare en avgörande komponent i flygsystemets förmåga till egenskydd och flygförarens överlevnad i en operativ miljö.
- IK Ny (igenkänningsystem) är ett interoperabelt igenkänningsystem som i första hand syftar till att förhindra vådabeskjutning i komplicerade stridsmiljöer.
- PETRA 39 (taktiska stridssystem) är ett planerings-, utvärderings-, och flygutbildningssystem som bl.a. ger ökad förmåga till att planera och utvärdera ett taktiskt/operativt agerande. Systemet är en viktig beståndsdel för det operativa nyttjandet av JAS 39 vid såväl nationell som internationell flygverksamhet.
- Radar JAS 39 avser utveckling av flygplanens markradarfunktion vilket ökar förmågan till indikering av markmål i rörelse under alla väderförhållanden.
- interoperabilitet JAS 39 avser ny programvara till flygplanets datorer vilket ökar förmågan till interoperabilitet med andra länders system.
- förmågan till korträckviddig precisionsbekämpning ökar genom tillförsel av

laserutpekningsskapsel (LDP) och laserstyrda bomber (LGB).

Fortsatt utveckling av radarjaktrobot Meteor kommer att bedrivas mot bakgrund av att en viss bredd i operativ förmåga och kompetens inför framtiden måste upprätthållas. Till följd av uppkomna förseningar i Meteorprojektet kommer de deltagande länderna behöva omförhandla det MoU som styr detta projekt.

Bedömt tillstånd i flygförbanden 2009

Flygförbandens väsentligaste delar kommer 2009 att bestå av:

- en stridsledningsbataljon 08,
- två flygbasbataljoner 08,
- fyra JAS 39-divisioner,
- en ledningsflyggrupp med två flygplan (ASC 890) samt
- en transportflygdivision TP 84.

Helikopterförband

Inriktning 2007 för helikopterförbanden

Inriktningen för helikopterförbandet är att fortsätta utveckla en helikopterbataljon med mark- och sjöoperativ inriktning. "Helikopterbataljon 2010" skall optimeras mot att verka inom fredsfrämjande insatser. Huvuddelen av de typer av insatser som utvecklingen av förbandsmålsättningen grundas på är internationella insatser. De markoperativa typer av insatser omfattar såväl fredsframtvängande och fredsbevarande, som långsiktiga insatser. Inom ramen för samtliga typinsatser skall understöd till insats med specialförband kunna lämnas. De sjöoperativa typinsatserna omfattar såväl territoriell integritet, som internationella insatser i svensk, eller annan del av nations, sjöstridsstyrka. Bataljonen skall således kunna verka internationellt och nationellt inklusive att med tillgängliga resurser kunna stödja samhället vid stora påfrestningar.

Utveckling av helikopterförbanden 2007–2009

Den ursprungliga tidsplanen för leveranser av nya helikoptrar har blivit förskjuten bland

annat p.g.a att båda leverantörerna (NHI respektive AGUSTA) har haft svårigheter med certifieringen av respektive helikopter. På grund av leveransförseningarna bedöms helikopterbataljonen vara fullt operativ först 2012. Dock bedöms förbandet med delar eller inom vissa funktioner vara operativt tidigare.

Den operativa förmågan, främst den sjöoperativa, bedöms nedgå under perioden 2008–2010. Förmågan återtas när helikopter 14 version B med sjöoperativ förmåga är operativ i insatsorganisationen.

Tre helikopter 9 skall fr.o.m. oktober 2006 t.o.m. juli 2007 vara baserade i Kosovo i syfte att utföra lättare personal- och materieltransporter, samt eftersök, m.m.

Som ett led i utvecklingen av den nordiska snabbinsatsstyrkan, planeras ett helikopterförband kunna stå i beredskap för sjuktransport (MEDEVAC) under Sveriges beredskapsperiod. I detta syfte skall helikopter 10 vidmakthållas och vidareutvecklas, inledningsvis genom att tre av dessa nio helikoptrar modifieras (bl.a. med ballistiskt skydd, varnare- och motverkanssystem m.m.) inför den 1 januari 2008. Resterande helikoptrar 10 avses i nuläget genomgå en livstidsförlängning 2009–2011. Därutöver undersöks möjligheten att tillgodose den nordiska snabbinsatsstyrkans behov av transporthelikoptrar.

För att utveckla specialförbandens förmåga att verka kommer Helikopterflottiljen att vidareutveckla förmågan till understöd av specialförbanden med olika insatsenheter. Förmågan till understöd av specialförbanden skall ses som en av Helikopterbataljon 2010 grundläggande förmågor. De tekniska modifieringar (t.ex. sambandsutrustning och beväpning) som krävs kommer att genomföras på helikopter 10 i samband med livstidsförlängning och 14 och 15 först efter serieleverans. Detta ger sammantaget möjlighet att kunna skapa en integrerad styrka som skall kunna utföra internationella insatser.

Avveckling av helikopter 4- och 9-systemen planeras att bli slutförd under perioden fram t.o.m. 2009.

Vidare är inriktningen att den framtida grundläggande helikopterutbildningen sker i internationell kontext. Regeringens uppfattning är att den utveckling som sker för att utveckla helikopterförbandens förmåga till

understöd av specialförband liksom det internationella engagemanget är positivt och överväger de eventuella begränsande negativa effekterna på övrig helikopterverksamhet.

Bedömt tillstånd i helikopterförbanden 2009

Helikopterförbanden består huvudsakligen 2009 av:

- helikopter 10,
- helikopter 14 samt
- helikopter 15.

Livslängden på helikoptersystem 10, 14 och 15 bedöms vara år 2025 och bortom.

Nätverksbaserat försvar

Försvarsmakten skall kunna utvecklas i takt med de krav som omvärldsutvecklingen ställer. Utvecklingen av NBF – konceptet bör ske koordinerat med utvecklingen av motsvarande nätverkskoncept hos våra viktigaste samarbetspartners, främst inom EU och Nato. Detta bl.a. för att säkerställa nödvändig interoperabilitet.

Utvecklingen inom ramen för NBF inriktas mot att stödja den fortsatta transformeringen av Försvarsmakten mot ökad insatsförmåga. Den långsiktiga ledningssystemutvecklingen inriktas mot att utveckla förmågor för operativ ledning av nationella insatser, som krävs för att leda en styrka motsvarande Combined Joint Task Force (CJTF). En väsentlig del i utvecklingsarbetet är gemensamt internationellt samarbete där Försvarsmakten deltar i Multi National Experiment (MNE) samt genomför övningen Viking 08.

Materiel

Försvarsmakten har inom ramen för projektet LedsystT under 2006 utvecklat och anskaffat systemdemonstrator 2006 med full funktionalitet enligt uppställda mål. Vidare har underlag tagits fram för fortsatt stegvis utveckling av systemdemonstratorer mot målbilden Försvarsmaktens ledningssystem 2010. Försvarsmakten kommer i årsredovisningen för 2006 bland annat att redovisa en övergripande utvecklingsplan för att nå målbilden 2010. Denna plan skall innehålla

bland annat förväntade kostnader och investeringsbehov.

Försvarsunderrättelseverksamhet

Under 2007 bör försvarsunderrättelseverksamheten fokusera på de strategiska underrättelsebehov som utrikes-, försvars- och säkerhetspolitiken har. Hög prioritet bör ges till stöd för det svenska deltagandet i internationella uppgifter, inklusive förberedelserna för Sveriges deltagande i och ledning av den nordiska snabbinsatsstyrkan.

Arbetet med att fortlöpande förbättra inriktning, inhämtningsmetoder och analyskapacitet bör fortsätta.

Personalförsörjning

Försvarsmaktens personalförsörjningssystem – ett medel för att genomföra den försvarspolitiska inriktningen

Regeringens bedömning: Ett väl fungerande personalförsörjningssystem är av avgörande betydelse för Försvarsmaktens möjligheter att utföra sina uppgifter. Det är väsentligt att reformarbetet tar sin utgångspunkt i en analys av hur den försvarspolitiska inriktning som nu läggs till grund för Försvarsmaktens utveckling påverkar principerna för personalförsörjningen. Särskilt angeläget är detta i fråga om regeringens ambition att på sikt kunna öka omfattningen av Sveriges fredsfrämjande insatser.

Skälen för regeringens bedömning

Försvarsutskottets betänkande

I betänkandet Vissa personalfrågor i Försvarsmakten (bet. 2005/06:FöU5) framhöll försvarsutskottet vikten av den översyn av personalförsörjningssystemet som Försvarsmakten då genomförde. Utskottet utgick vidare från att regeringen skulle återkomma med en redovisning av hur personalförsörjningssystemet utvecklas samt förslag till eventuella riksdagsbeslut.

Regeringen delar utskottets uppfattning om personalförsörjningens betydelse och vikten av Försvarsmaktens översyn. Ett väl fungerande personalförsörjningssystem är av avgörande betydelse för Försvarsmaktens möjligheter att tillgodose de krav som den försvarspolitiska inriktningen ställer.

Försvarsmaktens översyn

Försvarsmaktens översyn har redovisats i budgetunderlaget för 2007. Redovisningen har därefter kompletterats och förtydligats i maj och i juni 2006.

Försvarsmakten prioriterar:

- att detaljutveckla en befälsordning med flera karriärer,
- att skapa ett system för styrning och utveckling av personalbehoven,
- att införa ett karriärväxlingssystem baserat på att enskilda får stöd för att byta yrke,
- att förbättra förutsättningarna för bemanningen av den internationella verksamheten samt
- att analysera hur Försvarsmaktens nya inriktning påverkar myndighetens kollektivavtal.

Regeringens slutsatser

Den försvarspolitiska inriktning som regeringen redovisar i denna proposition kommer att påverka Försvarsmaktens personalförsörjningssystem.

Enligt regeringens mening behövs det nya visioner i reformarbetet. För att kunna behålla och nyrekrytera kvalificerad personal är det nödvändigt att driva en aktiv och konstruktiv personalpolitik. En annan drivkraft bör vara att den utbildning som staten bekostar skall komma till användning. Tillgången till personal med lämplig kompetens är av avgörande betydelse för regeringens ambition att på sikt kunna öka Sveriges internationella, fredsfrämjande åtaganden.

Försvarsmaktens personalförsörjningssystem är komplext och berör ca en tredjedel av myndighetens totala anslag. Det är således angeläget att klarlägga i vilka avseenden som principerna för personalförsörjningen behöver förändras och vilka konsekvenser detta får för dagens författningsreglering.

Regeringen avser återkomma till riksdagen med den redovisning och de eventuella förslag

till riksdagsbeslut som kan vara nödvändiga för att uppnå en effektiv personalförsörjning utifrån den försvarspolitiska inriktningen.

Officerare

Regeringens bedömning: Befälsordningen för officerarna bör reformeras med utgångspunkt från de verksamhetsanknutna kraven på kompetens- och åldersstruktur. Åtgärder bör vidtas som dels förbättrar dagens situation, dels mer långsiktigt skapar förutsättningar för en personalförsörjning i balans. Anställningsformerna för officerare bör ses över.

Skälen för regeringens bedömning

Allmänt

Tillgången till officerare är inte i balans med de krav som den försvarspolitiska inriktningen ställer.

För närvarande finns det ca 10 300 yrkesofficerare vilket är ca 800 fler än Försvarsmakten bedömer att det långsiktigt behövs. Senare års rekryteringsbegränsningar och rekryteringsstopp har medfört att andelen yngre officerare är väsentligt lägre än vad som är önskvärt ur ett verksamhetsperspektiv och för den långsiktiga balansen i personalförsörjningen. Situationen kommer att förvärras till dess att nya fänrikar åter examineras 2008 enligt Försvarsmaktens nuvarande planering. Trots en övertalighet totalt sett har det, som framgår av resultatredovisningen, uppstått brist på personal inom flera kompetensområden. Det finns också ett överskott på officerare inom de kompetensområden där behovet av personal minskat till följd av försvarsreformen.

Utvecklingsarbetet måste beakta in-
börden av den försvarspolitiska inriktningen. Behovet av personal inom administration och förvaltning minskar samtidigt som andelen kvinnor och män i de internationella insatserna och i utbildningsverksamheten successivt ökar. Verksamheten utvecklas så att officersyrket inte kan vara ett livstidsyrke för alla som genomgått officersutbildning.

En kombination av åtgärder behövs

Enligt regeringens mening är det uppenbart att det behöver vidtas en rad åtgärder på både kort och lång sikt. Initialt bör arbetet fokusera på att skapa rekryteringsutrymme. Ett framgångsrikt arbete med karriärväxling ger omedelbar effekt på rekryteringsutrymmet och åldersstrukturen.

Tillgången till personal kan också förbättras genom en utökad tillämpning av möjligheterna till så kallad direktrekrytering, dvs. att anställa personer med särskild kompetens som officerare efter en anpassad officersutbildning.

Under den tid det tar att skapa en god tillgång till yngre personal bedömer regeringen att det också är nödvändigt att Försvarsmakten omfördelar personella resurser från stabs- och förvaltningsverksamheten till kärnverksamheten. Det behövs också en målmedveten kompetensutveckling för de officerare som varit verksamma inom områden där det nu finns ett kompetensöverskott.

Ovannämnda åtgärder är i allt väsentligt sådana som Försvarsmakten kan besluta om. Enligt regeringens mening bör därutöver också initiativ tas beträffande åtgärder som på ett mer genomgripande sätt förbättrar förutsättningarna för en långsiktig personalförsörjning i balans. Regeringen avser därför pröva i vilken omfattning som sådana åtgärder kan vidtas.

Regeringen avser vidare pröva frågan om tidsbegränsade anställningar. Såvitt regeringen nu kan bedöma skulle sådana anställningar i kombination med tidigt planerad karriärväxling förbättra förutsättningarna för att bedriva en effektiv verksamhet inom Försvarsmakten och motsvara de nya krav som ställs på myndigheten.

Befälsordningen och det därtill kopplade militära skolsystemet kommer att ses över. Det är nödvändigt att de verksamhetsanknutna kraven på kompetens- och åldersstruktur läggs till grund för skolsystemet och för in- och utflödet av personal i officerskåren.

Enligt regeringens mening skulle personalförsörjningen inom officerskåren gynnas av ett uppbrott från dagens tydliga indelning i personalkategorierna yrkes- och reservofficerare. Detta utvecklas nedan.

Regeringen vill också informera riksdagen om att andra personalfrågor kommer att ägnas

uppmärksamhet. En sådan fråga är formerna för utnämningar av högre chefer i Försvarsmakten.

Reservofficerare

Omställningen från ett omfattande invasionsförsvar till ett väsentligen mindre insatsförsvar har inneburit stora förändringar för reservofficerskåren. Många av dagens reservofficerare anställdes i en tid då den militära identiteten fanns i krigsförbanden. I invasionsförsvaret bemannades många krigsbefattningar på nivåerna löjtnant, kapten och major med reservofficerare och reservofficerarna hade ett stort ansvar för den tidens krigsförberedelsearbete. För många reservofficerare innebar krigsplaceringen en närmast årlig tjänstgöring i allt från någon dags krigsplaneringsarbete till sex veckors krigsförbandsövning.

Att de yttre förutsättningarna för reservofficersanställningarna förändrats innebär dock inte att behovet av denna personalkategoriens kompetenser har försvunnit i Försvarsmakten. Regeringen är övertygad om att det även i framtiden behövs människor som kombinerar ett civilt yrkesliv med olika former av tjänstgöring i Försvarsmakten. Försvarsmaktens svårigheter att anpassa reservofficerssystemet till den övergripande utveckling som myndigheten genomgår får enligt regeringen inte skymma värdet av att disponera personer som förenar civil och militär kompetens.

Enligt regeringens mening bör dagens tydliga indelning i personalkategorierna yrkesofficerare och reservofficerare brytas upp. Istället bör kompetensaspektrerna läggas till grund för sammansättningen av officerskåren. Det förändrade synsättet bedöms också bidra till regeringens generella ambition att öka det militära försvarets flexibilitet eftersom det förstärker möjligheterna att variera personalstyrkan utifrån uppgifternas svårighetsgrad och omfattning. Det senare är särskilt angeläget för att förverkliga regeringens ambition i den internationella verksamheten.

En närmare koppling mellan de båda personalkategorierna bedöms också underlätta in- och utflödet i officerskåren vilket är gynnsamt för tillgången till kompetens. Lika viktigt som det är att personer som

huvudsakligen har en civil gärning tillför Försvarsmakten kompetens är det att andra personer som huvudsakligen har en militär gärning inhämtar civila erfarenheter under en del av yrkeskarriären.

Att utföra de uppgifter som arbetsgivaren har är en naturlig del i ett anställningsförhållande. Därmed bör den principiella synen vara densamma på alla officerares tjänstgöringsskyldighet i de internationella insatserna. En förutsättning för utbildning till och anställning som reservofficer bör således vara att acceptera denna tjänstgöringsskyldighet.

Enligt regeringens mening kan utformningen av det framtida reservofficerssystemet inte skjutas upp längre. Regeringen avser därför uppdra till Försvarsmakten att komplettera den redovisning som lämnats beträffande reservofficerssystemets framtid. Såvitt regeringen nu kan bedöma bör ett sådant underlag ta sin utgångspunkt i en analys av det framtida behovet av kompetens och hur kompetensbehovet på ett kostnadseffektivt sätt kan tillgodoses.

Förändringar i systemet för mönstring och inskrivning

Regeringens bedömning: Ett nytt system med stegvis mönstringsförfarande bör införas under 2007 och 2008. Förfarandet bör utformas på ett sätt som aktivt uppmanar kvinnor att genomgå antagningsprövning. Motivationen skall väga tungt då totalförsvarspliktiga skrivs in till värnpliktsutbildning. Viljan till senare tjänstgöring i utlandsstyrkan bör också vara ett tydligt urvalskriterium i arbetet med att hitta de bäst lämpade för tjänstgöring.

Skälen för regeringens bedömning: I skrivelsen 2005/06:131 En ändamålsenlig styrning och förvaltning för försvaret uttalade den tidigare regeringen sitt stöd för det system med stegvis mönstringsförfarande som har föreslagits av Försvarsförvaltningsutredningen (SOU 2005:96). Enligt det nya systemet sker i första skedet ett urval av den manliga delen av åldersklassen. I andra skedet kallas de män till

mönstring som bedöms klara kraven för lång grundutbildning.

Totalförsvarets pliktverk har i budgetunderlaget för 2007 redovisat hur en stegvis och rationaliserad mönstring kan införas. Myndighetens beslut om vilka män som skall kallas att personligen inställa sig till mönstring kommer att fattas på grundval av uppgifter som den totalförsvarspliktige lämnar genom en Internetbaserad enkät. Enligt den tidplan myndigheten har angett kommer det Internetbaserade systemet att kunna tas i bruk under 2007, och tillämpas fullt ut från och med 2008. Totalförsvarets pliktverk har bland annat pekat på att de nya metoderna ännu inte kunnat utvärderas fullständigt. Myndighetens bedömning är emellertid att ett tillräckligt antal totalförsvarspliktiga för de bemanningsansvariga organisationernas behov kommer att kunna skrivas in under 2007.

Enligt regeringens uppfattning bör möjligheterna för kvinnor att antagningspröva och skrivas in till tjänstgöring utökas och förbättras. Att kvinnor i genomsnitt har en lägre fysisk förmåga kan i hög grad kompenseras av andra fördelar som en jämnare könsfördelning medför. Regeringens bedömning är vidare att det finns utrymme för att bättre förbereda de totalförsvarspliktiga för de fysiska krav som utbildningen ställer, till exempel genom åtgärder före inryckningen eller i inledningen av grundutbildningen. Sådana insatser skulle även kunna leda till minskade avgångar, inte minst bland kvinnor. Den Internetbaserade enkät som kommer att föregå mönstringen kommer från och med 2008 att sändas ut till alla kvinnor i åldersklassen. Regeringen ser positivt på denna möjlighet att nå fler kvinnor. I samband med att metoderna vid mönstringen rationaliseras pågår ett arbete för att se över befattningskraven för totalförsvarspliktiga. Enligt regeringens mening är det väsentligt att Totalförsvarets pliktverk särskilt beaktar jämställdheten vid utvecklandet av dessa nya metoder och befattningskrav.

Enligt regeringens uppfattning bör det förändrade mönstringsförfarandet införas i enlighet med den tidplan som redovisats av Totalförsvarets pliktverk. Det är emellertid angeläget att Totalförsvarets pliktverk i samverkan med de bemanningsansvariga organisationerna fortlöpande utvärderar

resultaten av det förändrade mönstringsförfarandet. Regeringen återkommer i avsnitt 3.10.4 i fråga om den överföring från anslaget för Totalförsvarets pliktverk till Försvarsmakten som möjliggörs.

Det förändrade mönstringsförfarandet kommer att innebära att vissa totalförsvarspliktiga som önskar fullgöra värnplikt eller civilplikt inte kommer att kallas till mönstring. Om någon anmäler missnöje över att inte ha kallats till mönstring har Totalförsvarets pliktverk möjlighet att kalla den totalförsvarspliktige efter en förnyad prövning.

Målet är att hitta de för värnpliktsutbildning bäst lämpade personerna. I detta arbete är det regeringens uppfattning att motivationen skall väga tungt då totalförsvarspliktiga skrivs in till värnpliktsutbildning. Viljan till senare tjänstgöring i utlandsstyrkan bör vara ett tydligt urvalskriterium i arbetet med att hitta de bäst lämpade för tjänstgöring. Att endast en av fyra som utbildas kommer till användning inom Försvarsmaktens internationella insatser är inte försvarbart.

Yrkesofficerare och civilanställda – personal- och avvecklingskostnader

Långsiktig personalkostnadsutveckling

I tabellen nedan redovisas Försvarsmaktens bedömning av personalkostnadsutvecklingen de närmaste åren i jämförelse med den bedömning som gjordes föregående år.

Tabell 3.9 Försvarsmaktens bedömning av personalkostnadsutvecklingen (löner, arvoden, fasta lönetillägg och avvecklingskostnader)

Miljoner kronor, fasta prislägen för resp. år

	BU 07	BU 06
2006	9 400	9 600
2007	8 850	8 500
2008	8 800	
2009	8 600	
2010	8 700	
2011	8 650	

Den kostnadsminskning som redovisas för 2006 beror främst på att bedömningen nu kan grundas på ett faktiskt utfall och kunskap om vad som kommer att ske under året.

Personalavvecklingskostnader

I tabellen ovan ingår i likhet med fjolårets budgetproposition kostnaderna för personalavveckling. I tabellen nedan redovisas Försvarsmaktens detaljerade bedömning av personalavvecklingskostnaderna fram till 2011, dvs. under den period som hittills beslutade avvecklingsåtgärder leder till kostnader. Kolumnen till höger visar fjolårets bedömning.

Tabell 3.10 Försvarsmaktens bedömning av personalavvecklingskostnaderna under 2006–2011

Miljoner kronor, fasta prislägen för resp. år

	Kostnader som är förknippade med riksdagsbeslutet 2004 om försvarspolitisk inriktning	Kostnader som är förknippade med tidigare riksdagsbeslut	Totalt BU 07	Totalt BU 06
2006	122	729	851	1 142
2007	157	533	689	819
2008	161	364	526	537
2009	155	177	332	358
2010	120	62	182	195
2011	56	18	74	64
Summa	771	1 883	2 654	3 115

Regeringen konstaterar att det tillvägagångssätt som Försvarsmakten denna gång valt för sin personalreduktion leder till betydligt lägre kostnader än tidigare. De kostnader som för närvarande kan förutses uppgår till ca 2 650 miljoner kronor. Trots att omfattningen av den personalreduktion som följer av 2004 års riksdagsbeslut om försvarspolitisk inriktning är väsentligt större än försvarsbeslutets 2001 hänförs endast ca 30 procent (ca 770 miljoner kronor) till det senare beslutet.

En jämförelse av kolumnerna Totalt BU 07 och Totalt BU 06 visar att Försvarsmakten för närvarande bedömer att de totala personalavvecklingskostnaderna kommer att bli ca 500 miljoner kronor lägre än den bedömning som gjordes i budgetunderlaget för 2006.

Dessa siffror är dock inte jämförbara till följd av att Försvarsmakten ändrat den underliggande beräkningsmodellen. Den reella minskningen av kostnaderna bedöms av Försvarsmakten uppgå till ca 250 miljoner kronor.

Jämställdhet och mångfald

Regeringens bedömning: Alla anställda, inklusive de totalförsvarspiktiga, skall känna sig respekterade och välkomna på lika villkor inom försvaret. Den organisation som vid ofred skall försvara de mänskliga fri- och rättigheterna måste också kunna respektera dessa i sin egen organisation i den fredstida vardagen. Arbetet mot diskriminering och trakasserier inom Försvarsmakten måste förstärkas.

Skälen för regeringens bedömning: Det är av stor betydelse att inom Försvarsmakten, såsom överallt i det svenska samhället, ta tillvara och attrahera de kompetenser man behöver oavsett kön, etnisk bakgrund och sexuell läggning.

I Försvarsmakten verkar män och kvinnor, människor med olika bakgrund, erfarenheter och läggning. Fortfarande finns dock negativa värderingar om bl.a. homo- och bisexuella. Vidare förekommer att kvinnor blir utsatta för sexuella trakasserier. Ett klimat där det förekommer diskriminering och trakasserier kan enligt regeringen inte godtas. Alla anställda, inklusive de totalförsvarspiktiga skall känna sig respekterade och välkomna på lika villkor. Den organisation som vid ofred skall försvara de mänskliga fri- och rättigheterna måste också kunna respektera och upprätthålla dessa inom sin egen organisation i den fredstida vardagen. Arbetet mot diskriminering och trakasserier inom Försvarsmakten måste förstärkas. Till exempel bör konstruktiv samverkan med olika former av nätverk och intresseorganisationer utökas. Chefer och andra nyckelpersoner måste få fortsatt stöd och handledning. Det är viktigt att Försvarsmakten aktivt uppmärksammar situationen för homosexuella, bisexuella och transpersoner och vidtar de åtgärder som krävs för att motverka fördomar, för att skapa öppenhet och för att säkerställa att alla bemöts med respekt oavsett sexuell läggning och könsidentitet.

En särskild fråga är de problem som försvarsanställda kan råka ut för när de deltar i internationella operationer under utländsk ledning. Eftersom det i många länders

försvarsmakter fortfarande råder en institutionaliserad diskriminering av eller regelrätta förbud mot homosexuella kan detta också påverka situationen för svenska soldater. Försvarsmakten har därför en uppgift att säkerställa att svenska soldater inte utsätts för diskriminering eller annan särbehandling vid multinationella operationer utomlands.

FN:s säkerhetsråd antog 2000 resolution 1325, i vilken slås fast att genderperspektivet skall beaktas i all fredsfrämjande verksamhet. Världens kvinnor och män måste gemensamt ta avstånd från de avskyvärda krigsförbrytelser som riktas mot kvinnor och flickor i krig runt om i världen. Resolution 1325 får enligt regeringen inte bli enbart en läpparnas bekännelse. Därför måste Sverige verka för ett antal konkreta åtgärder. Sverige bör bl.a. arbeta för att fler kvinnor skall finnas med i de internationella insatsstyrkor som skickas ut. Vidare bör utbildningen av dem som skall delta i en mission förbättras ytterligare när det gäller respekten för kvinnor och förståelsen för vad kvinnor och barn kan råka ut för.

Frivilliga försvarsorganisationer

Regeringen anser att det är viktigt att verksamheten inom de frivilliga försvarsorganisationerna återspeglar de förändringar som sker inom Försvarsmakten i stort. Insatsorganisationens behov och arbetet med internationella insatser skall även i denna verksamhet ha en framskjuten position och stödet till frivilligorganisationerna bör styras av myndighetens behov av rekrytering till främst de internationella insatserna.

Försvarsmakten har redovisat vilket behov myndigheten har av frivilliga försvarsorganisationer. Myndigheten bör också kartlägga hur och i vilken utsträckning de frivilliga försvarsorganisationerna kan stödja Försvarsmakten med utbildning.

Organisationsstödet används för frivilligorganisationernas ledning, administration, försvarsupplysning, rekrytering, ungdomsverksamhet och funktionärsutbildning.

Fördelningen av organisationsstödet grundar sig på antalet medlemmar i en frivillig försvarsorganisation samt på en rad faktorer som förändras över tiden. De frivilliga försvarsorganisationernas

ungdomsverksamhet är av betydelse, bl.a. för rekrytering till totalförsvaret, inte minst med tanke på alltjämt minskat antal personer som fullgör värnplikt. Försvarsmakten har framfört vikten av att kunna bedriva sådan ungdomsverksamhet som uppdragsverksamhet för Försvarsmaktens räkning. Regeringen föreslår därför i avsnitt 3.10 att 7 miljoner kronor för ungdomsverksamheten överförs från anslaget 6:8 *Stöd till frivilliga försvarsorganisationer* till anslaget 6:1 *Förbandsverksamhet, beredskap och fredsfrämjande truppinsatser m.m.*

De frivilliga försvarsorganisationerna har en viktig roll i samhällets förmåga att hantera extraordinära händelser. Frivilligarbetet vid svåra olyckor och extraordinära händelser måste stimuleras och individens förståelse för sin egen roll och uppgift i samhällets krishanteringssystem förbättras.

I en tid då allt färre individer rekryteras till värnpliktsutbildning minskar också rekryteringsbasen till frivilligorganisationerna drastiskt. Därför måste samhället underlätta och hjälpa dessa organisationer att trygga återväxten. De frivilliga försvarsorganisationerna bör också ges ett tydligt uppdrag och även möjlighet att nyttja nya mötesplatser för informationsspredande.

I dag finns det frivilliga resursgrupper i ca 100 svenska primärkommuner. Syftet med dessa är att dels stärka den kommunala krisberedskapen dels att kanalisera det frivilliga engagemanget att hjälpa till vid kriser. Förutsättningarna för medverkan i dessa frivilliga resursgrupper bör klargöras för de enskilda, arbetsgivare och kommunerna. Vidare bör frivilligas rätt till tjänstledighet för att kunna hjälpa till vid kriser ses över.

3.8.1.5 Verksamhetsgren 3 Utveckling

Materieförsörjning – allmänt

Regeringens bedömning: En väl fungerande materieförsörjning är av avgörande betydelse för Försvarsmaktens möjligheter att utföra sina uppgifter. Regeringen avser överväga hur styrningen av den framtida materieförsörjningen kan ske så att den nödvändiga flexibilitet statsmakterna eftersträvar i denna hantering kan uppnås. Statsmakternas ökade

inflytande över styrning och uppföljning bör koncentreras till de tillfällen där en reell beslutssituation av vägvalskaraktär avseende förmågeutveckling och långsiktig materieförsörjning föreligger.

Detta innebär att en mekanism behöver skapas som gör att regeringen effektivt kan styra verksamheten och fatta nödvändiga beslut, samtidigt som riksdagens krav på insyn tillgodoses. Regeringen redovisar därför i denna proposition hur en sådan mekanism bör kunna utformas.

Utvecklingsåtgärder inom de etablerade nationella nischerna bidrar effektivt till Försvarsmaktens materieförsörjning. Forskning och teknikutveckling bör fortsatt inriktas på ett begränsat antal nischer. Regeringen tydliggör en ytterligare fokusering inom de fastslagna nischerna och understryker därmed att inriktningen inte innebär en hög prioritering för utvecklingsbeställningarna inom alla delområden inom nischerna. Med denna inriktning av materieförsörjningen bedömer regeringen att riksdagens krav på insyn tillgodoses, samtidigt som den nödvändiga flexibiliteten statsmakterna eftersträvar uppnås.

Skälen för regeringens bedömning:

Styrningen av Försvarsmakten utgår från den politiska inriktningen för hur Försvarsmaktens förmåga skall utvecklas. Försvarsmaktens materieförsörjning är en följd av den inriktning som anges för politikområdet.

Materieförsörjningen kännetecknas av många och komplexa beroenden såsom t.ex. internationella samarbeten, försörjnings-säkerhet, industriell kompetens och infrastruktur för vidmakthållande. Vidare kännetecknas materieförsörjning av att den är långsiktigt syftande och att tiden från beslut till resultat vanligen är långa.

Statsmakternas inflytande över styrning och uppföljning av materieförsörjningen bör ökas, och bör enligt regeringens mening koncentreras till de tillfällen där en reell beslutssituation av vägvalskaraktär avseende förmågeutveckling och långsiktig materieförsörjning föreligger.

Av skäl som framgår i avsnitt 3.10.2 behöver en mekanism tillskapas som gör att regeringen effektivt kan styra verksamheten och fatta

nödvändiga beslut. Regeringen avser fortsätta den påbörjade utvecklingen med att större och principiellt viktiga projekt bör etappindelas i lämpliga intervaller med reella möjligheter för regeringen att vid behov ominrikta eller avbryta projekten. Vidare avses kopplingarna till möjligheterna att vidmakthålla och utveckla befintliga system utvecklas ytterligare. De materiella behov som identifieras bör främst tillgodoses genom utnyttjande av befintlig materiel, genom att öka antalet eller vidareutveckla dessa befintliga system. Genom att behovet tillgodoses av produkter och tjänster som den internationella marknaden erbjuder kan nya utvecklingssatsningar och teknisk kravgenerering minskas.

I första hand bör anskaffningar göras genom deltagande i samordnad internationell anskaffning och i andra hand på egen hand. När sådan anskaffning inte är möjlig, eller lämplig, kan nyutveckling övervägas. Nyutveckling bör ske i samarbete med internationella samarbetsparter. I detta sammanhang vill regeringen peka på vikten av att tidigt väga in exportmöjligheter som en faktor i materielförsörjningen. Egenutveckling bör undvikas, men kan t. ex. ske då det krävs för att kunna behålla ett systemkunnande inom landet eller då det utgående från Försvarens operativa krav kan vara lämpligt med utveckling av kompetens och materiel vid inhemsk försvarsindustri

Särskild uppmärksamhet bör riktas mot avvägningen mellan behoven av att tillfredsställa kortsiktiga behov av materiell tillförsel och behoven av kompetens, handlingsmöjligheter och förutsättningar för säker materielförsörjning på längre sikt.

Vidare skall andra möjligheter till handlingsfrihet och effektivisering av materielförsörjningen beaktas. De mest väsentliga verktyg regeringen identifierat och utvecklat för denna styrning är handlingsfrihet genom forskning och teknikutveckling, synergier mellan civil och militär forskning och teknikutveckling, etablering av tillgänglighetsåtaganden vid industrin, nationella nischer, samt internationella samarbeten.

Handlingsfrihet genom forskning och teknikutveckling

Forskning och teknikutveckling bidrar till handlingsfriheten genom att bygga upp en

kunskapsbas som förbättrar förmågan att möta framtida hot. Verksamheten kan visa på alternativa sätt att tillfredsställa befintliga, och framtida, operativa behov och bidrar till resurseffektivitet genom att reducera tiden för utveckling och realisering av system. I materielförsörjningen måste en balans finnas mellan den handlingsfrihet som forskning och teknikutveckling ger och den budgetmässiga handlingsfrihet som uppnås genom anskaffning av färdiga system. Verksamheten inom forskning och teknikutveckling är vidare en viktig förutsättning för en konkurrenskraftig inhemsk industri som kan bidra till att utveckla kompetens som är internationellt ledande och attraktiv för internationellt samarbete. Försvarens totala behov av forskning och teknikutveckling är därmed bredare än det forskningsbehov som baseras på svenska nischer. FoT-verksamheten måste beakta samtliga syften. Dessa behov, i kombination med de ekonomiska förutsättningar FoT-verksamheten som följer av Försvarens överföring av medel från FoT-verksamhet mot operativa uppgifter, ställer höga krav på styrningen av forsknings- och teknikutvecklingsverksamhet.

Synergier mellan civil och militär forskning och teknikutveckling

Möjligheter till utökad innovationsspridning och synergieffekter inom bland annat forsknings- och teknikutveckling bör stärkas, i syfte att effektivisera materielförsörjningen och bidra till att stärka den nationella FoU-basen. Vidare bidrar en ökad innovationsspridning till förbättrade förutsättningar att behålla systemkunnande inom landet. För att säkerställa att innovationer utnyttjas i materielförsörjningen bör Försvarens inom ramen för regeringens ekonomiska och politiska inriktning för materielförsörjningen utgå från den samlade förmågan i hela näringslivet. Bland annat bör små och medelstora företags förutsättningar att bidra i materielförsörjningsprocessen beaktas.

Nationella nischer

Utvecklingsverksamheten inom Försvarens materielförsörjning genomförs för att uppnå flera syften. Huvuddelen av verksamheten syftar till att tillgodose identifierade operativa behov. Delar av

verksamheten syftar till att uppnå handlingsfrihet inför framtida operativa behov och för att i internationellt samarbete få tillgång till teknik och kompetens. Den tidigare regeringen har redovisat inriktningen att prioritera s.k. nationella nischer vid beslut om resurser för kompetensuppbyggnad och materielutvecklingsprojekt. Syftet är att säkerställa tillgång till inhemsk kompetens som i internationellt samarbete kan bidra till ökad leveranssäkerhet genom att bygga ömsesidiga beroenden och förtroenden. Dessa internationella relationer bidrar till ökad leveranssäkerhet. Regeringen anser att resurser bör endast inriktas mot sådan kompetens vid myndigheter och vid i Sverige verkande industri som Försvarmakten har ett operativt förmågebehov av, som är internationellt ledande eller konkurrenskraftig och som kan bidra till en kostnadseffektiv materielförsörjning genom internationella samarbeten. Den tidigare regeringen har tidigare redovisat följande nationella nischer; lättroliga markstridssystem, luftburna fjärrstridssystem och robusta nätverksbaserade lednings-, kommunikations- och informationssystem. I dessa områden ingår liksom tidigare sensor- och datafusion, singatur-, skydds- och systemdesign.

Försvarmakten genomför för närvarande en kartläggning av hur materielförsörjning inom det marina området bör genomföras i framtiden. Denna kartläggning kommer att avrapporteras under senare delen av 2006.

De strategier för utvalda nischer som Försvarmakten redovisat i budgetunderlaget för 2007 tar sin utgångspunkt i myndighetens operativa behov av kunskap om materiel och teknik inom olika kompetensområden och redovisar förslag på utvecklingsåtgärder inom respektive nisch. Genom att tydliggöra en ytterligare fokusering inom de fastslagna nischerna vill regeringen understryka att inriktningen inte innebär en hög prioritering för utvecklingsbeställningar inom alla delområden inom nischerna. Med inriktningen för satsningar på nationella nischer har regeringen omsatt Försvarmaktens förslag i styrning. Satsningar skall fortsatt göras inom följande områden;

Inom nischen luftburna fjärrstridssystem bör satsningar göras i internationellt samarbete för utveckling av bemannade och obemannade

flygsystem som erfordras för vidmakthållande av JAS 39 Gripen. Utveckling inom avionikområdet begränsas till de sensorutrustningar där stora synergier kan nås med behoven för det nätverksbaserade försvaret. Inom nischen lättroliga markstridssystem bör satsningar göras på stridsfordon med låg vikt och förmåga till slagkraftig precisionsbekämpning, skydd och som stärker förmågan att taktiskt utnyttja informationsöverlägsenhet bl.a. genom ökad samfunktion med burens soldatutrustning och lätta vapen. Vidare bör satsningar göras på utveckling av lätta understödsvapen med allmålskapacitet, som i kombination med intelligent markmålsammunition och automatiserade skjutanordningar kan utveckla förmågan till övervakning och strid i bebyggelse. Inom nischen robusta nätverksbaserade lednings-, kommunikations- och informationssystem medför krav på interoperabilitet med internationella insatsstyrkor behov av metodik och utrustning som huvudsakligen inte är nationellt profilerad. Inom telekrigföring och dator- och nätverksoperationer krävs en hög nationell kompetens både för att använda och vara kvalificerad som köpare av system. Dock bör satsningar ske i några få men internationellt starkt efterfrågade produkter inom sensor- och telekrigsområdet. Den satsning som görs inom robusta nätverksbaserade lednings-, kommunikations- och informationssystem skall således begränsas till sådana systemkomponenter inom sensor- och telekrigssystem som inte kan anskaffas i modernt utförande utan deltagande i produktutveckling. Därutöver skall en nationell kompetens upprätthållas för Försvarmaktens behov att anpassa ledningssystem utgående från främst kommersiella produkter. Inom områdena sensor- och datafusion, signatur-, skydds- och systemdesign bör utveckling göras som stärker samfunktion inom förband, interoperabilitet och vidmakthållande av befintliga system.

För att skapa tillräcklig leveranssäkerhet kan det även utanför de redovisade nischerna finnas skäl att genomföra utvecklingsåtgärder. Detta gäller ett fåtal smala kompetensområden där Försvarmaktens behov inte kan tillgodoses genom anskaffning eller samarbete, t.ex. krypteringsteknologi.

Med denna inriktning kan nationella nischer användas vid regeringens och riksdagens bedömning av vilken prioritet en utvecklingsbeställning har. I det fortsatta arbetet med att implementera strategierna bör Försvarsmakten förtydliga metoden för att identifiera framtida nationella nischer samt formerna för uppföljning av genomförda utvecklings-satsningar.

Regeringen har i denna proposition beskrivit krav på förmågeutveckling och omsatt dessa i krav på materielförsörjning på ett spårbart sätt. Regeringen menar att genom den framtagna mekanismen som innebär att regeringen bemyndigas att genomföra denna verksamhet säkerställs en effektiv styrning och förvaltning av resurser, nödvändig flexibilitet att omhänderta förändringar i förutsättningar, samtidigt som riksdagens krav på insyn och styrning tillgodoses. Med denna utveckling av styrning och redovisning har regeringen sökt tillgodose riksdagens uttryckta krav.

Forskning och utveckling

Regeringens bedömning: Den del av verksamheten som avser forskning och teknikutveckling (FoT) anpassas till en mindre bredd. Ett rådgivande organ bör inrättas vid Försvarsmakten som stöd för Försvarsmaktens styrning av forskningen och teknikutvecklingen.

Skälen för regeringens bedömning: Försvarsmaktens FoU-verksamhet syftar till att aktivt bidra till myndighetens omställning genom utveckling av nödvändig kunskap, kompetens och teknikförsörjning. Utvecklingsförmågan vidmakthålls under perioden 2007–2009 genom nödvändiga satsningar på bland annat utvecklingsprojekt, FoT, demonstratorer samt studier, prov och försök. Således bidrar forskning och teknikutveckling till att skapa handlingsfrihet i framtida beslutssituationer avseende Försvarsmaktens utveckling. Den del av forskning och utveckling som avser FoT anpassas mot en minskad bredd. Långsiktiga satsningar fokuseras till prioriterade områden och nischer.

Utifrån skrivelsen En ändamålsenlig styrning och förvaltning för försvaret (skr. 2005/06:131 och betänkandet En effektiv förvaltning för insatsförsvaret (SOU 2005:96) har FoT-verksamheten utvecklats. Utifrån detta bedömer regeringen att forskning vid Totalförsvarets forskningsinstitut bör vara uppdragsstyrd och avgiftsfinansierad. Inom ett forskningsområde, Skydd mot kemiska, biologiska, radiologiska och kemiska stridsmedel (CBRN), har grundverksamheten, såsom anläggningar, tidigare anslagsfinansieras. I enlighet med avsnitt 2.1.2 föreslås därför att forskningen inom CBRN och flygteknisk kompetens och resursutveckling, skall beräknas under anslaget 6:3 *Forskning och teknikutveckling*, istället för under anslaget 6:8 *Totalförsvarets forskningsinstitut*. För att hantera övergången till avgiftsfinansiering bör Försvarsmakten även under 2007 finansiera grundverksamheten.

Vidare bör ett rådgivande organ inrättas vid Försvarsmakten för beredning av bredare forskningsfrågeställningar, som stöd för

Försvarsmaktens styrning av forskningen och teknikutvecklingen. Organet skall också kunna ge regeringen sin syn på forskningens och teknikutvecklingens inriktning och avvägningen mellan dess olika delar. Det rådgivande organet kan bl.a. stödja Försvarsmakten i de ställningstaganden som görs vid implementering av beslutade reduceringar inom forsknings- och utvecklingsverksamheten. Utöver att Försvarsmaktens styrning av verksamheten inom ramen för en minskad ekonomi därmed förbättras, skapas även möjligheter för forskningsutövarna att bidra till styrningen.

Säkerhetsrelaterad forskning

Satsningar inom det säkerhetsrelaterade området skapar möjligheter att utnyttja forskning och teknikutveckling av militärt ursprung för civila tillämpningar och omvänt. Behovet att utnyttja sådana synergier med verksamhet utanför Försvarsmakten kommer att öka framöver, mot bakgrund av de beslutade reduceringarna i Försvarsmaktens FoT. Möjligheterna kan bl.a. tillvaratas genom deltagande i säkerhetsrelaterade samarbeten nationellt och internationellt. I det fortsatta arbetet skall Försvarsmaktens särskilt beakta de möjligheter som kan uppstå inom ramen för EU:s program för säkerhetsrelaterad forskning.

Internationellt försvarsmaterielsamarbete

Multilateralt försvarsmaterielsamarbete

Regeringen avser att fortsatt stödja multilaterala samarbeten inom t.ex. EDA och LoI. Regeringen gör bedömningen att samarbetena kommer att på sikt ge god utdelning.

Bilateralt försvarsmaterielsamarbete

Det är regeringens mening att Sveriges bilaterala försvarsmaterielsamarbete bör fortsätta att utvecklas och fördjupas med viktigare samarbetsländer.

3.8.1.6 Verksamhetsgren 4 Övriga verksamheter

Exportstöd

Regeringskansliet och myndigheterna skall fortsätta att utveckla formerna för exportstödet till försvarsindustrin. Med Försvarsmaktens operativa förmågebehov som grund bör exportmöjligheterna tidigt vägas in som en faktor i materielförsörjningen. Exportmöjligheterna bör också beaktas och lyftas fram vid deltagande i internationella fora, exempelvis inom ramen för EU:s försvarsbyrå (EDA) och inom FA/LOI.

Säkerhet och utveckling

Krishantering handlar inte bara om militära insatser. Regeringen anser att det måste komma tillstånd en bättre samverkan mellan civila och militära insatser. Om stabilitet och normalisering i ett konfliktområde ska kunna uppnås måste vissa grundläggande förutsättningar som vatten, elektricitet, transporter, poliser och administration vara på plats. De internationella insatserna bör utformas mer som ett paket och förutom militära insatser innehålla biståndsinsatser. Därför måste också samordningen mellan militära och biståndsinsatser bli bättre. Bland OECD-länderna finns också en insikt om behovet av en bredare ansats för långsiktig och hållbar utveckling tillsammans med fattigdomsbekämpning, där även säkerhetsrelaterade insatser är föremål för diskussion. Omprövningen är välkommen eftersom det är nödvändigt med en tydligare koppling mellan demokrati, säkerhet och ekonomisk tillväxt.

3.8.2 Inriktning Verksamhetsområdet Det civila försvaret

3.8.2.1 Övergripande inriktning av verksamheten

Åtgärderna som genomförs för att stärka samhällets förmåga att hantera svåra påfrestningar i fred förbättrar också förmågan för det civila försvaret. Inriktning för den

verksamhet som i huvudsak stärker samhällets förmåga att hantera svåra påfrestningar på samhället i fred redovisas under avsnittet 4.7.2 Inriktning Verksamhetsområdet Svåra påfrestningar.

De kompletterande åtgärder som vidtas för att säkerställa den grundläggande förmågan inom det civila försvaret innefattar bl.a. omvärldsbevakning för höjd beredskap, underhåll av skyddsrum och fullträffsskyddade teleanläggningar m.m. samt utbildning för minröjning. Områden av stor betydelse är elförsörjning, telekommunikation, skydd mot CBRN-händelser (kemiska, biologiska, radiologiska och nukleära händelser) och informationssäkerhet.

Den förmåga som krävs inom det civila försvaret är till stor del densamma som samhället behöver för att kunna motstå en extraordinär händelse. Regeringen anser samtidigt att de satsningar som görs på den fredstida krisberedskapen även är till nytta för det civila försvaret.

Inriktning för gemensamma frågor för civilt försvar

Krisberedskapsmyndigheten

Regeringen anser att det även fortsättningsvis behövs vissa specifika förmågor inom det civila försvaret om de säkerhetspolitiska förutsättningarna skulle försämrats i framtiden. När det gäller stödet till de frivilliga försvarsorganisationerna bör det även i fortsättningen inriktas mot att bygga upp en fredstida förmåga i syfte att bättre ta tillvara dessa organisationers engagemang och kunnande.

3.9 Revisionens iakttagelser

Riksrevisionen har lämnat revisionsberättelser utan invändning för Försvarmakten, Försvarshögskolan, Totalförsvarets forskningsinstitut, Försvarets radioanstalt, Totalförsvarets pliktverk och Försvarets materielverk. Granskningen av Försvarmakten visar dock på att myndigheten behöver fortsätta arbetet med att kvalitetssäkra redovisningen inom några områden.

Försvarmakten fick för årsredovisningen 2004 en invändning från Riksrevisionen p. g. a. brister i den interna styrningen och kontrollen avseende beredskapstillgångarna. Under 2005 påbörjade myndigheten ett arbete med att komma tillrätta med problemen och ett antal åtgärder har vidtagits.

Riksrevisionen anser att de kvarvarande bristerna i systemstödet för redovisningen av beredskapstillgångar leder till såväl fortsatta risker för fel i redovisningen, som att redovisningen och kvalitetssäkringen av denna inte kan utföras på ett kostnadseffektivt sätt. Redovisningen av avgiftsfinansierad verksamhet brister på fler punkter vilket medför att varken Försvarmakten eller externa bedömare kan på ett tillförlitligt sätt bedöma huruvida de ekonomiska målen för verksamheten har uppfyllts. Försvarmakten har under 2005 för första gången redovisat avsättningar för kommande utgifter till följd av omstrukturering av försvaret. Riksrevisionen anser att det är rätt att denna redovisning gjorts, men konstaterar samtidigt att såväl principerna för de grunder på vilka avsättningar skall göras, som underlagen för beräkningar bör förbättras. Vidare bedömer Riksrevisionen att Försvarmaktens arbete med analys, dokumentation och kvalitets-säkring av den finansiella redovisningen uppvisar betydande brister på flera områden och bör förbättras.

Försvarmakten fortsätter under 2006 att arbeta med att åtgärda problemen och vidta åtgärder för att redovisningen och rapporteringen skall vara rättvisande samt för att uppnå en god intern kontroll. Regeringen avser fortsatt följa hur arbetet fortskrider.

3.10 Budgetförslag

3.10.1 6:1 Förbandsverksamhet, beredskap och fredsfrämjande truppinsatser m.m.

Tabell 3.11 Anslagsutveckling

Tusental kronor

2005	Utfall	21 166 703	Anslags-sparande	1 276 587
2006	Anslag	21 388 378 ¹	Utgifts-prognos	20 764 217
2007	Förslag	20 452 062		
2008	Beräknat	20 901 770 ²		
2009	Beräknat	21 964 305 ³		

¹ Inklusivt tilläggsbudget i samband med 2006 års ekonomiska vårproposition (bet. 2005/2006:FIU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2007.

² Motsvarar 20 532 937 tkr i 2007 års prisnivå.

³ Motsvarar 21 123 972 tkr i 2007 års prisnivå.

Anslaget omfattar utbildnings- och övningsverksamhet för utvecklingen av insatsorganisationen, planering m.m., insatser samt försvarsunderrättelseverksamhet. Under anslaget finansieras den fredsfrämjande verksamhet med trupp utomlands som Försvarsmakten genomför efter beslut av regeringen. Vidare finansierar anslaget Sveriges del av de gemensamma kostnader som kan komma att uppstå i samband med EU-ledda internationella insatser, den så kallade ATHENA-mekanismen. Under anslaget beräknas även belopp för de frivilliga försvarsorganisationernas utbildningsverksamhet, liksom för deras verksamhet i Estland, Lettland, Litauen, Polen och Ryssland. Anslaget finansierar vidare åtgärder för att främja den svenska försvarsindustrins exportverksamhet, Försvarsmaktens säkerhetsfrämjande samarbete med andra länder, samt avveckling av materiel. Även medlemskap i multinationella samarbeten såsom SALIS (Strategic Airlift Interim Solution) finansieras från detta anslag.

Anslaget skall från och med 2007 finansiera utgifter för anskaffning av beredskapsvaror. Anslaget är till sin helhet hänförligt till verksamhetsområdet Det militära försvaret.

Anslagssparandet från 2005 beror främst på den utgiftsbegränsning som den tidigare regeringen beslutade för anslaget under 2005.

Prognosen för 2006 innebär att ett anslagssparande uppstår. Detta beror bland annat på att besparingar till följd av omstruktureringen enligt det försvarspolitiska

inriktningsbeslutet har genomförts tidigare än beräknat.

För utgiftsutveckling i övrigt se avsnitt 3.2.

Regeringens överväganden

För 2007 har regeringen bl.a. beräknat att följande belopp kommer att användas under anslaget för här angivna ändamål:

- 11 050 miljoner kronor för personal,
- 760 miljoner kronor för värnplikts-utbildning samt
- 2 650 miljoner kronor för hyror.

Regeringen har i förhållande till 2006 beräknat anslaget enligt följande.

I enlighet med avsnitt 2.1 har anslaget minskats med 2 112 miljoner kronor fr.o.m. 2007. Innevarande år uppgår anslagsposten för de fredsfrämjande truppinsatserna till 1 500 miljoner kronor. I enlighet med den ökade ambitionsnivån för de fredsfrämjande truppinsatserna har anslaget ökat med 600 miljoner kronor 2007, 710 miljoner kronor 2008 och 1 376 miljoner kronor 2009. Av dessa belopp har 200 miljoner kronor till och med 2006 tidigare beräknats under anslaget 6:2 *Materiel, anläggningar samt forskning och teknikutveckling*.

Anslaget har vidare genom beslut ökat med 37 miljoner kronor fr.o.m. 2007 avseende regleringsbelopp för statlig ålderspensionsavgift för 2004.

I enlighet med avsnitt 2.1.2 har anslaget ökat med 50,3 miljoner kronor 2007 och med 102,4 miljoner kronor fr.o.m. 2008. Beloppen har tidigare beräknats under anslaget 6:5 *Totalförsvarets Pliktverk*.

Vidare har anslaget engångsvis för 2007 ökat med 0,4 miljoner kronor för stöd till Geneva Center for Security Policy (GCSP). Beloppet har tidigare beräknats under utgiftsområde 1 Rikets styrelse, anslaget 90:5 *Regeringskansliet m.m.*

Anslaget har minskats med 80 miljoner kronor 2007, och 115 miljoner kronor från och med 2008.

Vidare har anslaget engångsvis minskats med 0,68 miljoner kronor 2007 och 0,34 miljoner kronor 2008 för finansiering av regeringens treåriga program för att stimulera en ökad användning av e-legitimationer. Beloppen beräknas istället under utgifts-

område 2 *Sambällsekonomi och finansförvaltning*, anslaget 1:14 *E-legitimationer*.

Anslaget har minskats med 20 miljoner kronor 2007, 25,3 miljoner kronor 2008 och 30,8 miljoner kronor 2009 som istället beräknas under anslaget 6:6 *Försvarets radioanstalt*.

Vidare har anslaget engångsvis minskats med 15 miljoner kronor för åren 2007–2009 för finansiering av ökande behov inom området förebyggande åtgärder, översvämningar samt ras och skred. Beloppen beräknas istället under anslaget 7:2 *Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor*.

Anslaget har ökat med 7 miljoner kronor fr.o.m. 2007 för finansiering av uppdrag för ungdomsverksamheten hos frivilliga försvarsorganisationer. Beloppet har tidigare beräknats under anslaget 6:8 *Stöd till frivilliga försvarsorganisationer*.

Till sist har anslaget minskats med 19,1 miljoner kronor 2007, 49,7 miljoner kronor 2008 och 81,5 miljoner kronor 2009 som istället beräknas under anslaget 7:1 *Kustbevakningen*.

Tabell 3.12 Härlledning av anslagsnivån 2007–2009, för 6:1 Förbandsverksamhet, beredskap och fredsfrämjande truppinsatser m.m

Tusental kronor

	2007	2008	2009
Anvisat 2006¹	21 458 378	21 458 378	21 458 378
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	545 598	940 855	1 420 938
Beslut	-1 539 814	-1 454 846	-871 480
Överföring till/från andra anslag	-12 100	-42 617	-43 531
Förslag/beräknat anslag	20 452 062	20 901 770	21 964 305

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2005 (bet. 2005/06:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2006 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

3.10.2 6:2 Materiel och anläggningar

Tabell 3.13 Anslagsutveckling

Tusental kronor

2005	Utfall	18 349 554	Anslags-sparande	1 748 813
2006	Anslag	17 276 760 ¹	Utgifts-prognos	17 214 127
2007	Förslag	17 600 235		
2008	Beräknat	18 311 908 ²		
2009	Beräknat	18 839 372 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2006 års ekonomiska vårproposition (bet. 2005/2006:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2007.

² Motsvarar 17 769 701 tkr i 2007 års prisnivå.

³ Motsvarar 17 736 750 tkr i 2007 års prisnivå.

Anslaget omfattar anskaffning, vidmakthållande och avveckling av materiel och anslagsfinansierade anläggningar. Vidare används anslaget för kostnader för den europeiska försvarsbyrån (EDA) och för det säkerhetsfrämjande samarbetet med andra länder. Anslaget finansierar vidare åtgärder för att främja den svenska försvarsindustrins exportverksamhet samt finansiering av förstärkingsanskaffning av beredskapsvaror.

Anslaget är till sin helhet hänförligt till verksamhetsområdet Det militära försvaret.

Anslagssparandet från 2005 beror främst på den utgiftsbegränsning som den tidigare regeringen beslutade för anslaget under 2005.

Även för 2006 har den tidigare regeringen beslutat om en utgiftsbegränsning på anslaget vilket innebär att ett anslagssparande beräknas uppstå.

Investeringsplan och bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Förslaget till investeringsplan för Försvarsmakten för 2007–2009 godkänns (tabell 3.14).

Regeringen bemyndigas att under 2007 för ramanslaget 6:2 *Materiel och anläggningar* besluta om beställningar av materiel och anläggningar som inklusive tidigare gjorda beställningar medför behov av framtida anslag på högst 40 900 000 000 kronor efter 2007 (tabell 3.15).

Regeringen föreslår att riksdagen godkänner att regeringen under 2007 får besluta om utveckling och anskaffning av nedan angivna materielprojekt och i övrigt får fatta

nödvändiga beslut beroende på förändrade förutsättningar som inte kunnat förutses:

- anskaffning gemensamt taktiskt radiosystem (GTRS),
- studie avseende marina system,
- anskaffning av gemensamt ledningssystem (SWECCIS) samt
- anskaffning av artillerigranat (Excalibur).

Tabell 3.14 Investeringsplan

Miljoner kronor

	Utfall 2005	Prognos 2006	Budget 2007	Beräknat 2008	Beräknat 2009
Materiel och anläggningar	17 338	16 535	15 087	14 901	14 712
Summa investeringar	17 338	16 535	15 087	14 901	14 712
Anslag	17 338	16 535	15 087	14 901	14 712
Summa finansiering	17 338	16 535	15 087	14 901	14 712

Tabell 3.15 Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Tusental kronor

	Utfall 2005	Prognos 2006	Förslag 2007	Beräknat 2008	Beräknat 2009–
Ingående åtaganden	58 714 604	52 139 039	43 629 496 ³		
Nya åtaganden	11 773 988	17 827 990 ¹	13 847 034		
Infriade åtaganden	18 349 553	15 776 760 ²	16 587 805 ⁴	15 075 041	25 813 684
Utestående åtaganden	52 139 039	54 190 269	40 888 725		
Erhållet/förslaget bemyndigande	68 500 000	59 200 000	40 900 000		

¹ Efter avdrag för ett prognostiserat anslagssparande ut från 2006 på 1 500 000 tkr.

² Endast åtaganden som inte finansieras med ingående anslagssparande (1 748 814 tkr).

³ Endast de åtaganden som kräver särskilt beställningsbemyndigande i den nya anslagsstrukturen.

⁴ Samtliga åtaganden i enlighet med avsnitt 7.7 i volym 1.

Skälen för regeringens förslag: Investeringsplanen är regeringens förslag till inriktning för materieförsörjningen 2007–2009. Regeringen anser att förslaget bör ses i ett helhetsperspektiv kopplat till målen för politikområdet, kraven på operativ förmåga och delförmåga, funktionernas och insatsorganisationens utveckling samt behovet av tillgång till kompetens.

Inom ramen för materieförsörjningen finns ett stort antal materielobjekt som antingen redan är beställda eller avses beställas. De specifika objekt som ingår i regeringens förslag avseende 2007 ovan är av särskild betydelse p.g.a. storleken på de ekonomiska åtagandena för staten samt dess komplexitet och dignitet för insatsorganisationens utveckling.

Beslut om utveckling och anskaffning under 2007 kan, utöver planerade beslut, komma att omfattas av sådana materielprojekt som

regeringen angivit som kvar att beställa under 2006 men där möjlig beslutstidpunkt passerar budgetårsskiftet. Regeringen kommer vid genomförande av redan beslutade projekt, som riksdagen tagit ställning till, hantera uppkomna förändringar under budgetåret. Hantering av denna typ av beslut kommer att ske inom ramen för beslutade ekonomiska villkor för anslaget.

Det kommer under löpande verksamhet, t.ex. i pågående materielprojekt, att uppstå beslutssituationer som inte kunnat förutses i samband med att regeringen lämnar sin årliga budgetproposition till riksdagen. Dessa situationer kan ibland kräva en skyndsam hantering, särskilt mot bakgrund av regeringens strävan mot ökad andel internationella materielsamarbeten. Förändringar som kan leda till en sådan beslutssituation kan t.ex. röra förändrade förutsättningar i internationellt

materielsamarbete och förändrade industriella förutsättningar. Inom ramen för de beslut som riksdagen fattar avseende materielförsörjning bör regeringen genom beslut kunna hantera uppkomna förändringar i förutsättningarna.

I de fall sådana förändringar måste hanteras avser regeringen särskilt återrapportera sina ställningstaganden till riksdagen.

För att ge en överblick över var i tiden materielobjekt befinner sig i beställningshänseende redovisar regeringen nedan exempel på större objekt som redan är beställda, som återstår att beställa under 2006, som avses beställas under 2007 och som avses beställas efter 2007. Investeringarnas betydelse för insatsorganisationens utveckling och operativa förmåga i olika hänseenden redovisas under inriktningen av stridskrafterna (avsnitt 3.8.1).

Redan beställt

De objekt som redan har beställts är bl.a.

- renovering och modifiering av haubits 77,
- anskaffning av ingenjörbandvagn,
- anskaffning av nytt igenkänningssystem (IK NY).

Återstår att beställa under 2006

Bl.a. följande objekt återstår att beställa under 2006

- utveckling och anskaffning av granatkastarpansarbandvagn (AMOS),
- utveckling av radar till JAS 39 Gripen,
- omsättning av VHF- och UHF-utrustning,
- delbeställning av ledningssystemets tekniska grund för det nätverksbaserade försvaret (LedsystT),
- fortsatt utveckling av gemensamt taktiskt radiosystem (GTRS),
- planerings-, utbildnings- och utvärderingsutrustning till JAS 39C/D Gripen.

Planerade beställningar under 2007

Bl.a. följande objekt har planerade beställningsbeslut under 2007

- utveckling av torped, mina, sensor (TMS),
- studie avseende marina system,
- interoperabilitet JAS 39 Gripen,
- anskaffning gemensamt taktiskt radiosystem (GTRS),
- anskaffning av gemensamt ledningssystem (SWECCIS) samt

- anskaffning av artillerigranat (Excalibur).

Planerade beställningar efter 2007

Bl.a. följande objekt har planerade beställningsbeslut efter 2007

- anskaffning tung lastbärare,
- anskaffning sjukvårdsenhet ROLE 2,
- anskaffning taktiska radiolänkar 11/16/22.

Förslaget till bemyndigande för 2007 baseras på vad som sagts ovan. I förslaget ingår objekt med ekonomiskt utfall från och med 2008 som redan beställts (Utestående åtaganden vid årets början) och som planeras beställas under 2007 (Nya åtaganden). Vilka år de utestående åtagandena vid slutet av 2007 beräknas infrias framgår av tabell 3.16.

Tabell 3.16 Beräknade infrianden av utestående åtaganden vid slutet av 2007

Tusental kronor

	Beräknade infrianden (betalningar)				Summa
	2008	2009	2010	2011--	
Redan ingångna åtaganden					
Operativ ledning och logistik	933 222	688 719	86 736	9 000	1 717 676
IT-försvarsförband					
Ledsyst T					
Demonstrator taktiskt radiosystem (GTRS)					
Igenkänningssystem (IK NY)					
Multifunktionssensor (AESAs)					
Luftspaningsradar (PS 860)					
Försvarsmaktsgemensamt högfrekvensradiosystem (GTRS)					
Övrigt					
Markstridskrafter	1 716 566	796 757	745 777	915 612	4 174 712
Granatkastarpansarbandvagn (AMOS)					
Bonus					
Stridsfordon 90					
Splitterskyddad enhetsplattform (SEP)					
Normfordon					
Fordon för nordisk stridsgrupp (NBG)					
Luftvärnsrobotsystem RBS 23 Bamse					
Pansarskott (NLAW)					
Artillerigranat (Excalibur)					
Eldlednings- och observationsinstrument (EOI)					
Renovering och modifiering Haubits 77 B					
Renovering Arthur					
Renovering Stridsfordon och stridsvagn					
Övrigt					
Sjöstridskrafter	2 521 427	2 321 981	1 060 351	241 925	6 145 683
Korvett av Visbyklass					
Torped					
Modifiering av stridsbåt 90 H					
Halvtidsmodifiering ubåt av Gotlandsklass					
Halvtidsmodifiering minröjningsfartyg av Landsortsklass					
Taktisk länk					
Torped, mina, sensor (TMS)					
Högfrekvensradio (HF 2000)					
Övrigt					
Luftstridskrafter (Flygförband och Helikopter)	7 202 332	3 402 647	640 527	548 165	11 793 670

JAS 39 Gripen					
Helikopter 14					
Helikopter 15					
Forskning och teknikutveckling luffarkoster					
Internationella flygtekniksamarbetet ETAP					
Meteor					
Telebas 2004					
Övrigt					
Övriga materielobjekt	882 363	514 156	180 657	122 276	1 699 452
Summa ingående åtaganden	13 255 910	7 724 260	2 714 048	1 836 977	25 531 195

Beräknade infrianden (betalningar)

	2008	2009	2010	2011--	Summa
Nya åtaganden 2007					
Operativ ledning och logistik	436 622	468 732	346 665	154 483	1 406 504
Gemensamt taktiskt radiosystem (GTRS)					
Anskaffning av gemensamt ledningssystem (SWECCIS)					
PSYOPS					
Övrigt					
Markstridskrafter	408 062	817 752	908 440	746 013	2 880 269
Utveckling och anskaffning av granatkastarpansarbandvagn (AMOS)					
Stridsfordon 90					
Stridsvagn 121/122 Leopard					
Multifunktionsfordon (MPV)					
Renovering och modifiering Robotsystem 70 och eller 90					
anskaffning av artillerigranat (Excalibur)					
Renovering och modifiering Haubits 77 B					
Renovering och modifiering stridsvagn och eller stridsfordon					
Övrigt					
Sjöstridskrafter	146 646	193 446	286 235	6 472 800	7 099 129
Korvett av Visbyklass					
Studie avseende marina system					
Stridsbåt 90 H					
Torped, mina, sensor (TMS)					
Ledningssystem till Helikopterbataljon					
Övrigt					
Luftstridskrafter (Flygförband och Helikopter)	584 829	704 293	343 563	54 949	1 687 637
JAS 39 Gripen					

Helikopter 14					
Forskning och teknikutveckling luftfarkoster					
Omsättning av VHF och UHF utrustning					
Övrigt					
Summa nya åtaganden	1 576 160	2 184 225	1 884 906	7 428 247	13 073 539
Summa åtaganden	14 832 070	9 908 485	4 598 954	9 265 224	38 604 733
Prisräkning till prisläge 2007	242 971	387 745	334 610	1 318 667	2 283 992
Summa beräknade infrianden bemyndigandebehov 2007	15 075 041	10 296 230	4 933 564	10 583 891	40 888 725

Regeringens överväganden

Anslaget har inte tidigare funnits uppfört på statsbudgeten. Medel för ändamålet har till och med budgetåret 2006 beräknats under anslaget 6:2 *Materiel, anläggningar samt forskning och teknikutveckling*.

Regeringen har i förhållande till 2006 och till det tidigare anslaget 6:2 *Materiel, anläggningar samt forskning och teknikutveckling* beräknat anslaget enligt följande.

I enlighet med avsnitt 2.1 har anslaget genom beslut ökat med 523 miljoner kronor fr.o.m. 2007.

För att delvis finansiera den ökade ambitionsnivån för de fredsfrämjande truppinsatserna har anslaget minskats med 200 miljoner kronor fr.o.m. 2007. Beloppet beräknas istället under anslaget 6:1 *Förbandsverksamhet, beredskap och fredsfrämjande truppinsatser m.m.*

Anslaget har fr.o.m. 2009 minskats med 35 miljoner kronor som istället beräknas under anslaget 7:1 *Kustbevakningen*.

Anslaget har minskats med 1 006 miljoner kronor 2007, 862 miljoner kronor fr.o.m. 2008 som istället beräknas under anslaget 6:3 *Forskning och teknikutveckling*.

Från och med 2007 minskas anslaget med 16 miljoner kronor som istället beräknas under anslaget 6:7 *Totalförsvarets forskningsinstitut*.

Tabell 3.17 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 6:2 Materiel och anläggningar

	2007	2008	2009
<i>Tusental kronor</i>			
Anvisat 2006¹	17 276 760	17 276 760	17 276 760
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	1 022 179	1 580 535	2 159 751
Beslut	323 188	333 049	308 279
Överföring till/från andra anslag	-1 021 892	-878 436	-905 418
Förslag/beräknat anslag	17 600 235	18 311 908	18 839 372

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2005 (bet. 2005/06:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.
² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2006 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Försvarsmaktens avgiftsbelagda verksamhet m.m.

För 2007 beräknar regeringen att Försvarsmakten kommer att disponera avgiftsinkomster om ca 1 401 miljoner kronor. Av dessa utgör inkomster enligt 4 § avgiftsförordningen (1992:191) 500 miljoner kronor och övriga avgiftsinkomster 720 miljoner kronor. Därutöver disponerar myndigheten även inkomster för royalties, övertalig materiel m.m. som för 2007 beräknas uppgå till 181 miljoner kronor.

3.10.3 6:3 Forskning och teknikutveckling

Tabell 3.18 Anslagsutveckling

Tusental kronor				
2005	Utfall		Anslags- sparande	0
2006	Anslag	0 ¹	Utgifts- prognos	0
2007	Förslag	1 159 785		
2008	Beräknat	1 020 537 ²		
2009	Beräknat	1 051 882 ³		

¹ Anslaget är nytt för år 2007² Motsvarar 990 319 tkr i 2007 års prisnivå.³ Motsvarar 990 319 tkr i 2007 års prisnivå.

Anslaget finansierar forskning och teknikutveckling av materiel och anläggningar. Anslaget finansierar vidare det nationella flygtekniska forskningsprogrammet (NFFP), forskning avseende skydd mot kemiska, biologiska, radiologiska och kemiska stridsmedel (CBRN) samt flygteknisk kompetens- och resursutveckling. Anslaget finansierar också forsknings- och utvecklingsverksamhet som genomförs inom ramen för det svenska deltagandet i den europeiska försvarsbyrån (EDA).

Anslaget är till sin helhet hänförligt till verksamhetsområdet Det militära försvaret.

Regeringens överväganden

Anslaget har inte tidigare funnits uppfört på statsbudgeten. Medel för ändamålet har till och med budgetåret 2006 beräknats under anslaget 6:2 *Materiel, anläggningar samt forskning och teknikutveckling* och anslaget 6:8 *Totalförsvarets forskningsinstitut*.

Tabell 3.19 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 6:3 Forskning och teknikutveckling

Tusental kronor				
	2007	2008	2009	
Anvisat 2006¹	0	0	0	
Överföring till/från andra anslag	1 159 785	1 020 537	1 051 882	
Förslag/beräknat anslag	1 159 785	1 020 537	1 051 882	

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2005 (bet. 2005/06:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

3.10.4 6:4 Totalförsvarets pliktverk

Tabell 3.20 Anslagsutveckling

Tusental kronor				
2005	Utfall	229 200	Anslags- sparande	32 168
2006	Anslag	251 549 ¹	Utgifts- prognos	241 628
2007	Förslag	204 941		
2008	Beräknat	157 601 ²		
2009	Beräknat	160 943 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2006 års ekonomiska vårproposition (bet. 2005/2006:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2007.² Motsvarar 155 126 tkr i 2007 års prisnivå.³ Motsvarar 155 126 tkr i 2007 års prisnivå.

Anslaget disponeras av Totalförsvarets pliktverk för mönstring, antagningsprövning, inskrivning och stöd under grundutbildning samt enskilda ärenden inom området. Vidare finansierar anslaget Totalförsvarets pliktverks verksamhet med att ge myndigheter och andra som har bemanningsansvar inom totalförsvaret stöd och service avseende bemanning med totalförsvarspliktiga.

Verksamheten som finansieras från anslaget är hänförlig till verksamhetsområdena Det militära respektive Det civila försvaret.

Anslagssparandet från 2005 beror främst på den utgiftsbegränsning som den tidigare regeringen beslutade för anslaget under 2005.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 3.21 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor				
Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (Intäkt- kostnad)	
Utfall 2005	52 849	56 084	- 3 235	
(varav tjänsteexport)				
Prognos 2006	51 600	57 000	- 5 400	
(varav tjänsteexport)				
Budget 2007	50 000	52 000	- 2 000	
(varav tjänsteexport)				

Huvuddelen av den avgiftsbelagda verksamheten avser tjänster beställs av Försvarsmakten. Totalförsvarets pliktverk disponerar intäkterna.

Regeringens överväganden

Regeringen uppskattar att av de budgeterade utgifterna under anslaget för 2007 kan ca 201 miljoner kronor hänföras till Det militära försvaret och ca 4 miljoner kronor till Det civila försvaret. För verksamheten personalredovisning avser ca 21 miljoner kronor Det militära försvaret och ca 6 miljoner kronor Det civila försvaret.

Regeringen har i förhållande till 2006 beräknat anslaget enligt följande.

I enlighet med avsnitt 2.1.2 minskas anslaget med 49,8 miljoner kronor 2007 och 101,2 miljoner kronor fr.o.m. 2008. Beloppen beräknas istället under anslaget 6:1 *Förbandsverksamhet, beredskap och fredsfrämjande truppinsatser m.m.*

Tabell 3.22 Härlledning av anslagsnivån 2007–2009, för 6:4 Totalförsvarets pliktverk

	2007	2008	2009
Anvisat 2006¹	251 549	251 549	251 549
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	3 168	7 232	12 720
Beslut	-49 776	-101 180	-103 326
Förslag/beräknat anslag	204 941	157 601	160 943

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2005 (bet. 2005/06:FiU10).

Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2006 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

3.10.5 6:5 Försvarshögskolan

Tabell 3.23 Anslagsutveckling

		Tusental kronor	
2005	Utfall	29 816	Anslags-sparande 3 717
2006	Anslag	32 856 ¹	Utgifts-prognos 33 168
2007	Förslag	32 533	
2008	Beräknat	33 113 ²	
2009	Beräknat	33 823 ³	

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2006 års ekonomiska vårproposition (bet. 2005/2006:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2007.

² Motsvarar 32 533 tkr i 2007 års prisnivå.

³ Motsvarar 32 533 tkr i 2007 års prisnivå.

Anslaget disponeras av Försvarshögskolan för forskning och utveckling m.m. inom skolans kompetensområde. Verksamheten skall kunna knytas till utbildningen och tillgodose totalförsvarets behov.

Verksamheten som finansieras från anslaget är hänförlig till verksamhetsområdena Det militära respektive Det civila försvaret.

Anslagssparandet från 2005 beror främst på den utgiftsbegränsning som den tidigare regeringen beslutade för anslaget under 2005.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 3.24 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor			
Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (Intäkt-kostnad)
Utfall 2005	377 996	338 659	-6 638
(varav tjänsteexport)	582	520	62
Prognos 2006	294 940	315 940	-21 000
(varav tjänsteexport)	400	360	40
Budget 2007	263 200	285 200	-22 000
(varav tjänsteexport)	400	360	40

Försvarshögskolans avgiftsbelagda verksamhet utgörs av forskning och utbildning för det civila och militära försvarets behov. Utbildningen beställs bland annat av Försvarsmakten, övriga myndigheter och organisationer. Försvarshögskolan disponerar intäkterna från den avgiftsbelagda verksamheten.

I enlighet med avsnitt 2.1.2 skall myndighetens avgiftsfinansierade verksamhet förändras. Omfattningen av den högre officersutbildningen som genomförs vid Försvarshögskolan bör förändras så att utgifterna på anslaget 6:1 *Förbandsverksamhet, beredskap och fredsfrämjande truppinsatser m.m.* minskas fr.o.m. 2008.

Vidare bör den ekonomiska omfattningen av forskning och teknikutveckling vid Försvarshögskolan, och som finansieras av Försvarsmakten minskas.

Regeringens överväganden

Regeringen uppskattar att av de budgeterade utgifterna under anslaget för 2007 kan omkring 23 miljoner kronor hänföras till verksamhetsområdet Det militära försvaret och omkring 10 miljoner kronor till Det civila försvaret.

Regeringen har i förhållande till 2006 beräknat anslaget enligt följande.

Anslaget ökades engångsvis 2006 med 600 000 kronor för att finansiera det svensk-finska bidraget till European Security and Defence

College s.k. högnivåkurs. Anslaget har minskats med motsvarande belopp fr.o.m. 2007 som istället beräknas under anslaget 6:9 *Nämnder m.m.*

Tabell 3.25 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 6:5 Försvarshögskolan

Tusental kronor

	2007	2008	2009
Anvisat 2006¹	32 856	32 856	32 856
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	282	873	1 596
Överföring till/från andra anslag	-605	-616	-629
Förslag/beräknat anslag	32 533	33 113	33 823

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2005 (bet. 2005/06:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.
² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2006 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

3.10.6 6:6 Försvarets radioanstalt

Tabell 3.26 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Slagslag	Belopp	År	Slagslag	Belopp
2005	Utfall	420 379		Anslags-sparande	11 146
2006	Anslag	456 409 ¹		Utgifts-prognos	459 246
2007	Förslag	514 517			
2008	Beräknat	545 931 ²			
2009	Beräknat	562 492 ³			

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2006 års ekonomiska vårproposition (bet. 2005/2006:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2007.

² Motsvarar 537 558 tkr i 2007 års prisnivå.

³ Motsvarar 542 379 tkr i 2007 års prisnivå.

Anslaget finansierar den verksamhet med bl.a. signalspaning som Försvarets radioanstalt bedriver och kapitalkostnaden för den teknikutveckling som behövs för denna verksamhet. Anslaget finansierar även Försvarets radioanstalts bidrag till att ge förvarning om förändrade förhållanden i vår omvärld samt myndighetens lämnande av stöd vid fredsfrämjande internationell verksamhet.

Verksamheten som finansieras från anslaget är hänförligt till verksamhetsområdet Det militära försvaret, politikområdet Utrikes- och säkerhetspolitik och politikområdet Rättsväsendet.

Anslagssparandet från 2005 beror främst på den utgiftsbegränsning som den tidigare regeringen beslutade för anslaget under 2005.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 3.27 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (Intäkt-kostnad)
Utfall 2005	9 329	9 329	0
<i>(varav tjänsteexport)</i>			
Prognos 2006	10 760	10 760	0
<i>(varav tjänsteexport)</i>			
Budget 2007	15 760	15 760	0
<i>(varav tjänsteexport)</i>			

Den avgiftsfinansierade verksamheten omfattar uppdrag som genomförs för att lämna stöd till myndigheter m.m. samt uppdrag för att genomföra IT-säkerhetsanalyser. Intäkterna disponeras av myndigheten.

Regeringens överväganden

Regeringen har i förhållande till 2006 beräknat anslaget enligt följande.

För att finansiera utgifter för räntor och amorteringar som uppstår till följd av övergången till lånefinansiering av myndighetens investeringar har regeringen genom beslut ökat anslaget med 18,4 miljoner kronor 2007 och 37,1 miljoner kronor fr.o.m. 2008.

Anslaget har ökat med 20 miljoner kronor 2007, 25,3 miljoner kronor 2008 och 30,8 miljoner kronor 2009 för att finansiera vissa nödvändiga nyinvesteringar. Beloppen har tidigare beräknats under anslaget 6:1 *Förbandsverksamhet, beredskap och fredsfrämjande truppinsatser m.m.*

För finansiering av informationssäkerhet ökas anslaget med 15 miljoner kronor fr.o.m. 2007. Beloppet beräknades tidigare under anslaget 7:5 *Krisberedskap*.

Tabell 3.28 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 6:6 Försvarets radioanstalt

Tusental kronor

	2007	2008	2009
Anvisat 2006¹	456 409	456 409	456 409
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	4 708	11 890	21 807
Beslut	38 400	62 398	68 719
Överföring till/från andra anslag	15 000	15 234	15 556
Förslag/beräknat anslag	514 517	545 931	562 492

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2005 (bet. 2005/06:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2006 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

3.10.7 6:7 Totalförsvarets forskningsinstitut

Tabell 3.29 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags- sparande	Utgifts- prognos
2005	188 619	7 508	
2006	Anslag 192 859 ¹		194 990
2007	Förslag 57 049		
2008	Beräknat 58 122 ²		
2009	Beräknat 59 367 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2006 års ekonomiska vårproposition (bet. 2005/2006:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2007.

² Motsvarar 57 049 tkr i 2007 års prisnivå.

³ Motsvarar 57 049 tkr i 2007 års prisnivå.

Anslaget finansierar Totalförsvarets forskningsinstituts verksamhet med att tillgodose totalförsvaret med forskning, metod- och teknikutveckling samt med utredningsverksamhet. Kompetensen skall kunna nyttiggöras utanför totalförsvaret samt som stöd till svensk industri och vid export av krigsmateriel.

Verksamheten som finansieras från anslaget är hänförlig till verksamhetsområdena Det militära respektive Det civila försvaret.

Anslagssparandet från 2005 beror främst på den utgiftsbegränsning som den tidigare regeringen beslutade för anslaget under 2005.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 3.30 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (Intäkt-kostnad)
Utfall 2005	1 257 235	1 244 211	13 024
(varav tjänsteexport)	7 338	7 266	72
Prognos 2006	1 195 091	1 195 091	0
(varav tjänsteexport)	10 000	10 000	0
Budget 2007	1 025 000	1 285 000	-260 000
(varav tjänsteexport)	10 000	10 000	0

Den avgiftsfinansierade verksamheten omfattar forskning samt teknik- och metodutveckling för bl.a. Försvarmakten, Försvarets materielverk, Krisberedskapsmyndigheten samt andra kunder. Totalförsvarets forskningsinstitut får disponera intäkterna. I enlighet med avsnitt 2.1.2 skall myndighetens avgiftsfinansierade verksamhet förändras. Den ekonomiska omfattningen av forskning, teknikutveckling samt utveckling m.m. vid Totalförsvarets forskningsinstitut, och som finansieras av Försvarmakten bör minskas.

Regeringens överväganden

Regeringen beräknar att av de budgeterade utgifterna under anslaget för 2007 kan omkring 31 miljoner kronor hänföras till verksamhetsområdet det militära försvaret och omkring 26 miljoner kronor till verksamhetsområdet det civila försvaret.

Regeringen har i förhållande till 2006 beräknat anslaget enligt följande.

I enlighet med avsnitt 2.1.1 minskas anslaget med 154 miljoner kronor fr.o.m. 2007 som istället beräknas under anslaget 6:3 *Forskning och teknikutveckling*.

Vidare ökas anslaget med 16 miljoner kronor fr.o.m. 2007 för finansiering av internationell och exportstödande verksamhet. Beloppet har tidigare utbetalats till Forskningsinstitutet av Försvarmakten och har således tidigare beräknats under anslaget 6:2 *Materiel, anläggningar samt forskning och teknikutveckling*.

Tabell 3.31 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 6:7 Totalförsvarets forskningsinstitut

Tusental kronor

	2007	2008	2009
Anvisat 2006¹	192 859	192 859	192 859
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	2 083	5 747	10 004
Överföring till/från andra anslag	-137 893	-140 484	-143 496
Förslag/beräknat anslag	57 049	58 122	59 367

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2005 (bet. 2005/06:FiU10).

Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2006 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

3.10.8 6:8 Stöd till frivilliga försvarsorganisationer

Tabell 3.32 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Utfall	Utslag	Förslag	Beräknat	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2005	Utfall	75 211			0	
2006	Anslag	75 211 ¹				73 874
2007	Förslag	68 211				
2008	Beräknat	68 211				
2009	Beräknat	68 211				

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2006 års ekonomiska vårproposition (bet. 2005/2006:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2007.

Anslaget finansierar utgifter för stöd till den verksamhet som anges i förordningen (1994:524) om frivillig försvarsverksamhet. De frivilliga försvarsorganisationerna, som anges i bilaga till förordningen, får bidrag för den del av deras verksamhet som främjar totalförsvaret och som omfattar ledning och administration, försvarsupplysning, rekrytering, funktionärsutbildning för den egna organisationen samt ungdomsverksamhet. Anslaget disponeras av Försvarsmakten och Krisberedskapsmyndigheten. Verksamheten som finansieras från anslaget är hänförlig till verksamhetsområdena Det militära respektive Det civila försvaret.

Regeringens överväganden

Regeringen har i förhållande till 2006 beräknat anslaget enligt följande.

Anslaget har minskats med 7 miljoner kronor fr.o.m. 2007 för finansiering av uppdrag för ungdomsverksamheten hos frivilliga försvarsorganisationer. Beloppet beräknas istället under

anslaget 6:1 *Förbandsverksamhet, beredskap och fredsfrämjande truppinsatser m.m.*

Tabell 3.33 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 6:8 Stöd till frivilliga försvarsorganisationer

Tusental kronor

	2006	2007	2008
Anvisat 2006¹	75 211	75 211	75 211
Överföring till/från andra anslag	-7 000	-7 000	-7 000
Förslag/beräknat anslag	68 211	68 211	68 211

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2005 (bet. 2005/06:FiU10).

Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

3.10.9 6:9 Nämnder m.m.

Tabell 3.34 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Utfall	Utslag	Förslag	Beräknat	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2005	Utfall	5 698			1 329	
2006	Anslag	6 496 ¹				5 774
2007	Förslag	5 901				
2008	Beräknat	5 901				
2009	Beräknat	5 901				

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2006 års ekonomiska vårproposition (bet. 2005/2006:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2007.

Anslaget finansierar den verksamhet som bedrivs av vissa mindre nämnder samt bidrag till exempelvis Svenska Röda Korset och till Centralförbundet Folk och Försvar.

Regeringens överväganden

Regeringen har i förhållande till 2006 beräknat anslaget enligt följande.

Anslaget minskas från och med 2007 med 1,2 miljoner kronor som istället beräknas under anslaget 7:3 *Ersättning för räddningstjänst m.m.*

Anslaget minskades engångsvis 2006 med 600 000 kronor för att finansiera det svenskfinska bidraget till European Security and Defence College s.k. högnivåkurs. Anslaget har ökats med motsvarande belopp fr.o.m. 2007 som tidigare beräknats under anslaget 6:6 *Försvarshögskolan*.

Tabell 3.35 Härlledning av anslagsnivån 2007–2009, för 6:9 Nämnder m.m.

Tusental kronor

	2007	2008	2009
Anvisat 2006¹	6 496	6 496	6 496
Överföring till/från andra anslag	-595	-595	-595
Förslag/beräknat anslag	5 901	5 901	5 901

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2005 (bet. 2005/06:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

Regeringen bedömer att verksamheten inom Svenska Röda Korset och Centralförbundet för Folk och Försvar huvudsakligen är hänförligt till verksamhetsområdet Det civila försvaret. Vad gäller anslaget i övrigt bedömer regeringen att de budgeterade utgifterna huvudsakligen kan hänföras till verksamhetsområdet Det militära försvaret.

3.10.10 Försvarets materielverk

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 3.36 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (Intäkt-kostnad)
Utfall 2005	18 347 135	18 330 729	16 406
(varav tjänsteexport)	25 441	27 404	-1 963
Prognos 2006	18 649 000	18 664 800	0
(varav tjänsteexport)	26 000	24 000	2 000
Budget 2007	17 909 000	17 909 000	0
(varav tjänsteexport)	27 000	25 000	2 000

Tabell 3.37 Investeringsplan

Miljoner kronor

	Utfall 2005	Prognos 2006	Budget 2007	Beräknat 2008	Beräknat 2009
Investeringar avseende anläggningstillgångar	108	130	99	99	90
Summa investeringar	108	130	99	99	90
Lån i Riksgäldskontoret	108	130	99	99	90
Summa finansiering	108	130	99	99	90

Investeringsutgifterna väntas minska under året. Det gäller framförallt investeringar i immateriella tillgångar eftersom investeringarna i nytt affärssystem inte kommer att genomföras i den utsträckning som tidigare förväntades. Försvarets materielverk räknar vidare med att där det är kostnadseffektivt, övergå till att köpa

Försvarets materielverk är, med undantag av det nedan behandlade anslaget 6:10 *Internationella materielsamarbeten, industrifrågor och exportstöd m.m.*, en avgiftsfinansierad myndighet vars främsta uppgift är att anskaffa, vidmakthålla och avveckla materiel och förnödenheter på uppdrag av Försvarmakten och andra kunder. Myndigheten bistår Försvarmakten i fråga om långsiktig materielförsörjningsplanering och materielsystemkunskap. För de enskilda uppdragen utformar Försvarets materielverk offerter utifrån Försvarmaktens fastställda materielplan. Försvarmakten gör sedan kundbeställningar gentemot Försvarets materielverk. Kundbeställningarna utgör ett åtagande för Försvarets materielverk gentemot kunden och är grunden för uppföljning av myndighetens verksamhet.

Försvarets materielverk får disponera intäkterna från den avgiftsbelagda verksamheten.

I enlighet med avsnitt 2.1.2 skall myndighetens avgiftsfinansierade verksamhet förändras. Den ekonomiska omfattningen av forskning, teknikutveckling samt utveckling m.m. vid Försvarets materielverk, och som finansieras av Försvarmakten bör minskas. Regeringen uppskattar att av de budgeterade kostnaderna för 2007 kan ca 17 898 miljoner kronor hänföras till det militära försvaret och ca 11 miljoner kronor till det civila försvaret.

tjänster i stället för IT-system som Försvarets materielverk hanterar med egen personal.

Rörelsekapital

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att för 2007 låta Försvarets materielverk disponera en kredit i Riksgäldskontoret på högst 25 500 000 000 kronor för att tillgodose behovet av rörelsekapital.

Skälen för regeringens förslag: Försvarets materielverk behöver ett rörelsekapital för att finansiera utstående förskott till industrin och övrigt behov av rörelsekapital. Regeringen föreslår, mot bakgrund av det bedömda framtida kreditbehovet, att krediten i Riksgäldskontoret uppgår till 25 500 000 000 kronor.

3.10.11 6:10 Internationella materiel-samarbeten, industrifrågor och exportstöd m.m.

Tabell 3.38 Anslagsutveckling

2005	Utfall		Anslags-sparande	0
2006	Anslag	90 000	¹ Utgifts-prognos	88 401
2007	Förslag	102 891		
2008	Beräknat	106 595	²	
2009	Beräknat	110 539	³	

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2006 års ekonomiska vårproposition (bet. 2005/2006:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2007.

² Motsvarar 102 891 tkr i 2007 års prisnivå.

³ Motsvarar 102 891 tkr i 2007 års prisnivå

Anslaget finansierar Försvarets materielverks tillhandahållande av resurser inom teknik- och materieförsörjning, inklusive forskning för stöd till Regeringskansliet (Förvarsdepartementet). Anslaget finansierar även, inom ovan nämnda

område, Försvarets materielverks egna myndighetsuppgifter samt Försvarets materielverks samverkansuppgifter med övriga myndigheter. Resurser definieras enligt följande: Kompetens, ledningsförmåga och analyskapacitet avseende försvarsrelaterad industri, kompetenser/nischer, internationella materiel-samarbeten samt statens materieförsäljning och exportstöd. Anslaget finansierar även Försvarets materielverks etablerande av ett system för certifiering av IT-säkerhetsprodukter.

Anslaget är till sin helhet hänförligt till verksamhetsområdet Det militära försvaret.

Regeringens överväganden

Regeringen har i förhållande till 2006 beräknat anslaget enligt följande.

För finansiering av informationssäkerhet, eg. etablerande av ett system för certifiering av IT-säkerhetsprodukter, ökas anslaget med 12 miljoner kronor fr.o.m. 2007. Beloppet beräknades tidigare under anslaget 7:5 *Krisberedskap*.

Tabell 3.39 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 6:10 Internationella materielsamarbeten, industrifrågor och exportstöd, mm

Tusental kronor

	2007	2008	2009
Anvisat 2006¹	90 000	90 000	90 000
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	891	4 163	7 647
Överföring till/från andra anslag	12 000	12 432	12 892
Förslag/beräknat anslag	102 891	106 595	110 539

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2005 (bet. 2005/06:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2006 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

4 Politikområde Skydd och beredskap mot olyckor och svåra påfrestningar

4.1 Omfattning

Med normala fredstida olyckor menas både olyckor som människan vållat och naturolyckor där skador kan förorsakas på människa, egendom eller miljö. Verksamheten omfattar räddningstjänst, olycks- och skadeförebyggande verksamhet samt övriga åtgärder vid olyckor enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor, lagen (2006:263) om transport av farligt gods, lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor samt lagen (1988:868) om brandfarliga och explosiva varor. Vidare styrs verksamheten av ett antal författningar inom sjösäkerhetsområdet. Politikområdet omfattar även åtgärder som vidtas för att förebygga jordskred och andra naturolyckor. Statens räddningsverk prövar enligt lagen om skydd mot olyckor och den därtill knutna förordningen (2003:789) om skydd mot olyckor frågan om ersättning till kommuner för vidtagna åtgärder och uppkomna merkostnader vid genomförda räddningsinsatser. Myndigheter inom utgiftsområde 6 *Försvaret samt beredskap mot sårbarhet* som bedriver verksamhet med stöd av nämnda författningar är *Kustbevakningen* och *Statens räddningsverk*.

Inom politikområdet skall vidare tillräcklig förebyggande verksamhet bedrivas och tillräcklig krishanteringsförmåga åstadkommas i händelse av svåra påfrestningar på samhället i fred. Genom att höja förmågan inför en svår påfrestning ökas också förmågan att motstå ett väpnat angrepp. Myndigheter inom utgiftsområde 6 *Försvaret samt*

beredskap mot sårbarhet som bedriver verksamhet i detta hänseende är förutom ovan nämnda myndigheter *Krisberedskapsmyndigheten* och *Styrelsen för psykologiskt försvar*.

4.1.1 Omfattning Verksamhetsområdet Skydd och beredskap mot olyckor

Verksamhetsområdet omfattar åtgärder för att förebygga och begränsa konsekvenser av olyckor samt avhjälpa skador. Inom utgiftsområdet finansieras verksamhet som bedrivs av Statens räddningsverk och Kustbevakningen. Verksamhet bedrivs också av andra statliga myndigheter till del baserade på samma lagstiftning samt av kommunerna. Inom politikområdet innefattas även den verksamhet som Krisberedskapsmyndigheten bedriver med uppgiften att införa, förvalta och utveckla ett gemensamt radiokommunikationssystem för skydd och säkerhet (Rakel).

4.1.2 Omfattning Verksamhetsområdet Svåra påfrestningar

Samhällets planering av åtgärder för beredskapen mot svåra påfrestningar på samhället i fred sker som tidigare nämnts samordnat med planeringen för det civila försvaret inom ramen för sex samverkansområden; Teknisk infrastruktur, Transporter, Farliga ämnen, Ekonomisk säkerhet, Geografiskt områdesansvar samt Skydd, undsättning och vård. Myndigheter med

ett särskilt ansvar framgår av bilagan till förordningen (2006:942) om krishantering och höjd beredskap.

Även sådan verksamhet som i huvudsak stärker det civila försvarets förmåga finansieras över anslaget 7:5 *Krisberedskap*. Resultat och effekter av den verksamheten redovisas under politikområdet Totalförsvaret medan den verksamhet som i huvudsak stärker samhällets förmåga att motstå och hantera svåra påfrestningar på samhället i fred redovisas under

politikområdet Skydd och beredskap mot olyckor och Svåra påfrestningar.

Anslaget 7:7 *Krisberedskapsmyndigheten* finansierar i princip endast sakverksamhet hos Krisberedskapsmyndigheten. Anslaget 7:5 *Krisberedskap* finansierar verksamhet inom övriga berörda myndigheter samt, genom riktade transfereringar, vissa uppgifter i kommuner och viss verksamhet inom ett antal ideella organisationer. Finansieringen sker enligt vissa fastställda kriterier.

4.2 Utgiftsutveckling

Tabell 4.1 Utgiftsutveckling inom politikområdet

Miljoner kronor

	Utfall 2005	Budget 2006 ¹	Prognos 2006	Förslag 2007	Beräknat 2008	Beräknat 2009
<i>Anslag inom utgiftsområde 6</i>						
7:1 Kustbevakningen	630,8	692,2	724,7	777,7	864,6	936,2
7:2 Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor	24,9	24,9	24,4	39,9	39,9	39,9
7:3 Ersättning för räddningstjänst m.m.	21,8	19,9	18,2	21,1	21,1	21,1
7:4 Samhällets skydd mot olyckor	728,2	685,7	694,6	669,5	677,9	690,6
7:5 Krisberedskap	1 551,0	1 790,6	1 822,6	1 712,0	1 743,5	1 806,8
7:6 Gemensam radiokommunikation för skydd och säkerhet	0,0	219,0	87,6	35,0	0,0	0,0
7:7 Krisberedskapsmyndigheten	134,2	146,7	141,4	165,7	168,5	169,1
7:8 Styrelsen för psykologiskt försvar	35,0	25,7	26,4	32,5	33,2	33,9
7:9 Ersättning till SOS Alarm Sverige AB för alarmeringstjänst enligt avtal	144,0	178,0	178,0	178,0	178,0	174,0
Totalt för politikområde Skydd och beredskap mot olyckor och svåra påfrestningar	3 269,8	3 782,6	3 718,0	3 631,3	3 726,6	3 871,5

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2006 års ekonomiska vårproposition (bet. 2005/06:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

Anslag 7:7 Krisberedskapsmyndigheten och 7:8 Styrelsen för psykologiskt försvar tillhörde tidigare politikområde Totalförsvaret men ingår från och med 2007 i politikområde Skydd och beredskap mot svåra påfrestningar.

4.2.1 Utgiftsutveckling Verksamhetsområdet Skydd mot olyckor

Tilldelade medel 2005 för verksamhetsområdet uppgick till 1 959 miljoner kronor, inklusive anslagssparande. Genom regeringens beslut om utgiftsbegränsningar uppgick det totala tillgängliga utrymmet till 1 948 miljoner kronor. De totala utgifterna 2005 uppgick till 1 549 miljoner kronor. Vid utgången av 2005 var anslagssparandet 399 miljoner kronor.

4.2.2 Utgiftsutveckling Verksamhetsområdet Svåra påfrestningar

Tilldelade medel 2005 för verksamhetsområdet uppgick till 2 333 miljoner kronor, inklusive anslagssparande och tilläggsbudget. Genom regeringens beslut om utgiftsbegränsningar uppgick det totala tillgängliga utrymmet till 2 088 miljoner kronor. De totala utgifterna 2005 uppgick till 1 720 miljoner kronor. Vid utgången av 2005 var anslagssparandet 368 miljoner kronor.

4.3 Mål för politikområdet Skydd och beredskap mot olyckor och svåra påfrestningar

Riksdagen har beslutat om målet för politikområdet (prop. 2001/02:158, bet. 2001/02:FöU10, rskr. 2001/02:261). Målet är att minska risken för och konsekvenserna av olyckor och svåra påfrestningar på samhället i fred och minska lidande och skadeverkningar av olyckor och katastrofer i andra länder.

Resultatbeskrivningen i det följande görs i förhållande till detta mål. I den mån regeringen bedömer att indelning i politikområden eller mål för dessa bör ändras återkommer regeringen vid ett senare tillfälle.

4.3.1 Mål för Verksamhetsområdet Skydd och beredskap mot olyckor

Målet är att skydda kvinnors, mäns och barns liv, säkerhet och hälsa mot olyckor, samt att förhindra eller begränsa skador på egendom och miljö. Detta mål är beslutat av den tidigare regeringen. Resultatbeskrivningen i det följande görs i förhållande till detta mål.

4.3.2 Mål för Verksamhetsområdet Svåra påfrestningar

Målet är att minska risken för och konsekvenserna av svåra påfrestningar på samhället i fred. Om en sådan händelse skulle inträffa skall kvinnors, mäns och barns liv, personliga säkerhet och hälsa tryggas samt skador på egendom eller i miljö hindras eller begränsas. Detta mål är beslutat av den tidigare regeringen. Resultatbeskrivningen i det följande görs i förhållande till detta mål.

4.4 Politikens inriktning

Erfarenheter från flodvågskatastrofen i Sydostasien 2004 visade på brister i den interna krisorganisationen i Regeringskansliet. Dessa brister förklarar de flesta av de misstag som begicks under den inledande fasen. Brister förekom både i den interna organisationen av arbetet i Regeringskansliet och i ansvarsför-

delningen mellan Regeringskansliet och berörda myndigheter. Ett arbete har sedan dess bedrivits för att förbättra och utveckla organisationen. Krisledningen på nationell nivå måste fortsatt utvecklas.

Arbetet med att utveckla en svensk krishanteringsförmåga kräver arbete på flera områden. Det finns ett behov av en samlad och samordnad operativ och taktisk ledning såväl av militära som polisiära insatser samt andra räddningsinsatser. Detta är särskilt viktigt att åstadkomma mellan olika aktörer såväl över sektorsgränser som mellan olika ledningsnivåer. För att stärka samhällets krishanteringsförmåga skall utbildning, övning och träning vara obligatoriskt för alla aktörer som bedriver samhällsviktig verksamhet. Det skall även vara obligatoriskt med uppföljning och utvärdering.

Ansvarsprincipen utgör grunden för svensk krishantering på samtliga nivåer. Vid större kriser synes de flesta vara eniga om att ansvarsprincipen behöver kompletteras. Visst genombrott har redan skett, t.ex. när det gäller räddningstjänst. Formerna för samordnad krisledning på nationell nivå bör dock klaras ut så långt möjligt på förhand. Vidare är det av stor vikt att frågan om ansvaret för finansiering vid akuta kriser av omfattande art inte fördröjer ett effektivt och snabbt agerande från samhällets sida.

Den tidigare regeringen tillsatte en särskild utredare, som med utgångspunkt i propositionen Samverkan vid kris – för ett säkrare samhälle (prop. 2005/06:133), har i uppdrag att se över och lämna förslag till utformningen av ett system med en krisledande myndighet (dir. 2006:81). Regeringen anser att utredningen även bör ha möjlighet att ge förslag utanför befintliga konstitutionella ramar. Regeringen avser därför att besluta om tilläggsdirektiv till utredningen.

Utgångspunkten för samhällets krishantering bör vara att krishantering är en fråga för alla. Frivilligarbetet vid svåra olyckor och extraordinära händelser måste stimuleras och individens förståelse för sin egen roll och uppgift i samhällets krishanteringssystem måste förbättras. Det är av största vikt att de frivilliga försvarsorganisationerna värnas och att deras framtida utveckling stimuleras. De frivilliga försvarsorganisationerna bör också ges ett tydligt uppdrag och möjlighet att nyttja nya mötesplatser för informations-spridande.

De senaste årens större och mindre strömavbrott som drabbat landet visar att Sverige saknar ett robust elsystem. Säkerheten kring IT-frågorna måste också lyftas fram på ett bättre sätt än vad som sker i dag. Förutom behovet av att studera kopplingen mellan elförsörjning, telekommunikationer och IT-system när det gäller ömsesidigt beroende av funktionalitet finns det anledning att särskilt beakta konsekvenserna av störningar och angrepp på samhällsviktiga IT-system och IT-relaterade verksamheter. Det är vidare särskilt väsentligt att funktionaliteten inom telekommunikationsområdet säkerställs i Sverige.

Regeringen anser att beredskapen och förmågan att hantera olyckor till sjöss med allvarliga utsläpp som följd måste höjas. Hänsyn måste i större utsträckning tas till helheten, dvs. inte bara själva olyckan utan även de följdkonsekvenser denna innebär. Det handlar såväl om övervakning, upptäckt och identifiering, som om omhändertagande av liv, egendom och utsläpp samt sanering av stränder.

I Östersjöområdet transporteras i dag nästan dubbelt så mycket olja som för tio år sedan. Utvecklingen väntas fortsätta och ställer krav på en utvecklad räddningstjänstförmåga. Mot bakgrund av den förhöjda risknivån i samband med de kraftigt ökade oljetransporterna längs Sveriges kuster har regeringen i investeringsplanen för Kustbevakningen beräknat att ett tredje kombinationsfartyg skall införskaffas.

Kommunerna kan i dag ansöka om ekonomiskt stöd till att förebygga jordskred och andra naturolyckor. Erfarenheterna från de senaste åren har visat att kommunernas ansökningar kraftigt överstiger det belopp som finns att fördela. En utredning om effekterna av klimatförändringar, och hur samhällets sårbarhet för dessa kan minska, skall bland annat lämna förslag på hur systemet med detta stöd kan effektiviseras. I avvaktan på utredningens förslag vill regeringen engångsvis öka anslaget med 15 miljoner kronor för åren 2007, 2008 och 2009.

Statens räddningsverk upprätthåller beredskap för operativt deltagande i internationella bistånds- och katastrofinsatser i FN:s regi samt för kapacitetsuppbyggnad i länder som ofta utsätts för katastrofer. Räddningsverket skall även kunna medverka i förtroendeskapande och säkerhetsfrämjande verksamhet och bistå vid räddningstjänstinsatser inom EU. Vidare skall

myndigheten bistå andra länder inom ramen för särskilda bilaterala räddningstjänstavtal samt delta i operativ samverkan inom ramen för Nato/PFF.

4.5 Insatser

4.5.1 Insatser inom politikområdet

Sedan den 1 januari 2004 gäller lagen (2003:778) om skydd mot olyckor. I lagen betonas kommunernas förebyggande verksamhet. Den innehåller också bestämmelser om förebyggande åtgärder som skall vidtas av enskilda.

Inom området transport av farligt gods har en översyn av regler gjorts och en ny lag (2006:263) om transport av farligt gods och en förordning (2006:311) om transport av farligt gods utfärdats. Dessa trädde i kraft den 1 juli 2006.

Under 2004 tillkallade den tidigare regeringen en särskild utredare med uppdraget att göra en översyn av lagen (1988:868) om brandfarliga och explosiva varor. Utredaren redovisade resultatet den 1 mars 2006. Frågan bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Den tidigare regeringen har även under 2005, mot bakgrund av den ökade brandrisken som följt av den ökade skogsavverkningen i stormen Gudruns spår, tilldelat medel för skogsbrandflyg till länsstyrelserna i Jönköpings, Kronobergs, Kalmar, Blekinge, Skåne, Hallands och Västra Götalands län.

Den 1 september 2006 trädde förordningen (2006:942) om krisberedskap och höjd beredskap i kraft. Förordningen innehåller bl.a. bestämmelser om myndigheters skyldighet att samverka och stödja varandra vid krissituationer samt att årligen genomföra risk- och sårbarhetsanalyser. Vidare innehåller förordningen bestämmelser om länsstyrelsernas geografiska områdesansvar samt bestämmelser om att vissa myndigheter kan komma att ges en skyldighet att hålla tjänsteman i beredskap.

Den tidigare regeringen uppdrog den 29 juni 2006 åt Krisberedskapsmyndigheten och Statens räddningsverk att förbereda och påbörja inrättandet av en lägesbildsfunktion. Funktionen skall, i samarbete med Regeringskansliets lägesbildsfunktion, snabbt kunna upptäcka och verifiera allvarliga händelser, vid behov larma samt förse aktörer på nationell, regional och

lokal nivå med en samlad nationell lägesbild och tvärsektoriella analyser. Behovet av information från internationella forum skall också beaktas.

Den tidigare regeringen beslutade den 29 juni 2006 om kommittédirektiv till en översyn av Statens räddningsverk, Krisberedskapsmyndigheten och Styrelsen för psykologiskt försvar (dir. 2006:80) för att skapa en myndighet för frågor om samhällets beredskap och säkerhet. Uppdraget skall redovisas senast den 1 maj 2007. Vidare har den tidigare regeringen samma datum beslutat om kommittédirektiv till utformning av ett system med en krisledande myndighet (dir. 2006:81). En delrapport skall lämnas till regeringen den 1 december 2006. Uppdraget skall slutredovisas den 1 maj 2007.

Vidare uppdrog den tidigare regeringen den 29 juni 2006 åt Statens räddningsverk och Krisberedskapsmyndigheten att utarbeta en metod för varning och information till allmänheten genom mobiltelefoner. Uppdraget skall redovisas den 1 september 2007.

Den tidigare regeringen uppdrog slutligen den 7 september 2006 åt Krisberedskapsmyndigheten att genomföra ett nationellt program för säkerhetsforskning för att stärka samhällets förmåga att förebygga sårbarheter samt motstå hot och risker. Genomförandet av säkerhetsforskningsprogrammet sker i samverkan med Verket för innovationssystem (VINNOVA). Programmet inrättas för en period av fyra år med start 2007. Därefter kan, efter en utvärdering, en förlängning komma att ske. Finansiering av det nationella programmet görs via anslaget 7:5 *Krisberedskap*.

4.5.1.1 Insatser inom Verksamhetsområdet Skydd mot olyckor

Den tidigare regeringen föreslog i budgetpropositionen (prop. 2004/05:1, utg.omr. 6, bet. 2004/05:FöU1, rskr. 2004/05:130) för 2005 en långsiktig investeringsplan för Kustbevakningen. Riksdagen biföll regeringens förslag. Planen innehåller en rad investeringar vilka innebär att den svenska förmågan avseende miljöräddningstjänst successivt kommer att stärkas. Kustbevakningen har därefter upphandlat tre nya flygplan samt två större kombinationsfartyg med bättre kapacitet än de nuvarande. Flygplanen och fartygen kommer att levereras under 2007 respektive 2008. Mer effektiva fartyg

och flygplan syftar till att öka förmågan att leda bekämpningsoperationer till sjöss, ge en ökad förmåga att spana efter illegala oljeutsläpp samt utgöra en viktig resurs i Kustbevakningens övervakande och brottsbekämpande verksamhet. Under året har Kustbevakningen även fått vissa nya uppgifter inom det polisiära området.

Statens räddningsverk har från och med den 1 januari 2005 det samordnande ansvaret för barnsäkerhetsarbetet. Räddningsverket skall på ett övergripande plan samordna sektorsmyndigheterna och vara pådrivande i barnsäkerhetsarbetet när det gäller att motverka olycksfall som leder till personskador. Ett särskilt barnsäkerhetsråd vid Räddningsverket har bildats.

Under 2005 har Räddningsverket vidtagit åtgärder för att anpassa utbildningsverksamheten till användarnas behov. En minskning av antalet kurser har skett jämfört med 2004. Under året har avvecklingen av civilpliktsutbildningen fortsatt vilket inneburit att personalnedskärningar genomförts. Räddningsverket redovisade i mars 2006, i enlighet med regeringens uppdrag, verksamhetsutvecklingen vid Centrum för risk- och säkerhetsutveckling.

Med anledning av flodvågskatastrofen i Sydostasien i december 2004 uppdrog den tidigare regeringen åt Räddningsverket att vidta förberedelser för att i en situation då många människor med hemvist i Sverige drabbas av en allvarlig olycka eller katastrof i utlandet, med kort varsel i ett inledande skede kunna stödja utlandsmyndigheter och de nödställda.

Räddningsverket fick den 29 juni 2006 i uppdrag av den tidigare regeringen att kartlägga transporter av farligt gods inom Sverige på väg, järnväg, till sjöss och i luften. Uppdraget skall redovisas senast den 1 november 2007.

4.5.1.2 Insatser inom Verksamhetsområdet Svåra påfrestningar

Under 2005 har Krisberedskapsmyndigheten vidareutvecklat formerna för samordningen av krisberedskapen i det svenska samhället. Tillsammans med kommuner, landsting, andra myndigheter, näringsliv och organisationer har Krisberedskapsmyndigheten arbetat med att stärka samhällets totala förmåga att hantera och förebygga svåra påfrestningar på samhället i fred. Erfarenheterna från flodvågskatastrofen i

Sydostasien 2004 och stormen Gudrun 2005 har påverkat detta arbete.

4.5.1.3 Insatser utanför politikområdet

Kustbevakningen bedriver inom ramen för sina ordinarie uppgifter en betydande del av sin verksamhet utanför politikområdet Skydd och beredskap mot olyckor och svåra påfrestningar och verkar även inom ramen för politikområdena Skatt, tull och exekution, Rättsväsendet, Miljöpolitik, Kommunikationer, och Livsmedelspolitik (Utgiftsområde 3, 4, 20, 22 och 23).

Även Statens räddningsverk bedriver verksamhet utanför politikområdet Skydd och beredskap mot olyckor och svåra påfrestningar. Myndigheten verkar även inom politikområdet Totalförsvaret inom verksamhetsområdet Det civila försvaret och inom politikområdet Internationellt utvecklingsamarbete. Grunden för samhällets samlade beredskap mot svåra påfrestningar utgörs av den dagliga verksamhet som bedrivs av ett stort antal statliga myndigheter, kommuner och landsting samt av el- och nätbolag och andra privata aktörer. Den verksamhet som bedrivs inom ramen för krishanteringssystemet av statliga myndigheter enligt bl.a. förordningen (2006:942) om krisberedskap och höjd beredskap samt av kommuner och landsting utgör verksamhet som på särskilt viktiga områden kan stärka samhällets beredskap. Se vidare lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.

Försvarsmakten bedriver inom ramen för sitt stöd till samhället viss verksamhet kopplad till politikområdet liksom också Försvarshögskolan, Totalförsvarets forskningsinstitut, Totalförsvarets pliktverk, Försvarets radioanstalt och Försvarets materielverk.

4.6 Resultatbedömning

4.6.1 Verksamhetsområdet Skydd mot olyckor

4.6.1.1 Resultat

Kustbevakningen

Kustbevakningen har under året ökat antalet kontrollåtgärder markant jämfört med föregående år (ca 24 procent), till följd av bl.a. utbildning och fortbildning inom myndigheten. Myndigheten har vidare upprätthållit en ständig beredskap för miljöräddningstjänst till sjöss och har under året genomfört totalt 40 miljöräddningsoperationer och en kemoperation. Myndigheten har även upprätthållit en ständig beredskap för räddningstjänst till sjöss och genomfört både miljöförebyggande och skadeavhjälpare insatser. Genom de förebyggande operationerna har myndigheten lyckats minska antalet skadliga utsläpp till följd av olyckor och incidenter. Miljöräddningsoperationer där olja har tagits upp ur vattenmassan har bidragit till att skydda den marina miljön och känsliga områden i strandzonen. Bekämpning av utsläppen till sjöss är därtill mer kostnadseffektiv än att ta hand om föroreningarna på stränderna. Kustbevakningen för tillsammans med Statens räddningsverk i ett antal fall talan i domstol i syfte att få ersättning för de kostnader som uppkommit i samband med olika bekämpningsinsatser.

Kustbevakningen bedömer att myndigheten för närvarande har kapacitet att klara de s.k. vardagsolyckorna, dvs. ett utsläpp om maximalt 5 000 ton olja vid ett och samma tillfälle. Vid ogynnsamma väderförhållanden minskar emellertid förmågan. För att stärka förmågan har Kustbevakningen under året tecknat kontrakt på två större kombinationsfartyg. Målet om att kunna hantera ett utsläpp av olja med upp till 10 000 ton vid ett och samma utsläppstillfälle bedöms nås stegvis fram till 2012 när samtliga fartyg i den för Kustbevakningen beslutade investeringsplanen har levererats.

Antalet illegala oljeutsläpp i svensk ansvarszon har stadigt minskat de senaste åren till följd av en rad åtgärder dels inom sjöfarten, dels genom en intensifierad övervakning av de värst drabbade farledsstråken. Under 2005 konstaterade Kustbevakningen totalt 313 utsläpp inom svensk

ansvarszon, vilket är en minskning jämfört med föregående år. Enligt myndighetens bedömning innebär den ökade miljöövervakningen, i kombination med införandet av ny teknik, förbättrade rapporteringsrutiner och en ökad rapporteringsvilja från allmänheten, att fler utsläpp upptäcks. I enlighet med de krav som finns i myndighetens regleringsbrev har Kustbevakningen vidare upprätthållit en ständig beredskap för sjöräddningsinsatser. Under 2005 svarade myndigheten för 264 sjöräddningsinsatser, vilket motsvarar ca 27 procent av det totala antal som genomfördes i svenska vatten.

Inom sjösäkerhetsområdet har Kustbevakningens arbete med sjösäkerhetstillsyn fokuserat på kontroller av förpackat farligt gods, lastsäkring, bemannings- och behörighetskontroller både på fiskefartyg och mindre passagerarfartyg. Myndigheten har även bedrivit förebyggande arbete såsom riktade informationsinsatser till transportföretag och speditörer.

Kustbevakningen har vidare genomfört sjösäkerhetstillsyn, miljöövervakning och miljöräddningstjänst i enlighet med de mål som ålagts myndigheten. Myndigheten har upprätthållit en ledningsberedskap innefattande kapacitet att påbörja och genomföra operativt samarbete inom ramen för de internationella avtal som Sverige ingått. Myndigheten har också medverkat i det internationella samarbetet inom miljöräddningstjänstområdet, bl.a. genom deltagande vid internationella möten inom ramen för Helsingforskommissionen (HELCOM), EU, Bonn-överenskommelsen, FN:s internationella sjöfartsorganisation (IMO), Arktiska rådet och Köpenhamnsavtalet. Kustbevakningen har också deltagit i ett antal fartygs- och flygövningar inom miljöräddningsområdet.

Miljö

Miljöaspekter skall beaktas i allt arbete inom verksamhetsområdet Skydd mot olyckor. Kustbevakningens verksamhet har betydelse för miljön främst genom den miljöövervakning och de utsläppsbekämpande åtgärder som myndigheten företar inom ramen för sitt ansvarsområde. Åtgärderna bedöms ha haft en positiv miljöeffekt.

Kustbevakningen arbetar även med att successivt byta ut motorer, installera reningsutrustning samt med att växla över till vissa underhållsprodukter som har en mindre negativ

miljöpåverkan. De för myndigheten planerade investeringarna bedöms på ett positivt sätt bidra till denna omställning.

Jämställdhet och etnisk mångfald

Kustbevakningen arbetar aktivt för att få en mer jämställd organisation med en högre grad av etnisk mångfald. I de två senaste rekryteringsomgångarna har andelen kvinnor ökat markant. Myndigheten gör bedömningen att arbetet med jämställdhet och etnisk mångfald har utvecklats positivt, vilket bl.a. bidragit till att allmänheten oftare möter kvinnliga kustbevakningstjänstemän i kontakten med myndigheten. Myndigheten arbetar vidare aktivt med att försöka öka intresset för Kustbevakningens verksamhet, bl.a. genom informatörer och genom att medverka vid utbildnings- och rekryteringsmässor.

Statens räddningsverk

Under 2005 har Statens räddningsverk bidragit till att stärka förmågan till systematiskt säkerhetsarbete i samhället samt till att stärka den enskilda människans förmåga

För att skapa ett säkrare samhälle är det nödvändigt att den enskilda människan får kunskap och förmåga att själv kunna förebygga och ingripa på rätt sätt för att minska konsekvenserna om det trots allt händer en olycka.

Räddningsverket har bidragit till målet för verksamhetsområdet Skydd och beredskap mot olyckor. Bland annat har kommunerna genom Räddningsverket kunnat få stöd i sitt olycks- och skadeförebyggande arbete, arbete för säkerhet i bebyggelse och miljö samt för säker hantering av farliga ämnen. Räddningsverket samarbetar också internationellt och är delaktigt i att skapa enhetliga regler för olycksförebyggande arbete inom EU.

Myndigheten tillhandahåller statistik och analyser över olycksutvecklingen som stöd för nationella, regionala och lokala strategier för förebyggande säkerhetsarbete.

Den 1 januari 2005 blev Nationellt centrum för lärande från olyckor (NCO) en enhet under sekretariatet för forskning och analys vid Statens räddningsverk.

Räddningsverket bidrog under 2005 till att minska konsekvenserna av olyckor vid

räddningsinsatser genom utvecklings- och utbildningsinsatser riktade mot räddningstjänstansvariga myndigheter. Räddningsverket gör bedömningen att den kommunala räddningstjänstens förmåga att hantera olyckor såsom trafikolyckor, villa- och lägenhetsbränder är god, medan förmågan vid större händelser utsträckta över längre tid eller olyckor med farliga ämnen behöver stärkas.

Räddningsverket har efter den tidigare regeringens beslut om medel till skogsbrandflyget under 2005 för de områden som drabbats av stormen Gudrun också vidtagit andra åtgärder som stödjer arbetet. Bland annat förstärktes verkets funktion med vakthavande tjänsteman och befintliga materiella skogsdepåer omfördelades till området. Vidare har informationsmaterial om effektiv skogsbrandsläckning i stormfälld skog tagits fram. Av Räddningsverkets årsredovisning framgår att myndigheten inte har någon möjlighet att göra en bedömning av effekterna av utebliven skogsbrandbevakning med de ingångsvärden som finns. Räddningsverket kommer senast den 1 december 2006 redovisa vilka effekter bidraget till skogsbrandflyg har haft.

Sedan den 1 september 2003 bedrivs den tvååriga eftergymnasiala och studiemedelsfinansierade utbildningen i skydd mot olyckor. Under 2005 har ca 800 elever utbildats och den första kullen har utexaminerats. Enligt Räddningsverkets undersökningar hade 89 procent av eleverna vid utbildningen i skydd mot olyckor fått anställning fem månader efter utbildningens slut. Av antalet antagna studerande som påbörjade utbildningen under 2005 är andelen kvinnor 19,7 procent vilket motsvarar en ökning med 3,8 procentenheter jämfört med 2004. Den avgiftsfinansierade uppdragsutbildningen har under 2005 ökat med 15 procent jämfört med år 2004. Totalt utbildades ca 10 000 elever vid Centrum för risk- och säkerhetsutveckling under 2005, och ca 224 000 utbildningsdagar genomfördes.

Den nya lagen (2003:778) om skydd mot olyckor som trädde i kraft den 1 januari 2004 har inneburit en förändring av Räddningsverkets tillsynsverksamhet. Verket har fortsatt inriktat arbetet med att ge länsstyrelserna stöd i samband med implementeringen av den nya lagen.

Räddningsverket samverkar nationellt såväl som internationellt med berörda myndigheter och organisationer inom ramen för FN, EU och

Nato/Partnerskap för fred (PFF). Räddningsverket bedriver inom dessa samarbeten utbildnings- och kursverksamhet för aktörer.

Internationella insatser

De internationella insatserna består till största del i stöd till FN:s humanitära biståndsverksamhet och har ökat såväl till antal som till omfattning. Räddningsverkets biståndsinsatser finansieras genom biståndsanslaget (se Utgiftsområde 7 *Internationellt bistånd*) samt i vissa fall direkt från FN. Efterfrågan på olika typer av expertstöd har ökat. Räddningsverket genomförde 77 internationella insatser under 2005 jämfört med 45 insatser under 2004. En av de mest omfattande insatserna under 2005 var stödet till Pakistan efter jordbävningen den 8 oktober 2005 med bl.a. logi, mat, kommunikationsutrustning, sjukvård, transport och dylikt för FN-personal.

Räddningsverket fungerade under 2005 som samordnare vid svenska konsulatet i Phuket, Thailand, för svenska myndigheters och organisationers arbete till följd av den flodvågskatastrof som drabbade Sydostasien den 26 december 2004. Uppgifterna innefattade bl.a. omhändertagande av omkomna svenskar och organisation av stöd till anhöriga.

I FN:s regi har Räddningsverket under 2005 även medverkat i minhanteringsinsatser i bl.a. Eritrea, Sudan, Afghanistan, Somalia och Ryssland. Insatserna har innefattat bl.a. operativ ledning, kvalitetssäkring, medicinsk koordinering, ammunitionsröjning samt utbildning inom och kartläggning av Oexploderad ammunition (OXA).

Efter flodvågskatastrofen i Sydostasien i december 2004 uppdrog den tidigare regeringen åt Räddningsverket att, i samverkan med berörda myndigheter och organisationer, förbereda så att Räddningsverket i en situation då många människor med hemvist i Sverige drabbas av en allvarlig olycka eller katastrof i utlandet, med kort varsel i ett inledande skede, kan stödja utlandsmyndigheter och nödställda. Verket skall i sådana situationer kunna bistå med förberedda insatsteam i samverkan med berörda myndigheter och organisationer. Räddningsverket genomför mot denna bakgrund ett arbete med att utbilda och öva personal från de svenska myndigheterna och organisationerna som kan komma i fråga för denna typ av insatser. Under

2005 kunde verket därför tillsammans med den svenska ambassaden i London bistå med stödpersonal efter terrorattentaten. Under juli 2006 gav Räddningsverket samt berörda myndigheter och organisationer Utrikesdepartementet stöd i evakueringen av svenskar från Libanon.

Räddningsverket har inom ramen för den europeiska säkerhets- och försvarspolitikens medverkat vid flertalet civila krishanteringsinsatser. Exempelvis står verket för logistiskt stöd till EU:s civila observatörsinsats Aceh Monitoring Mission i Indonesien sedan augusti 2005.

Den så kallade Gemenskapsmekanismen för räddningstjänst inom EU inrättades i oktober 2001. Dess syfte är att underlätta för medlemsländerna att hjälpa varandra med insatsgrupper, experter och andra resurser som ett drabbat land efterfrågar och behöver för att klara konsekvenshanteringen vid större olyckor och katastrofer. Vid en akut krissituation där de nationella resurserna inte räcker till för att klara en räddningstjänstinsats kan det bli nödvändigt att begära hjälp genom Gemenskapsmekanismen. Räddningsverket är svensk kontaktpunkt för EU:s samarbete på området räddningstjänst.

Händelser som stormen Gudrun i Sverige 2005 och orkanen Katrina i USA 2005 har tydligt visat på behovet av att länder har en god beredskap för att kunna ta emot internationellt stöd vid stora olyckor. Den tidigare regeringen uppdrog i november 2005 åt Räddningsverket att i samverkan med bl.a. Krisberedskapsmyndigheten, Rikspolisstyrelsen, Kustbevakningen, Socialstyrelsen, Länsstyrelsen i Hallands län och Sveriges Kommuner och Landsting, redovisa hur förmågan i Sverige att ta emot internationellt stöd vid stora olyckor och allvarliga krissituationer av olika slag kan stärkas. Mot bakgrund av de förslag som redovisats i detta uppdrag uppdrog den tidigare regeringen den 29 juni 2006 åt Räddningsverket att påbörja arbetet med att stärka svensk förmåga att ta emot internationellt stöd vid stora olyckor och allvarliga krissituationer. Uppdraget skall genomföras i samråd med Krisberedskapsmyndigheten.

Internationell förtroendeskapande verksamhet

Räddningsverkets huvudsakliga verksamhet inom ramen för Nato/PFF fortsätter enligt

genomförda utvärderingar att hålla hög kvalitet. Under året genomfördes en kurs i ledning av internationella insatser i Moskva tillsammans med ryska myndigheter. Även Kustbevakningen medverkar internationellt avseende uppbyggnad och utveckling av andra staters förmåga inom miljöområdet och har bl.a. deltagit i utbildning av räddningsledare i Ryssland.

Jämställdhet och etnisk mångfald

Räddningsverket har under 2005 fortsatt arbetet att nå ökad jämställdhet och etnisk och kulturell mångfald framförallt genom att öka kunskapen om dessa frågor hos personalen. Projektet Jämställdhetsutveckling kommer att drivas fram till slutet av 2008 med målsättningen att chefer och medarbetare särskilt beaktar jämställdhetsfrågorna i det dagliga arbetet. En tidplan har tagits fram för hur Räddningsverket skall utveckla sina ansträngningar för att nå etniskt och kulturell mångfald. Vidare pågår ett kontinuerligt arbete med jämställdhetsintegrering på myndigheten. Arbetet skall konkretiseras i åiterrapporteringskrav enligt regleringsbrevet för 2006.

Rakel

Målet för Rakel-verksamheten är att bygga, förvalta och vidareutveckla ett gemensamt radiokommunikationssystem (Rakel) för att öka samhällets samlade effektivitet i arbetet med skydd, säkerhet och beredskap. Systemet skall uppfylla höga krav på integritet, tillförlitlighet och säkerhet.

Försvarets materielverk avslutade den 26 januari 2005 upphandlingen av systemet genom att ingå ett avtal med Saab AB. Samma dag övertog Krisberedskapsmyndigheten avtalet. Ett gemensamt projekt för uppbyggnad av Rakel-systemet har etablerats mellan Krisberedskapsmyndigheten och Saab AB.

Krisberedskapsmyndigheten har under 2005 lagt beställningar som uppgår till 334 miljoner kronor. Endast en del av dessa har dock belastat anslaget för 2005. Den faktiska utbyggnaden av radiosystemet startade i juni 2005 och etapp 1 var klar under andra kvartalet 2006. Tidsplanen för utbyggnaden har justerats på grund av att upphandlingen överklagades samt av vissa leveransförseningar. Stora resurser har lagts på marknadsföring av och information om Rakel-

systemet. Informationsinsatserna har riktat sig till såväl beslutsfattare som till de kommande användarna av systemet. Krisberedskapsmyndigheten har under 2005 tagit fram en modell för kostnads- och intäktsanalys av Rakel-systemet som visar att driftskostnaderna beräknas bli högre än vad som Rakel-kommittén antog i sitt betänkande, (SOU 2003:10). Den försening av utbyggnadsprojektet kommer att minska intäkterna under den tidiga utbyggnadsperioden. Den tidigare regeringen lämnade den 7 september 2005 ett uppdrag till Krisberedskapsmyndigheten att i samråd med Ekonomistyrningsverket lämna förslag till hur nuvarande avgiftssystem kan utvecklas. Förslaget skall vara så konstruerat att användarna kan beräkna sina kostnader för flera år framåt.

Krisberedskapsmyndigheten deltar i det internationella arbetet med att utveckla TETRA-standarden för mobila radionät på land, avsedda för t.ex. polis, brandkår och säkerhetstjänster.

Riksdagen har beslutat om (prop. 2005/06:133, bet. 2005/06:FöU9, rskr. 2005/06:295) en ändring i lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation för att möjliggöra en utökad användarkrets i Rakel-systemet.

Statens haverikommission

Statens haverikommission finns sedan den 1 januari 2003 under Försvarsdepartementets ansvarsområde. En redogörelse över myndighetens verksamhet och medverkan till uppfyllandet av delmålet om en säker trafik återfinns under utgiftsområde 22 Kommunikationer.

4.6.1.2 Analys och slutsatser

Den verksamhet och de åtgärder som vidtagits inom verksamhetsområdet Skydd mot olyckor av Kustbevakningen och Statens räddningsverk har bidragit till att samhällets förmåga att förebygga, förhindra och begränsa konsekvenserna av olyckor har förbättrats. Antalet olyckor har minskat och utvecklingen för dödsfall till följd av olyckor har varit stadigt neråtgående i Sverige sedan slutet av 1980-talet.

Miljöräddningstjänst har bedrivits i syfte att begränsa skadorna på den marina miljön. Regeringen gör också bedömningen att investeringen i de två nya kombinationsfartygen

kommer att stärka Kustbevakningens miljöräddningstjänstförmåga men för att ytterligare säkerställa förmågan är en investering i ytterligare ett kombinationsfartyg nödvändig.

Internationella insatser till stöd för humanitär hjälpverksamhet har bidragit till att minska lidande och skadeverkningar av olyckor och katastrofer i de drabbade länderna.

Kustbevakningen och Statens räddningsverk har fortsatt arbetet med jämställdhet och mångfald.

4.6.2 Verksamhetsområdet Svåra påfrestningar

4.6.2.1 Resultat

Krisberedskapsmyndigheten

Krisberedskapsmyndigheten bedriver delar av sin verksamhet under politikområdet Totalförsvaret, verksamhetsområdet Det civila försvaret. Denna verksamhet redovisas i kapitel 3. Myndigheten bedriver verksamhet inom samverkansområdena Teknisk infrastruktur och Områdesvis samverkan, samordning och information. Det senare benämns fr.o.m. 1 september 2006 Geografiskt områdesansvar (se även avsnitt 4.1.2).

Krisberedskapsmyndigheten har ett sammanhållande myndighetsansvar för samhällets informationssäkerhet genom att sammanställa en helhetsbild av informationssäkerheten. Myndigheten bedriver löpande omvärldsanalys inom området och lämnar årligen en redovisning till regeringen. Arbetet innebär också att utveckla samarbetet mellan offentlig och privat sektor samt förebyggande arbete med utbildning och information. Krisberedskapsmyndigheten har under 2005 betalat ut bidrag till 25 kommuner inom området kommunalteknisk försörjning. De bidrag som betalats ut har ökat samhällets robusthet. Ambitionen har sänkts inom vissa områden, t.ex. när det gäller utvecklingen av regionala ledningsplatser, och höjts inom andra, t.ex. CBRN-samordning (kemiska, biologiska, radiologiska och nukleära hot) och privat-offentlig samverkan.

Erfarenheterna från flodvågskatastrofen i Sydostasien 2004 och stormen Gudrun 2005 har lett till att Krisberedskapsmyndighetens egen förmåga att lämna stöd i form av lägesinformation har utvecklats. Myndigheten har även

tillsammans med Statens räddningsverk lämnat stöd till Utrikesdepartementets arbete med att höja beredskapen vid utlandsmyndigheterna.

Krisberedskapsmyndigheten har under 2005 fortsatt att lämna stöd åt kommuner och myndigheter i syfte att förbättra deras möjligheter att leda och samverka även vid svåra påfrestningar. Detta stöd avser både teknik och metodik. En viktig del av Krisberedskapsmyndighetens arbete inom verksamhetsområdet är att utveckla krishanteringssystemet. Som en del av detta har myndigheten under 2005 inlett ett arbete i syfte att gå från detaljstyrning till målstyrning med ett ökat fokus på uppföljning och utvärdering i planeringsarbetet. En annan del av detta är myndighetens arbete avseende risk- och sårbarhetsanalyser där myndigheten har påbörjat ett arbete med tematiska risk- och sårbarhetsanalyser. Myndigheten har även lagt grunden för en gemensam återrapporteringsstruktur för de risk- och sårbarhetsanalyser som görs av samverkansansvariga myndigheter.

Jämställdhet och etnisk mångfald

Krisberedskapsmyndighetens arbete med kompetensförsörjning innefattar även myndighetens insatser inom jämställdhet och etnisk mångfald. Myndigheten har formulerat specifika mål och åtgärder på detta område. Vidare pågår ett kontinuerligt arbete med jämställdhetsintegrering på myndigheten. Arbetet skall konkretiseras i återrapporteringskrav enligt regleringsbrevet för 2006.

Krisberedskap

För 2005 har medel från anslag 7:5 *Krisberedskap* framförallt riktats till åtgärder som syftar till att stärka den tekniska infrastrukturen. Vidare har åtgärder som syftar till att öka krishanteringsförmågan prioriterats, dvs. åtgärder som syftar till bättre beredskap för att hantera en uppkommen kris. Under 2005 har således åtgärder genomförts för att öka säkerheten inom områdena elförsörjning och telekommunikationer samt informationssäkerhet vid IT-användning. Det har bl.a. investerats i reservelskapacitet för att utöka mobilnätets förmåga att motstå allvarliga störningar i elförsörjningen. En viktig faktor i svensk krisberedskap är att förbättringsarbetet inom elsektorn ger resultat. Effekter av åtgärder inom

telekommunikationerna är en ökad redundans och att förmågan att hantera störningar förbättras. Vidare har beredskapsåtgärder inom informationssäkerhetsområdet genomförts.

Länsstyrelserna har förbättrat sin förmåga under 2005. Detta har skett dels genom införandet av en funktion med vakthavande befäl, dels genom erfarenheterna från ett antal inträffade händelser, såsom stormen Gudrun 2005, som har prövat länsstyrelsernas organisation och inneburit att länsstyrelserna har fått erfarenhet av skarpa händelser.

Ett annat område som prioriterats under 2005 är beredskapen mot spridning av farliga ämnen. Insatser har genomförts för att öka förmågan att höja beredskapen mot CBRN-hot, bl.a. genom investeringar i skyddskläder och i detektionsutrustningar. Inom livsmedelssektorn har ett förbättringsarbete inletts bl.a. avseende beredskapen för dricksvattenförsörjningen.

Vidare har insatser genomförts för att se till att samtliga områdes- och sektorsansvariga organ har en egen grundläggande lednings- och handlingsberedskap samt informationsförmåga. Detta för att det skall finnas personal som alltid är övad och utbildad, att det finns ändamålsenliga lokaler samt ett fullgott tekniskt ledningsstöd.

Krisberedskapsmyndigheten anser att det svenska samhället i stort klarade av att hantera konsekvenserna av stormen Gudrun 2005. Myndigheten anser dock att krishanteringssystemet skulle ha haft svårt att klara ytterligare påfrestningar, exempelvis om stormen följts av ett försvårande väderomslag. Erfarenheterna visar på vikten av att ha utbildade och övade krisorganisationer samt relevant tekniskt ledningsstöd. Brister fanns i samverkansförmågan både mellan olika offentliga aktörer samt mellan offentliga och privata aktörer.

Viss internationell fredsfrämjande och humanitär verksamhet

Internationella hjälpinsatser finansieras normalt via biståndsbudgeten. Insatserna är därmed också begränsade till länder som finns upptagna i OECD/DAC:s lista över utvecklingsländer. Under vissa omständigheter kan det dock finnas behov av att kunna erbjuda stöd till länder som befinner sig i en situation som i Sverige skulle betecknas som en svår påfrestning på samhället i fred.

Anslagsposten 10 *Viss internationell fredsfrämjande och humanitär verksamhet* under anslaget 7:5 *Krisberedskap*, syftar till att Sverige skall kunna finansiera åtgärder för att, med civila resurser, kunna stödja länder som inte kategoriseras som biståndsmottagande land av Sida och som befinner sig i tillstånd av en svår påfrestning på samhället i fred. Anslagsposten disponeras av Regeringskansliet och användes under 2005 bl.a. till insatser i Statens räddningsverks regi för översvämningar i Bulgarien, Rumänien, för insatser vid orkanen Katrina i USA samt vid insatser mot fågelinfluensa i Rumänien.

Styrelsen för psykologiskt försvar

Styrelsen för psykologiskt försvar bedriver delar av sin verksamhet under politikområdet Totalförsvaret, verksamhetsområdet Det civila försvaret. Denna verksamhet redovisas i kapitel 3. Styrelsen för psykologiskt försvar har deltagit i samverkansområdet Teknisk infrastruktur. Styrelsen har också administrerat den verksamhet som Mediernas beredskapsråd (tidigare benämnt Medierådet) bedrivit. Rådet – med representanter från myndigheter och medieföretag – är ett samarbetsorgan som skall verka för att den privata och offentliga sektorn har en gemensam syn på behovet av säkerhet, beredskap, krishanteringsförmåga och samverkan.

Styrelsen för psykologiskt försvar har i en studie pekat på att medierna kan utnyttjas för s.k. informationsoperationer. Medieföretagen har i dag generellt sett en god beredskap för exempelvis elavbrott och brand, men har däremot låg beredskap för hot mot elförsörjning, telekommunikationer och IT-system. Endast ett fåtal företag anser att de har beredskap för smitta och naturkatastrofer.

Under våren 2005 publicerade Styrelsen för psykologiskt försvar studien *Minoritetsmedier och minoritetsmediepolitik i Sverige – en kartläggning*. Syftet med kartläggningen var att öka kunskapen om Sveriges minoritetsmedier och lyfta fram dessa som viktiga informationskanaler under olika typer av kriser i samhället. För första gången finns det nu en övergripande kartläggning av de etniska minoritetsmedierna i Sverige. Över 370 medier

på ett 40-tal olika främmande språk ges kontinuerligt ut i Sverige.

Även under 2005 har myndighetens arbete att skapa en informationsbank på Internet om M/S Estonias förlisning varit omfattande.

Den 1 september 2005 övertog Styrelsen ansvaret för kansligöromålen för verksamheten nationellt råd för samordning och stöd till drabbade med anledning av naturkatastrofen i Asien. Arbetet bestod i att fortsätta med den verksamhet som påbörjades i januari 2005 och slutföra den tidigare regeringens uppdrag, att lämna bidrag till anhörigas minnesresor samt att anordna minnesceremonier i Sverige och Thailand. En erfarenhetsrapport om arbetet lämnades i maj 2006.

Under våren 2006 presenterades en ny webbplats, www.sakerhetspolitik.se som riktar sig till gymnasieskolan och innehåller information om säkerhetspolitik, hot och konflikter.

Jämställdhet och etnisk mångfald

Styrelsens kombinerade jämställdhets- och mångfaldsarbete revideras årligen. Då ingen anställd vid Styrelsen har en annan etnisk bakgrund än svensk och personlörligheten är obetydlig har styrelsen för närvarande utöver fastställande av allmänna principer inte kunnat vidta några åtgärder när det gäller att förändra jämställdheten och mångfalden. Vidare pågår ett kontinuerligt arbete med jämställdhetsintegrering på myndigheten. Arbetet skall konkretiseras i åiterrapporteringskrav enligt regleringsbrevet för 2006.

4.6.2.2 Analys och slutsatser

Krisberedskapsmyndigheten

De senaste årens krissituationer i samhället har visat att systemet för ledning, samordning och samverkan av insatser vid kriser ofta är godtagbar på lokal och regional nivå samt inom enskilda sektorer, medan det främst har funnits brister på den centrala nivån. Vidare har Sveriges förmåga att hjälpa svenskar i nöd utomlands förbättrats. Oavsett om det är Sverige eller ett annat land som drabbas, och oavsett vilken typ av kris som inträffar, t.ex. en terrorattack, pandemi eller en naturolycka, kan erfarenheter från tidigare kriser bidra till att identifiera

möjliga problem och lösningar för att stärka krishanteringsförmågan. Egna och andras erfarenheter från kriser är ett viktigt kunskapsunderlag som stärker samhällets säkerhet och förbättrar krishanteringsförmågan.

Styrelsen för psykologiskt försvar

Styrelsen för psykologiskt försvars arbete med medieberedskapen fortgår. Arbetet med regeringsuppdragen avseende M/S Estonias förlisning har fortgått under året. Övertagandet av kansligöromålen för verksamheten nationellt råd för samordning och stöd till drabbade med anledning av naturkatastrofen i Asien fungerade väl.

4.7 Inriktning

4.7.1 Inriktning Verksamhetsområdet Skydd mot olyckor

Kustbevakningen

I Östersjöområdet transporteras i dag nästan dubbelt så mycket olja som för tio år sedan och denna ökning förväntas fortsätta. Utöver de ökande volymerna kan det även konstateras att transporterna sker med allt större fartyg och att navigationsförhållandena i Östersjön innebär särskilda svårigheter för stora fartyg och under vintertid kan det råda svåra isförhållanden. Utvecklingen ställer krav på kompletteringar av miljöräddningstjänstförmågan.

Kustbevakningen har under 2005 genomfört upphandlingen av två större kombinationsfartyg som skall levereras under 2008. Kustbevakningen har även en option på ett tredje kombinationsfartyg som löper ut den 1 maj 2007. Regeringen föreslår därför att medel tillförs Kustbevakningen för att lösa in optionen, dvs. anskaffa ett tredje kombinationsfartyg (se avsnitt 3.10, 4.9.4 och 4.9.5).

Regeringen anser även att det är angeläget att förstärka förmågan att omhänderta kemikalier. Det nya fartyget bör därför utrustas för att hantera även kemikalier. Denna förmåga bör finansieras inom ramen för Kustbevakningen befintliga investeringsram genom att ett av de mindre miljöskyddsfartygen utgår till förmån för

en kapacitet att kunna bekämpa kemikalier, eftersom förmågan att ta upp olja stärks avsevärt genom det nya kombinationsfartyget.

Det internationella samarbetet är av stor betydelse för den gemensamma förmågan i vårt närområde att möta ett större utsläpp av olja eller andra skadliga ämnen. I dag finns ett väl utvecklat internationellt samarbete, både genom regionala avtal som t.ex. HELCOM för Östersjön och Bonn-överenskommelsen för Nordsjön samt inom ramen för det nordiska samarbetet.

För att kunna möta och begränsa konsekvenserna av ett påslag på stränder från ett större utsläpp av olja är det av särskild betydelse att förmågan att begränsa effekterna av ett eventuellt utsläpp i den strandnära miljön stärks, t.ex. bör svårsanerade eller särskilt skyddsvärda områden kunna skyddas.

Statens räddningsverk

Såväl i det svenska samhället som internationellt utgör personskador till följd av olyckor ett stort problem. Det är av stor vikt att Statens räddningsverk tar till vara den kompetens som finns såväl inom den egna myndigheten som hos andra myndigheter i det skadeförebyggande

Genom lagen (2003:778) om skydd mot olyckor övergick detaljstyrningen av kommunerna till en styrning genom angivande av övergripande nationella mål. Räddningsverket genomför utbildningar inom ramen för Partnership Programme. Utbildningarna ett viktigt verktyg för att sprida kunskap och ensa synen på arbetet inom olika typer av civila krishanteringsinsatser.

Sedan den 1 januari 2006 har en förstärkt internationell verksamhet vid Räddningsverket inrättats. Förvaltningskostnaderna för denna verksamhet finansieras över biståndsanslaget (se utgiftsområde 7 *Internationellt* bistånd). Sida tillhandahåller särskild finansiering avdelad för Räddningsverkets humanitära biståndsinsatser. Verksamheten är lokaliserad till Kristinehamn och skall huvudsakligen hantera verkets internationella bistånds- och katastrofinsatser, samt kapacitetsuppbyggnad i katastrofbenägna utvecklingsländer.

Räddningsverket skall bidra till att utveckla svensk kompetens inom humanitär minhantering samt att även stödja FN och andra

organ vid humanitära minhanteringsinsatser med ledning, kvalitetssäkring och utbildning.

Krisberedskapsmyndigheten

Den tidigare regeringen har beslutat att Krisberedskapsmyndigheten skall införa, förvalta och utveckla radiokommunikationssystemet för skydd och säkerhet, Rakel. Verksamheten skall bedrivas i nära samverkan med företrädare för användare av systemet. Den internationella utvecklingen på området, särskilt inom de nordiska grannländerna, skall följas. Krisberedskapsmyndigheten skall sprida kunskap om Rakel-systemet och verka för en stor anslutning till systemet. Hela systemet skall vara i drift 2010.

4.7.2 Inriktning Verksamhetsområdet Svåra påfrestningar

Krisberedskapsmyndigheten

Avgörande faktorer för samhällets förmåga att hantera svåra påfrestningar är förberedelser inför en kris, de tekniska systemens funktionalitet samt övning.

Krisberedskapsmyndigheten skall utveckla arbetet med att ge råd, stöd och vägledning för arbetet med risk- och sårbarhetsanalyser till andra aktörer i krishanteringssystemet. Krisberedskapsmyndigheten skall vara ett viktigt stöd till alla myndigheter som arbetar med risk- och sårbarhetsanalyser. Regeringen föreslår i avsnitt 4.9 att medel beräknas under anslag 7:7 *Krisberedskapsmyndigheten* istället för under 7:5 *Krisberedskap*. Syftet med omfördelningen är att renodla styrningen av Krisberedskapsmyndigheten så att verksamhet som bedrivs under samverkansområdet Områdesvis samordning, samverkan och information flyttas till myndighetens förvaltningsanslag.

Krisberedskap

Samhället kan drabbas av en händelse som kräver att flertalet aktörer har en beredskap att motstå en uppkommen kris. Däremot går det inte alltid att bygga upp en förmåga utifrån ett specifikt hot eller en särskild händelse. Svensk krisbered-

skap har inte råd att utgå ifrån allt för snäva perspektiv utan måste bygga upp en generell förmåga att förebygga och hantera händelser som kan leda till en svår påfrestning. Bland de hot och risker som samhället måste kunna hantera kan nämnas spridning av farliga ämnen och allvarlig smitta, terrorhandlingar och naturhändelser som slår ut samhällsviktig infrastruktur.

Regeringen anser att de särskilda medel som avsätts för krisberedskap i första hand bör användas för åtgärder som ökar förmågan att hantera en kris, dvs. förmågan att leda, samordna och informera om hanteringen av en kris som kan leda till en svår påfrestning. Därefter bör insatser göras som ökar förmågan hos den samhällsviktiga infrastrukturen att motstå störningar som kan leda till en svår påfrestning. En balanserad ansats är nödvändig för att samhället skall kunna utveckla en tillräcklig förmåga att möta en svår påfrestning, eftersom det fortfarande finns brister i flera infrastrukturer. Det är också väsentligt att funktionaliteten inom telekommunikationsområdet säkerställs i Sverige. Samhället behöver vidare öka sin förmåga att hantera händelser med kemiska ämnen, epidemier samt extraordinära händelser som är orsakade av radioaktiva ämnen. Verksamhet som syftar till att höja beredskapen mot kemiska, biologiska, radiologiska och nukleära hot (CBRN-hot) bör även fortsättningsvis prioriteras.

Om en svår påfrestning skulle inträffa måste det finnas en förmåga att förhindra att den leder till en fullständig kollaps i viktiga samhällsfunktioner. Regeringen anser att åtgärder för att öka denna förmåga omfattar bl.a. kunskapsuppbyggnad, fungerande krisledningsorganisationer, tekniskt ledningsstöd och samverkan mellan offentliga och privata organ. Övning och utbildning är viktiga komponenter, som bl.a. stärker den operativa förmågan hos räddningstjänsten, hälso- och sjukvården samt polisen. Utöver detta måste det finnas en förmåga hos den samhällsviktiga infrastrukturen att motstå störningar som kan leda till eller uppkomma vid en svår påfrestning.

Styrelsen för psykologiskt försvar

Medieföretagen skall ha en sådan robusthet och flexibilitet att en fri och oberoende nyhets-

förmedling, myndighetsinformation och varningsmeddelanden kan förmedlas snabbt och heltäckande även vid onormala händelser, vid svåra påfrestningar på samhället i fred och vid höjd beredskap. Arbetet med att öka medvetandet och höja kunskapsnivån hos medieföretagen och andra viktiga aktörer inom säkerhets- och beredskapsområdet skall fortgå.

Arbetet med att informera om den svenska säkerhetspolitiken och utvecklingen inom totalförsvaret skall fortsätta i samverkan med andra myndigheter och organisationer.

Inom Styrelsen för psykologiskt försvar finns det nationella rådet för samordning och stöd till drabbade med anledning av naturkatastrofen i Asien 2004. Det nationella rådet bör fr.o.m. 2007 få ändrade uppgifter innebärande att rådet efter beslut av regeringen skall kunna stödja personer med hemvist i Sverige som drabbats av större katastrofer utomlands.

4.8 Revisionens iakttagelser

Riksrevisionen har lämnat revisionsberättelser utan invändning för Krisberedskapsmyndigheten, Statens räddningsverk, Kustbevakningen och Styrelsen för psykologiskt försvar och gör bedömningen att dessa årsredovisningar i allt väsentligt är rättvisande.

För huvuddelen av de myndigheter som vidtagit åtgärder med stöd av bidrag från anslaget 7:5 *Krisberedskap* utgör denna verksamhet endast en del av myndigheternas totala verksamhet. Riksrevisionens iakttagelser för dessa myndigheter redogörs för under det politik- eller verksamhetsområde där myndigheterna hör hemma.

4.9 Budgetförslag

4.9.1 7:1 Kustbevakningen

Tabell 4.2 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Slagslag	Belopp	Anslags- sparande	Belopp
2005	Utfall	630 791		45 652
2006	Anslag	692 159 ¹	Utgifts- prognos	724 699
2007	Förslag	777 741		
2008	Beräknat	864 623 ²		
2009	Beräknat	936 207 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2006 års ekonomiska vårproposition (bet. 2005/2006:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2007.

² Motsvarar 849 676 tkr i 2007 års prisnivå.

³ Motsvarar 900 663 tkr i 2007 års prisnivå.

Anslaget finansierar Kustbevakningens verksamhet med att utföra sjöövervakning och annan kontroll- och tillsynsverksamhet samt räddningstjänst till sjöss. Anslaget finansierar även Kustbevakningens kostnader för samordning av de civila behoven av sjöövervakning och sjöinformation. Verksamheten som finansieras från anslaget är i huvudsak hänförligt till verksamhetsområdet Skydd mot olyckor. Därutöver finansierar anslaget även Kustbevakningens verksamhet inom politikområdena Skatt, tull och exekution, Rättsväsendet, Miljöpolitik, Livsmedelspolitik, samt Kommunikationer.

Anslagssparandet från 2005 beror främst på den utgiftsbegränsning som den tidigare regeringen beslutade för anslaget under 2005.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 4.3 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentlig- rättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2005	0	0	0	0
Prognos 2006	2000	0	0	2000
Budget 2007	2000	0	0	2000

Intäkterna avser oljeskadeersättning som påförs fartygsägare för uppkomna oljeskador. Intäkterna för denna inkomsttitel är svåra att prognostisera. För att få ut avgiften krävs ibland att skadevällaren förs inför domstol, vilket gör att det kan dröja flera år innan statens fordran säkrats.

Mot inkomstiteln redovisas även vattenföreningsavgifter som redovisas av Tullverket för Kustbevakningens räkning (se vidare utgiftsområde 3, anslaget 3:3 *Tullverket*).

Kustbevakningen utför uppdrags- och serviceverksamhet åt samverkande myndigheter samt andra uppdragsgivare och avnämare. Myndigheten får disponera intäkterna.

Tabell 4.4 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (Intäkt kostnad)
Utfall 2005 (varav tjänsteexport)	3 861	3 861	0
Prognos 2006 (varav tjänsteexport)	2 500	2 500	0
Budget 2007 (varav tjänsteexport)	3 000	3 000	0

Investeringsplan

Regeringens förslag: Förslaget till investeringsplan för Kustbevakningen för 2007–2009 godkänns (tabell 4.5).

Tabell 4.5 Investeringsplan

Miljoner kronor

	Antal	Totalt	Ekonomiskt utfall 2005	Prognos 2006	Budget 2007	Beräknat 2008	Beräknat 2009
Investeringar							
Flygplan	3	630	216	414			
Större kombinationsfartyg	3	1140	3	0	330	327	480
Kombinationsfartyg	7	1050	0	0	0	150	300
Övervakningsfartyg	10	200	0	0	0	0	0
Svävare	3	18	0	0	0	6	12
Övriga investeringar	-			81	59	59	59
Summa investeringar			219	495	389	542	851
Lån			219	495	389	542	851
Summa finansiering			219	495	389	542	851

Skälen för regeringens förslag: I riksdagens beslut om statsbudget för 2005 godkändes att Kustbevakningen fick investera i två större kombinationsfartyg i syfte att möta den förändrade riskbilden avseende bl.a. oljeutsläpp. Den tidigare regeringen bedömde i budgetpropositionen för 2005 att det senare skulle finnas möjlighet att införskaffa ytterligare ett större kombinationsfartyg vilket regeringen nu föreslår. Med anledning av detta framgår av investeringsplanen att ett kombinationsfartyg utgår i förhållande till

föreslagen investeringsplan i budgetpropositionen för 2006.

Regeringens överväganden

Regeringen har i förhållande till 2006 beräknat anslaget enligt följande.

Anslaget har minskats med 12 miljoner kronor från och med 2007 som istället beräknas under anslaget 43:6 *Fiskeriverket* under utgiftsområde 23 *Jord- och skogsbruk, fiske med anslutande näringar* för att finansiera

landnings- och kvalitetskontroller som övergår från Kustbevakningen till Fiskeriverket.

Anslaget har vidare ökat för att dels finansiera utgifter för räntor och amorteringar, dels finansiera utgifter för att bemanna och driva plattformarna enligt investeringsplanen ovan.

Tabell 4.6 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 7:1 Kustbevakningen

Tusental kronor

	2007	2008	2009
Anvisat 2006¹	692 159	692 159	692 159
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	6 382	18 670	33 949
Beslut	26 500	21 866	75 336
Överföring till/från andra anslag	52 700	131 927	134 763
Förslag/beräknat anslag	777 741	864 623	936 207

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2005 (bet. 2005/06:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2006 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2007 för ramanslaget 7:2 *Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför utgifter på högst 15 000 000 kronor efter 2007 (tabell 4.8).

Tabell 4.8 Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Tusental kronor

	Utfall 2005	Prognos 2006	Förslag 2007	Beräknat 2008	Beräknat 2009–
Utestående åtaganden vid årets början	11966	4607	12000		
Nya åtaganden	2050	10950	10000		
Infriade åtaganden	9409	3557	7000	10000	5000
Utestående åtaganden vid årets slut	4607	12000	15000		
Erhållet/förslaget bemyndigande	15000	15000	15000		

Skälen för regeringens förslag: Bemyndigandet avser bidrag till kommunernas verksamhet att förebygga jordskred och andra naturolyckor för att stimulera sådana åtgärder.

Regeringens överväganden

Kommunerna kan ansöka om statsbidrag för åtgärder som de har utfört eller avser att

4.9.2 7:2 Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor

Tabell 4.7 Anslagsutveckling

Tusental kronor

2005	Utfall	24 850	Anslags-sparande	40
2006	Anslag	24 850 ¹	Utgifts-prognos	24 448
2007	Förslag	39 850		
2008	Beräknat	39 850		
2009	Beräknat	39 850		

¹Inklusive tilläggsbudget i samband med 2006 års ekonomiska vårproposition (bet. 2005/2006:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2007.

Från anslaget som disponeras av Statens räddningsverk utbetalas ersättning till kommuner för åtgärder som vidtas för att förebygga jordskred och andra naturolyckor.

Verksamheten som finansieras från anslaget är hänförligt till verksamhetsområdet Skydd mot olyckor.

utföra. Ansökan ställs till Statens räddningsverk tillsammans med erforderligt tekniskt underlag. Grundprincipen är att utbetalningen sker när åtgärderna, för vilka bidrag beviljats, är genomförda och slutbesiktigade. För att stimulera kommunerna att utföra förebyggande åtgärder kan hälften av bidraget för planerade men ännu inte utförda åtgärder betalas efter att slutligt beslut har fattats. Resterande del utbetalas när åtgärderna utförts

och är slutbesiktigade. Efter det att projektet godkänts har kommunen tre år på sig att genomföra åtgärderna. Principen att det slutliga bidraget inte betalas ut förrän projektet är slutbesiktigat medför ofta förskjutningar i utbetalningarna och anslags-sparande kan därför uppkomma.

Utredningen om Effekterna av klimatförändringar och hur samhällets sårbarhet för dessa kan minskas (dir. 2005:8) skall bl.a. föreslå hur systemet för statliga bidrag till förebyggande åtgärder, översvämningar, ras och skred kan effektiviseras. Utredningen skall lämna sitt slutbetänkande den 1 oktober 2007.

I avvaktan på utredningens slutbetänkande har anslaget engångsvis ökat för åren 2007 – 2009 med 15 miljoner kronor som tidigare beräknades under anslaget 6:1 *Förbandsverksamhet, beredskap och fredsfrämjande truppinsatser m.m.* för att finansiera de ökande behoven inom området.

Tabell 4.9 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 7:2 Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor

Tusental kronor

	2007	2008	2009
Anvisat 2006¹	24 850	24 850	24 850
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	15 000	15 000	15 000
Förslag/beräknat anslag	39 850	39 850	39 850

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2005 (bet. 2005/06:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

4.9.3 7:3 Ersättning för räddningstjänst m.m.

Tabell 4.10 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Utfall	2005	2006	2007	2008	2009
2005	Utfall	21 823	Anslags-sparande	-1 351		
2006	Anslag	19 880 ¹	Utgifts-prognos	18 200		
2007	Förslag	21 080				
2008	Beräknat	21 080				
2009	Beräknat	21 080				

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2006 års ekonomiska vårproposition (bet. 2005/2006:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2007.

Under anslaget som disponeras av Statens räddningsverk utbetalas i enlighet med lagen (2003:778) om skydd mot olyckor vissa ersättningar till följd av uppkomna kostnader vid genomförda räddningsinsatser, insatser för

att bekämpa olja m.m. till sjöss samt för utredning av allvarliga olyckor. Anslaget finansierar även de räddningsinsatser som Räddningsverket kan behöva genomföra till lands i Estland, Lettland och Litauen. Anslaget används även för kostnader i ett initialt skede för räddningstjänstinsatser som lämnats efter förfrågan genom den s.k. Gemenskapsmekanismen inom EU. Den aktör som begärt hjälpen betalar motsvarande belopp till Räddningsverket.

Verksamheten som finansieras från anslaget är hänförligt till verksamhetsområdet Skydd mot olyckor.

Under 2005 har från anslaget 13,8 miljoner kronor utbetalats till tio kommuner för ersättning för räddningstjänstkostnader på grund av bl.a. översvämningar och skogsbränder. För oljesanering har ca 3,1 miljoner kronor utbetalats till två kommuner.

Regeringens överväganden

Utfallet på anslaget varierar kraftigt mellan åren. Detta beror på att det är svårt att förutsäga antalet olyckor som kräver räddningsinsatser och konsekvenserna av dessa. Flera beslut om ersättning har också överklagats hos länsrätten i Karlstad och i vissa fall har kompletterande utbetalningar beslutats.

Utfallet har de senaste fem åren legat både över och under på statsbudgeten anvisat anslag.

Regeringen har i förhållande till 2006 beräknat anslaget enligt följande.

Anslaget har från och med 2007 ökat med 1,2 miljoner kronor som tidigare beräknades under anslaget 6:10 *Nämnder m.m.*

Tabell 4.11 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 7:3 Ersättning för räddningstjänst m.m.

Tusental kronor

	2007	2008	2009
Anvisat 2006¹	19 880	19 880	19 880
<i>Förändring till följd av:</i>			
Överföring till/från andra anslag	1 200	1 200	1 200
Förslag/beräknat anslag	21 080	21 080	21 080

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2005 (bet. 2005/06:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

4.9.4 7:4 Samhällets skydd mot olyckor

Tabell 4.12 Anslagsutveckling
Tusental kronor

2005	Utfall	728 197	Anslags- sparande	33 714
2006	Anslag	685 652 ¹	Utgifts- prognos	694 551
2007	Förslag	669 489		
2008	Beräknat	677 934 ²		
2009	Beräknat	690 586 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2006 års ekonomiska vårproposition (bet. 2005/2006:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2007.

² Motsvarar 665 904 tkr i 2007 års prisnivå.

³ Motsvarar 663 981 tkr i 2007 års prisnivå.

Anslaget som disponeras av Statens räddningsverk, finansierar verksamhet inom räddningstjänstområdet inklusive olycks- och skadeförebyggande åtgärder samt beredskap och indirekta kostnader för internationella insatser inom ramen för EU-samarbetet och NATO/PFF. Till detta tillkommer finansiering för beredskap och indirekta kostnader beträffande verkets förmåga att stödja utlandsmyndigheter och nödställda i situation då många människor med hemvist i Sverige drabbas till följd av allvarlig olycka eller katastrof i utlandet.

Anslaget finansierar även bidrag för främjande av den enskilda människans förmåga. Delar av Centrum för risk- och säkerhetsutbildnings verksamhet finansieras från anslaget liksom delar av verksamheten vid Nationellt Centrum för lärande från olyckor (NCO). Anslaget finansierar även ersättning till länsstyrelserna för tillkommande uppgifter med anledning av lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.

Verksamheten som finansieras från anslaget är i huvudsak hänförligt till verksamhetsområdet Skydd mot olyckor.

Anslagssparandet från 2005 beror främst på den utgiftsbegränsning som den tidigare regeringen beslutade för anslaget under 2005.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 4.13 Offentligrättslig verksamhet
Tusental kronor

Offentlig- rättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2005	17 483	0	0	17 483
Prognos 2006	60 000	0	0	60 000
Budget 2007	16 000	0	0	16 000

Avgifter som tas ut med stöd av lagen (1988:868) om brandfarliga och explosiva varor redovisas mot inkomsttitel 2552 Övriga offentligrättsliga avgifter.

Inkomster från oljeskadeersättning enligt sjölagen (1994:1009) redovisas mot inkomsttitel 2713 Vattenföreningavgifter m.m.

Tabell 4.14 Uppdragsverksamhet
Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (Intäkt- kostnad)
Utfall 2005	282 690	308 749	-26 059
(varav tjänsteexport)	21 115	20 700	415
Prognos 2006	282 845	282 845	0
(varav tjänsteexport)	24 500	23 000	1 500
Budget 2007	331 500	300 000	31 500
(varav tjänsteexport)	27 500	26 500	1 000

Statens räddningsverk utför uppdrags- och service-verksamhet åt samverkande myndigheter och andra uppdragsgivare. Med uppdragsverksamhet avses i detta sammanhang tjänsteexport enligt tjänsteexportförordningen (1992:192) samt den avgiftsbelagda verksamhet som regleras i förordningen (2005:890) med instruktion för Statens räddningsverk. Myndigheten får disponera intäkterna.

Enligt Räddningsverkets instruktion får myndigheten delta i internationella räddnings- och katastrofinsatser förutsatt att det finns en extern finansiering. Vidare får Räddningsverket, om verksamheten har anknytning till myndighetens uppgifter, mot avgift tillhandahålla fortbildning, uppdragsutbildning samt konferens- och internattjänster.

Investeringsplan

Regeringens förslag: Förslaget till investeringsplan för Statens räddningsverk, såvitt avser Samhällets skydd mot olyckor, för 2007–2009 godkänns (tabell 4.15).

Tabell 4.15 Investeringsplan

Tusental kronor

	Utfall 2005	Prognos 2006	Budget 2007	Beräknat 2008	Beräknat 2009
Övriga förvaltningsinvesteringar	6 128	12 850	17 750	15 750	15 450
Internationell verksamhet	1 985	11 000	11 000	11 000	11 000
Investeringar CRS	25 646	29 300	33 185	31 450	31 450
Investeringar i inomhusvarning	26 715	0	0	0	0
Summa investeringar	60 474	53 150	61 935	58 200	57 900
Lån	60 308	53 150	61 935	58 200	57 900
Anslag	166				
Summa finansiering	60 474	53 150	61 935	58 200	57 900

Skälen för regeringens förslag: Investeringar planeras bland annat inom Statens räddningsverks internationella verksamhet i Kristinehamn och inom Räddningsverkets Centrum för risk- och säkerhetsutbildning.

samt utgifter för att bemanna och driva Kustbevakningens plattformar.

Tabell 4.16 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 7:4 Samhällets skydd mot olyckor

Tusental kronor

	2007	2008	2009
Anvisat 2006¹	685 652	685 652	685 652
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	5 872	18 365	33 581
Beslut	-14 000	-16 253	-18 604
Överföring till/från andra anslag	-8 035	-9 830	-10 043
Förslag/beräknat anslag	669 489	677 934	690 586

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2005 (bet. 2005/06:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2006 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Regeringens överväganden

Regeringen har i förhållande till 2006 beräknat anslaget enligt följande.

För 2006 beräknades 76,5 miljoner kronor för förvaltningskostnader. För 2007 minskar dessa kostnader med 6,4 miljoner kronor som istället beräknas under anslaget 7:5 *Krisberedskap*. Anslaget har minskats med motsvarande belopp.

På grund av avveckling av civilplikten har anslaget minskats med 14 miljoner kronor 2007 och 16,2 miljoner kronor 2008.

Anslaget har vidare minskats med 1,6 miljoner kronor 2007 och 3,3 miljoner kronor 2008 som istället beräknas under utgiftsområde 15, anslaget 25:2 *Studiemedel m.m.* och utgiftsområde 16, anslaget 25:79 *Centrala studiestödsnämnden m.m.* för att finansiera studiemedelsberättigandet av utbildningen i skydd mot olyckor.

Till sist minskas anslaget från och med 2009 med 2 miljoner kronor som istället beräknas under anslaget 7:1 *Kustbevakningen* för att delvis finansiera utgifter för räntor och amorteringar,

4.9.5 7:5 Krisberedskap

Tabell 4.17 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Utfall	Utveckling	Anslags- sparande	Utgifts- prognos
2005		1 550 984		336 604
2006	Anslag	1 790 637 ¹		1 822 640
2007	Förslag	1 711 976		
2008	Beräknat	1 743 471 ²		
2009	Beräknat	1 806 806 ³		

¹ Inklusivt tilläggsbudget i samband med 2006 års ekonomiska vårproposition (bet. 2005/2006:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2007.

² Motsvarar 1 699 305 tkr i 2007 års prisnivå.

³ Motsvarar 1 716 213 tkr i 2007 års prisnivå.

Anslaget finansierar åtgärder för att bibehålla och förbättra samhällets robusthet mot, och förmåga att hantera, svåra påfrestningar. Anslaget finansierar också åtgärder som behöver genomföras i nuvarande omvärldsläge för att säkerställa samhällets beredskap inför ett väpnat angrepp och åtgärder för att kunna stödja och ta

emot stöd från andra länder vid svåra påfrestningar i fred. Planeringen av åtgärderna sker inom ramen för samverkansområdena Teknisk infrastruktur, Transporter, Farliga ämnen, Ekonomisk säkerhet, Geografiskt områdesansvar, samt Skydd, undsättning och vård. Dessutom finansieras kostnader vad avser den regionala försöksverksamheten inom det s.k. GotSam från anslaget. Verksamheten som finansieras från anslaget är hänförligt till politikområdet Totalförsvaret, verksamhetsområdet Det civila försvaret och politikområdet Skydd och beredskap mot olyckor och svåra påfrestningar, verksamhetsområdet Svåra påfrestningar.

Anslagssparandet från 2005 beror främst på den utgiftsbegränsning som den tidigare regeringen beslutade för anslaget under 2005. Även för 2006 har den tidigare regeringen beslutat om en utgiftsbegränsning på anslaget vilket innebär att ett anslagssparande beräknas uppstå.

Investeringsplan

Regeringens förslag: Förslaget till investeringsplan för Krisberedskapen för 2007–2009 godkänns (tabell 4.18).

Tabell 4.18 Investeringsplan

Tusental kronor

	Anskaffat t.o.m. 2005	Prognos 2006	Budget 2007	Beräknat 2008	Beräknat 2009 -
So Teknisk infrastruktur	-	-	-	-	-
So Transporter	4 180	7 000	12 150	12 050	3 000
So farliga ämnen					0
	79 863	31 645	31 002	26 804	
So Ekonomisk säkerhet	1 400	7 450	7 450	7 350	7 250
So Geografiskt områdesansvar					
	6 330	4 200	3 900	3 900	3 700
So Skydd, undsättning och vård	535 400	32 100	18 200	25 400	6 000
Summa investeringar	627 173	82 395	72 702	75 504	19 950
Lån	602 900	38 375	25 525	29 700	6 000
Anslag	24 279	44 020	47 177	45 804	13 950
Summa finansiering	627 173	82 395	72 702	75 504	19 950

Skälen för regeringens förslag: Investeringar under 2007 inom samhällets krisberedskap genomförs inom samtliga samverkansområden. Delar av investeringarna är undantagna från reglerna om lånefinansiering och finansieras i stället med anslag.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2007 för ramanslaget 7:5 *Krisberedskap* besluta om avtal och beställningar av tjänster, utrustning och anläggningar för beredskapsåtgärder samt åtgärder för att hantera svåra påfrestningar på samhället i fred som, inklusive tidigare gjorda beställningar, medför utgifter på högst 563 000 000 kronor efter 2007 (tabell 4.19).

Tabell 4.19 Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Tusental kronor

	Utfall 2005	Prognos 2006	Förslag 2007	Beräknat 2008	Beräknat 2009–
Utestående åtaganden vid årets början	257 306	291 298	471 656		
Nya åtaganden	294 406	409 250	464 000		
Infriade åtaganden	266 469	228 892	377 750	303 859	254 047
Utestående åtaganden vid årets slut	291 298	471 656	557 906		
Erhållet/föreslaget bemyndigande	393 750	475 200	563 000		

Skälen för regeringens förslag: Bemyndigandet avser verksamhet som bedrivs inom samverkansområdena Teknisk infrastruktur, Transporter, Geografiskt områdesansvar, Skydd, undsättning och vård samt Krisberedskapsmyndighetens forskningsbidrag.

Beredskapsinvesteringar

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att för 2007 låta Statens räddningsverk disponera en låneram i Riksgäldskontoret för beredskapsinvesteringar på högst 660 000 000 kronor.

Regeringen bemyndigas att för 2007 låta Socialstyrelsen disponera en låneram i Riksgäldskontoret för beredskapsinvesteringar på högst 500 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Från och med 1998 övergick Statens räddningsverk till att lånefinansiera beredskapsinvesteringar. Låneramen för 2007 skall även täcka tidigare gjorda beredskapsinvesteringar.

Från och med 1999 övergick Socialstyrelsen till att lånefinansiera beredskapsinvesteringar. Riksdagen har på tilläggsbudget för 2006 bemyndigat regeringen att låta Socialstyrelsen disponera ytterligare 200 miljoner kronor i låneramsutrymme för att stärka den nationella beredskapen mot en influensapandemi. Motsvarande bemyndigande behövs även för 2007.

Den totala låneramen om 500 miljoner kronor skall även täcka tidigare gjorda beredskapsinvesteringar.

Avgift för elektroniska kommunikationer

Regeringens förslag: Avgiftsuttaget för att finansiera åtgärder för att skydda elektroniska kommunikationer mot allvarliga hot och påfrestningar i fredstid som tas ut i enlighet med lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation fastställs till högst 100 000 000 kronor under 2007.

Skälen för regeringens förslag: Finansieringen av åtgärder mot allvarliga fredstida hot och påfrestningar som gäller elektronisk kommunikation sker genom att den som äger allmänna kommunikationsnät av betydelse från allmän synpunkt och som bedriver verksamhet som är anmäld enligt 2 kap. 1 § i lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation betalar en avgift. Åtgärder som finansieras genom avgifterna syftar till att säkra de elektroniska kommunikationernas robusthet.

Elberedskapsavgift

Regeringens förslag: Avgiftsuttaget för elberedskapsavgiften, som tas ut i enlighet med elberedskapslagen (1997:288) för att finansiera beredskapsåtgärder som beslutas med stöd av nämnda lag, fastställs till högst 250 000 000 kronor under 2007.

Skälen för regeringens förslag: Finansieringen av åtgärder som genomförs enligt elberedskapslagen (1997:288) sker genom att den som innehar nätkoncession enligt ellagen (1997:857) betalar en avgift. Åtgärderna som finansieras via avgifter syftar till att tillgodose elförsörjningen i landet vid höjd beredskap och vid beslut om utformningen av åtgärderna skall även effekterna för beredskapen inför svåra påfrestningar på samhället i fred beaktas.

Regeringens överväganden

Inom ramen för föreliggande anslag 2007 har 152,6 miljoner kronor beräknats för samverkansområdet Teknisk infrastruktur, 100 miljoner kronor för åtgärder för att skydda elektroniska kommunikationer mot allvarliga hot och påfrestningar i fredstid, 250 miljoner kronor för elberedskapsåtgärder, 88,9 miljoner kronor för samverkansområdet Transporter, 233,6 miljoner kronor för samverkansområdet Farliga ämnen, 19 miljoner kronor för samverkansområdet Ekonomisk säkerhet, 535,6 miljoner kronor för samverkansområdet Geografiskt områdesansvar, 331,1 miljoner kronor för samverkansområdet Skydd, undsättning och vård samt 10 miljoner kronor för vissa fredsfrämjande och humanitära insatser. Utöver detta beräknas 5 miljoner kronor till åtgärder som härrör utanför samverkansområdena. Enligt förordningen (2006:942) om krisberedskap och höjd beredskap har sammansättningen av samverkansområden förändrats något.

Utgifter för åtgärder som i huvudsak ger en förmåga att motstå och hantera svåra påfrestningar på samhället i fred beräknas uppgå till ca 1,6 miljarder kronor. I de flesta fall medför åtgärderna en nytta över hela hotskalan, fred såväl som krig.

Regeringen har i förhållande till 2006 beräknat anslaget enligt följande.

År 2006 ökades anslaget engångsvis med 18 miljoner kronor p.g.a. avveckling av civilplikten. Från och med 2007 minskas anslaget med motsvarande belopp.

Anslaget har ökat med 24 miljoner kronor från och med 2007 för finansiering av räntor och amorteringar för investeringar i antiviraler.

Fr.o.m. 2007 ökas anslaget med 6,4 miljoner kronor som tidigare beräknats under anslaget 7:4 *Samhällets skydd mot olyckor* för förvaltningskostnader.

Anslaget har minskats med 0,6 miljoner kronor 2007 och 13,6 mnkr 2008. Beloppen beräknas istället under anslaget 7:1 *Kustbevakningen* för att delvis finansiera utgifter för räntor och amorteringar, samt utgifter för att bemanna och driva Kustbevakningens plattformar. Fr.o.m. 2009 minskar finansieringsbehovet varför anslaget ökas med 3,8 miljoner kronor.

Från och med 2007 minskas anslaget med belopp enligt följande:

För finansiering av informationssäkerhet minskas anslaget med 49,4 miljoner kronor. Beloppet har istället beräknats under andra anslag inom utgiftsområde 6 Försvar samt beredskap mot sårbarhet och utgiftsområde 22 Kommunikationer.

För att renodla styrningen av Krisberedskapsmyndigheten minskas anslaget med 10 miljoner kronor. Beloppet har istället beräknats under anslaget 7:7 *Krisberedskapsmyndigheten*.

För att tydliggöra och stärka länsstyrelsernas roll och förmåga till krishantering minskas anslaget med 14,7 miljoner kronor. Beloppet har istället beräknats under utgiftsområde 1 *Rikets styrelse*, anslaget 32:1 *Länsstyrelserna m.m.*

För att stärka etermediaberedskapen minskas anslaget med 15 miljoner kronor. Beloppet har istället beräknats under anslaget 7:8 *Styrelsen för psykologiskt försvar*.

Tabell 4.20 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 7:5 Krisberedskap

Tusental kronor

	2007	2008	2009
Anvisat 2006¹	1 778 637	1 778 637	1 778 637
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	10 651	57 156	105 102
Beslut	6 000	6 156	24 117
Överföring till/från andra anslag	-83 311	-98 476	-101 048
Förslag/beräknat anslag	1 711 976	1 743 471	1 806 806

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2005 (bet. 2005/06:FiU10).

Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2006 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

4.9.6 7:6 Gemensam radiokommunikation för skydd och säkerhet

Tabell 4.21 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags-sparande	Utfall
2005	0	321 062	
2006	Anslag 219 000 ¹	Utgifts-prognos 87 615	
2007	Förslag 35 000		
2008	Beräknat 0		
2009	Beräknat 0		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2006 års ekonomiska vårproposition (bet. 2005/2006:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2007.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Tabell 4.23 Redovisning av bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Tusental kronor

	Utfall 2005	Prognos 2006	Beräknat 2007	Beräknat 2008-
Utestående åtaganden vid årets början		1 697 656	1 473 765	
Nya åtaganden		0	0	
Infriade åtaganden		223 891	473 762	1 000 003
Utestående åtaganden vid årets slut	1 697 656	1 473 765	1 000 003	
Erhållet/föreslaget bemyndigande				

För 2004 erhöles ett bemyndigande för att anskaffa infrastrukturen för det gemensamma radiokommunikationssystemet. Ovan redovisar regeringen avräkningen mot erhållet bemyndigande. På grund av överklagandet och den medförda förseningen i arbetet är utfallet i tiden mycket osäkert.

Anslaget finansierar utbyggnad, driftsbidrag och förvaltning av ett gemensamt radiokommunikationssystem för skydd och säkerhet.

Verksamheten som finansieras från anslaget är hänförligt till verksamhetsområdet Skydd mot olyckor.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 4.22 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (Intäkt-kostnad)
Utfall 2005	0	0	0
(varav tjänsteexport)			
Prognos 2006	20 000	8 000	12 000
(varav tjänsteexport)			
Budget 2007	105 000	93 000	12 000
(varav tjänsteexport)			

I enlighet med 7 a § förordningen (2002:518) med instruktion för Krisberedskapsmyndigheten tas avgifter ut för finansiering av drift och förvaltning av Rakel-systemet. Intäkterna disponeras av myndigheten.

Regeringens överväganden

I förhållande till 2006 har regeringen beräknat anslaget i enlighet med den finansiering som framgick i budgetpropositionen för 2004 (prop. 2003/04:1, utg.omr. 22, avsnitt 10.10.6).

På grund av överklagandet av upphandlingen av Rakel och den försening som detta innebar

hade Krisberedskapsmyndigheten inte några avgiftsintäkter under 2005. Verksamheten har under år 2005 varit helt anslagsfinansierad.

På grund av överklagandet har ett stort anslagssparande ackumulerats vilket beräknas förbrukas i den takt som investeringarna fortlöper.

Tabell 4.24 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 7:6 Gemensam radiokommunikation för skydd och säkerhet

Tusental kronor

	2007	2008	2009
Anvisat 2006¹	219 000	219 000	219 000
<i>Förändring till följd av:</i>			
Överföring till/från andra anslag	-184 000	-219 000	-219 000
Förslag/beräknat anslag	35 000	0	0

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2004 (bet. 2004/05:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

4.9.7 7:7 Krisberedskapsmyndigheten

Tabell 4.25 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Slagslag	Belopp	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2005	Utfall	134 218	25 589	
2006	Anslag	146 692 ¹		141 441
2007	Förslag	165 671		
2008	Beräknat	168 496 ²		
2009	Beräknat	169 089 ³		

¹ Inklusivt tilläggsbudget i samband med 2006 års ekonomiska vårproposition (bet. 2005/2006:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2007.

² Motsvarar 165 671 tkr i 2007 års prisnivå.

³ Motsvarar 162 783 tkr i 2007 års prisnivå.

Krisberedskapsmyndigheten är en central förvaltningsmyndighet med särskilt ansvar enligt 11 och 18 §§ förordningen (2006:942) om krisberedskap och höjd beredskap, från och med den 1 september 2006. Anslaget finansierar myndighetens förvaltningsutgifter. Verksamheten som finansieras från anslaget är hänförligt till politikområdet Skydd och beredskap mot olyckor och svåra påfrestningar, verksamhetsområdet Svåra påfrestningar.

Anslagssparandet från 2005 beror främst på den utgiftsbegränsning som den tidigare regeringen beslutade för anslaget under 2005.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 4.26 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (Intäkt-kostnad)
Utfall 2005	2 582	2 582	0
(varav tjänsteexport)			
Prognos 2006	1 500	1 500	0
(varav tjänsteexport)			
Budget 2007	1 500	1 500	0
(varav tjänsteexport)			

Med uppdragsverksamhet avses i detta sammanhang den avgiftsbelagda verksamhet som regleras i 7 § förordningen (2002:518) med instruktion för Krisberedskapsmyndigheten. Instruktionen anger att Krisberedskapsmyndigheten får åta sig att mot avgift utveckla och förvalta tekniskt stöd åt andra myndigheter samt åt kommuner och landsting.

Regeringens överväganden

Regeringen har i förhållande till 2006 beräknat anslaget enligt följande.

För finansiering av informationssäkerhet ökas anslaget med 7,4 miljoner kronor fr.o.m. 2007. Beloppet har tidigare beräknats under anslaget 7:5 *Krisberedskap*.

För att renodla styrningen av Krisberedskapsmyndigheten ökas anslaget med 10 miljoner kronor fr.o.m. 2007. Beloppet har tidigare beräknats under anslaget 7:5 *Krisberedskap*.

Krisberedskapsmyndigheten övertar fr.o.m. 2007 uppgifter inom teknisk försörjnings-säkerhet från Socialstyrelsen, varför anslaget ökas med 0,3 miljoner kronor som tidigare beräknats under utgiftsområde 9 *Hälsövård, sjukvård och social omsorg*, anslaget 13:6 *Socialstyrelsen*.

Till sist minskas anslaget från och med 2009 med 3 miljoner kronor som istället beräknas under anslaget 7:1 *Kustbevakningen* för att delvis finansiera utgifter för räntor och amorteringar, samt utgifter för att bemanna och driva Kustbevakningens plattformar.

Tabell 4.27 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 7:7 Krisberedskapsmyndigheten

Tusental kronor

	2007	2008	2009
Anvisat 2006¹	146 692	146 692	146 692
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	1 279	3 802	7 011
Beslut			-3 000
Överföring till/från andra anslag	17 700	18 002	18 386
Förslag/beräknat anslag	165 671	168 496	169 089

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2005 (bet. 2005/06:FiU10).

Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2006 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

4.9.8 7:8 Styrelsen för psykologiskt försvar

Tabell 4.28 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Utfall		Anslags-sparande	
2005	Utfall	34 980		6 324
2006	Anslag	25 736 ¹	Utgifts-prognos	26 415
2007	Förslag	32 539		
2008	Beräknat	33 175 ²		
2009	Beräknat	33 907 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2006 års ekonomiska vårproposition (bet. 2005/2006:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2007.

² Motsvarar 32 539 tkr i 2007 års prisnivå.

³ Motsvarar 32 539 tkr i 2007 års prisnivå.

Anslaget finansierar Styrelsen för psykologiskt försvars förvaltningsuppgifter samt arvoden till ledamöterna i Överklagandenämnden för totalförsvaret och övriga kostnader för nämndens verksamhet. Anslaget finansierar också den verksamhet som myndigheten genomför inom områdena massmediernas beredskap, sprida kunskap om säkerhetspolitik och totalförsvaret samt opinionsundersökningar, dvs. att följa svensk opinionsutveckling av betydelse för totalförsvaret. Vidare finansierar anslaget vägledande och rådgivande verksamhet för totalförsvarets pliktiga. Anslaget finansierar även drift och vidmakthållande av vissa reservfunktioner inom etermedia. Verksamheten som finansieras från anslaget är hänförligt till politikområdet Totalförsvaret, verksamhetsområdet Det civila försvaret och politikområdet Skydd och beredskap mot olyckor och svåra påfrestningar, verksamhetsområdet Svåra påfrestningar.

Anslaget finansierar slutligen den beredskap som behövs för att det nationella rådet efter beslut av regeringen skall kunna stödja personer med hemvist i Sverige som drabbats av större katastrofer utomlands.

Anslagssparandet från 2005 beror främst på den utgiftsbegränsning som den tidigare regeringen beslutade för anslaget under 2005.

Regeringens överväganden

Regeringen har i förhållande till 2006 beräknat anslaget enligt följande.

Anslaget ökades engångsvis 2006 med 8,3 miljoner kronor för finansiering av det nationella rådet för samordning och stöd till drabbade med anledning av naturkatastrofen i Asien. Från och med 2007 minskas anslaget med motsvarande belopp.

För att stärka etermediaberedskapen ökas anslaget fr.o.m. 2007 med 15 miljoner kronor. Beloppet har tidigare beräknats under anslaget 7:5 *Krisberedskap*.

Tabell 4.29 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 7:8 Styrelsen för psykologiskt försvar

Tusental kronor

	2007	2008	2009
Anvisat 2006¹	25 736	25 736	25 736
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	152	658	1 240
Beslut	-8 349	-8 512	-8 700
Överföring till/från andra anslag	15 000	15 293	15 630
Förslag/beräknat anslag	32 539	33 175	33 907

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2005 (bet. 2005/06:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2006 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Medlen för informationsuppdraget i fråga om M/S Estonias haveri finansieras genom den s.k. övertäckningsfonden som disponeras av Sjöfartsverket.

4.9.9 7:9 Ersättning till SOS Alarm AB för alarmeringstjänst enligt avtal

Tabell 4.30 Anslagsutveckling

Tusental kronor

2005	Utfall	144 000	Anslags- sparande	0
2006	Anslag	178 000 ¹	Utgifts- prognos	178 000
2007	Förslag	178 000		
2008	Beräknat	178 000		
2009	Beräknat	174 000		

¹ Inklusivt tilläggsbudget i samband med 2006 års ekonomiska vårproposition (bet. 2005/2006:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2007.

Anslaget finansierar ersättning från staten till SOS Alarm Sverige AB enligt avtal.

Regeringens överväganden

Gällande avtal mellan staten och SOS Alarm Sverige AB tecknades den 29 juni 2006 i syfte att tillgodose behovet av alarmeringstjänster för den statliga alarmeringstjänsten för arbete med ordning, säkerhet och hälsa. Avtalet löper tills vidare med ett års uppsägningstid. Staten äger 50

procent av SOS Alarm Sverige AB. Övriga ägare är Förenade Kommunföretag AB och Landstingsförbundet med 25 procent vardera.

Med anledning av det nya avtalet, ökas anslaget 2007 genom beslut med 26 miljoner kronor.

Anslaget har för åren 2007 och 2008 ökat med 8 miljoner kronor och för 2009 med 4 miljoner kronor. Beloppet har tidigare beräknats under anslaget 37:2 *Ersättning för särskilda tjänster till funktionshindrade*, utgiftsområde 22 *Kommunikationer*.

Tabell 4.31 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för Ersättning till SOS Alarm Sverige AB för alarmeringstjänst enligt avtal

Tusental kronor

	2007	2008	2009
Anvisat 2006¹	144 000	144 000	144 000
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	26 000	26 000	26 000
Överföring till/från andra anslag	8 000	8 000	4 000
Förslag/beräknat anslag	178 000	178 000	174 000

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2005 (bet. 2005/06:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

5 Nya anslag inom utgiftsområdet

5.1 Miljöpolitik

I enlighet med riksdagens beslut (bet.2005/06: KU21, rskr. 2005/06:333) om ändrad utgiftsområdesindelning ingår från och med 2007 följande anslag i utgiftsområde 6 Försvar samt beredskap mot sårbarhet.

5.1.1 34:1 Statens strålskyddsinstitut

Tabell 5.1 Anslagsutveckling 34:1 Statens strålskyddsinstitut

Tusental kronor

År	Utfall	102 392	Anslags- sparande	236
2005	Utfall	102 392		
2006	Anslag	107 976 ¹	Utgifts- prognos	106 289
2007	Förslag	118 953		
2008	Beräknat	120 916 ²		
2009	Beräknat	123 486 ³		

¹ Inklusivt tilläggsbudget i samband med 2006 års ekonomiska vårproposition (bet. 2005/2006:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2007.

² Motsvarar 118 953 tkr i 2007 års prislivå.

³ Motsvarar 118 953 tkr i 2007 års prislivå.

Statens strålskyddsinstitut (SSI) är central myndighet med ansvar för tillsyn av joniserande och ickejonerande strålning samt beredskap mot kärntekniska olyckor, andra radiologiska olyckor samt radioaktivt nedfall. SSI är ansvarig myndighet för miljö kvalitetsmålet Säker strålmiljö. Anslaget disponeras för SSI:s verksamhet avseende tillsyn, beredskap, miljöövervakning och forskning.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

SSI:s verksamhet finansieras delvis via avgifter enligt förordningen (1976:247) om vissa av-

gifter till Statens strålskyddsinstitut. Avgifter som berör icke kärnteknisk verksamhet enligt 3 och 4 §§ nämnda förordning förs till inkomsttitel 2511 Ansökningsavgifter. Avgifter avseende kärnteknisk verksamhet enligt 1 § nämnda förordning förs till inkomsttitel 2551 Avgifter från kärnkraftverken. Myndigheten disponerar inte avgifterna.

Tabell 5.2 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentligrättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel
Utfall 2005	
inkomsttitel 2511	10 739
inkomsttitel 2551	72 111
Prognos 2006	
inkomsttitel 2511	10 850
inkomsttitel 2551	78 544
Budget 2007	
inkomsttitel 2511	11 000
inkomsttitel 2551	79 052

SSI bedriver även viss avgiftsfinansierad uppdragsverksamhet som i dag framför allt omfattar utbildningsverksamhet. Avgifterna från denna verksamhet disponeras av myndigheten.

Tabell 5.3 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2005	1 176	1 277	-101
Prognos 2006	1 200	1 000	200
Budget 2007	1 200	1 000	200

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Som stöd för sin tillsynsutövning samt för beredskapsarbetet mot radioaktiva nedfall, finansierar SSI grundläggande och tillsynsrelaterad strålskyddsforskning. För att skapa goda förutsättningar för planering och genomförande av strålskyddsforskning är det nödvändigt att kunna fatta beslut som medför utfästelser om utgifter för kommande år. Regeringen föreslås därför bemyndigas att under 2007 från ramanslaget 34:1 *Statens strålskyddsinstitut* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför framtida behov av anslag på högst 21 miljoner kronor under 2008–2009.

Regeringens överväganden

SSI har ansvar för att de skadliga effekterna av strålning på människor och miljö i Sverige skall vara så små som möjligt. Strålskyddslagen (1988:220) och sedan 1999 även miljöbalken reglerar SSI:s verksamhet. I verksamheten ingår ansvaret för miljö kvalitetsmålet Säker strålmiljö. Regeringen bedömer att SSI uppfyller de mål som ställts och att SSI kan verka för ett fortsatt gott strålskydd i samhället.

Anslaget har genom beslut ökat med 10 miljoner kronor fr.o.m. 2007 för finansiering av strålskyddsforskning.

Regeringen har i förhållande till 2006 beräknat anslaget enligt följande:

Tabell 5.4 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 34:1 Statens strålskyddsinstitut

Tusental kronor

	2007	2008	2009
Anvisat 2006¹	107 976	107 976	107 976
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	977	2 775	5 129
Beslut	10 000	10 165	10 381
Förslag/beräknat anslag	118 953	120 916	123 486

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2005 (bet. 2005/06:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2006 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2007 för ramanslaget 34:1 *Statens strålskyddsinstitut* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 21 000 000 kronor under 2008–2010 (tabell 5.5).

Tabell 5.5 Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden 34:1 Statens strålskyddsinstitut

Tusental kronor

	Utfall 2005	Prognos 2006	Förslag 2007	Beräknat 2008	Beräknat 2009
Ingående åtaganden	6 800	13 200	15 000		
Nya åtaganden	15 400	11 800	21 000		
Infriade åtaganden	-9 000	-10 000	-15 000	-13 700	-7 300
Utestående åtaganden	13 200	15 000	21 000		
Erhållet/föreslaget bemyndigande	20 000	15 000	21 000		

5.1.2 34:2 Statens kärnkraftinspektion: Förvaltningskostnader

Tabell 5.6 Anslagsutveckling 34:2 Statens kärnkraftinspektion: Förvaltningskostnader

Tusental kronor

År	Utfall	93 469	Anslags-sparande	9 439
2005	Utfall	93 469	Anslags-sparande	9 439
2006	Anslag	98 400 ¹	Utgifts-prognos	96 049
2007	Förslag	99 301		
2008	Beräknat	100 869 ²		
2009	Beräknat	103 005 ³		

¹ Inklusiv tilläggsbudget i samband med 2006 års ekonomiska vårproposition (bet. 2005/2006:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2007.

² Motsvarar 99 301 tkr i 2007 års prisnivå.

³ Motsvarar 99 301 tkr i 2007 års prisnivå.

Statens kärnkraftinspektion (SKI) är central myndighet med ansvar för tillsyn av säkerheten och det fysiska skyddet vid kärntekniska anläggningar, säkerheten för kärnavfallet samt icke spridningsfrågor. Anslaget disponeras för SKI:s verksamhet avseende tillsyn och förvaltning.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

SKI:s verksamhet finansieras via avgifter enligt förordningen (1991:739) om vissa avgifter till Statens kärnkraftinspektion. Avgifter enligt den nämnda förordningen avseende tillsyn och forskning förs till inkomsttitel 2551 Avgifter från kärnkraftverken.

SKI disponerar de intäkter som tas ut i form av ansökningsavgifter enligt nämnda förordning. Fram till 2010 bedöms att ett antal omfattande tillståndsprövningar avseende effekthöjningar och nya anläggningar för kärnavfallshantering kommer att genomföras. Dessutom kommer vissa särskilda säkerhetsprövningar att göras under samma period.

Tabell 5.7 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentligrättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2005	166 638 ¹	0	165 036	1 602
Prognos 2006	166 250	0	166 250	0
Budget 2007	174 685	0	174 685	0

¹ Avser intäkter för tillsyns- och forskningsverksamhet. Inkomster förda mot inkomsttitel uppgår 2005 till 191 563 tkr. Att utfallet mot inkomsttitel avviker kraftigt mot intäkterna kan förklaras med att SKI 2005 bytt redovisningsmodell som i sin tur innebär att första kvartalets intäkter, till skillnad från föregående år, förs mot inkomsttitel redan föregående år då fakturering sker. För 2006 och 2007 motsvarar intäkterna i stort det belopp som förs mot inkomsttitel.

SKI bedriver även viss avgiftsfinansierad uppdragsverksamhet som i dag framför allt omfattar myndighetens internationella utvecklingsarbete. Avgifterna från denna verksamhet disponeras av myndigheten.

Tabell 5.8 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2005	3 844	4 462	-618
(varav tjänsteexport)	234		
Prognos 2006	3 530	3 000	530
(varav tjänsteexport)	230		
Budget 2007	2 730	2 600	130
(varav tjänsteexport)	230		

Regeringens överväganden

Regeringen har i förhållande till 2006 beräknat anslaget enligt följande.:

Tabell 5.9 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 34:2 Statens kärnkraftinspektion: Förvaltningskostnader

Tusental kronor

	2007	2008	2009
Anvisat 2006 ¹	98 400	98 400	98 400
Förändring till följd av:			
Pris- och löneomräkning ²	901	2 469	4 605
Förslag/beräknat anslag	99 301	100 869	103 005

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2005 (bet. 2005/06:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2006 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

5.1.3 34:3 Statens kärnkraftinspektion: Kärnsäkerhetsforskning

Tabell 5.10 Anslagsutveckling 34:11 Statens kärnkraftinspektion: Kärnsäkerhetsforskning

Tusental kronor

År	Utfall	Utgifter	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2005		71 413		1 714
2006	Anslag	73 019 ¹		73 405
2007	Förslag	73 654		
2008	Beräknat	75 369 ²		
2009	Beräknat	77 069 ³		

¹ Inklusivt tilläggsbudget i samband med 2006 års ekonomiska vårproposition (bet. 2005/2006:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2007.

² Motsvarar 73 654 tkr i 2007 års prisnivå.

³ Motsvarar 73 654 tkr i 2007 års prisnivå.

SKI har i uppdrag att vidta åtgärder för att säkerställa och utveckla den nationella kompetensen för frågor rörande kärnsäkerhet, icke-spridning samt kärnavfallssäkerhet. Åtgärderna skall syfta till att stödja tillsynen och höja säkerheten i de kärntekniska anläggningarna. Anslaget disponeras för SKI:s kostnader för kärnsäkerhetsforskning.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

För att kunna planera och genomföra kärnsäkerhetsforskning på ett tillfredställande sätt är det nödvändigt att kunna fatta beslut innehållande utfästelser som medför utgifter för kommande år. Regeringen föreslås därför bemyndigas att under år 2007 för ramanslaget 34:3 *Statens kärnkraftinspektion: Kärnsäkerhetsforskning* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför framtida behov av anslag på högst 36 miljoner kronor under 2008–2010.

Regeringen har i förhållande till 2006 beräknat anslaget enligt följande:

Tabell 5.11 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 34:3 Statens kärnkraftinspektion: Kärnsäkerhetsforskning

Tusental kronor

	2007	2008	2009
Anvisat 2006¹	73 019	73 019	73 019
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	635	2 350	4 050
Förslag/beräknat anslag	73 654	75 369	77 069

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2005 (bet. 2005/06:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2006 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2007 för ramanslaget 34:2 *Statens kärnkraftinspektion: Kärnsäkerhetsforskning* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 36 000 000 kronor under 2008–2010 (tabell 5.12).

Tabell 5.12 Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden 34:3 Statens kärnkraftinspektion: Kärnsäkerhetsforskning

Tusental kronor

	Utfall 2005	Prognos 2006	Förslag 2007	Beräknat 2008	Beräknat 2009–2010
Ingående åtaganden	30 021	33 559	23 600		
Nya åtaganden	17 455	8 000	27 900		
Infriade åtaganden	-13 917	-17 959	-15 500	-20 500	-15 500
Utestående åtaganden	33 559	23 600	36 000		
Erhållet/förslaget bemyndigande	38 000	30 000	36 000		

5.2 Näringspolitik

I enlighet med riksdagens beslut (bet.2005/06: KU21, rskr. 2005/06:333) om ändrad utgiftsområdesindelning ingår från och med 2007 följande anslag i utgiftsområde 6 Försvar samt beredskap mot sårbarhet.

5.2.1 38:1 Elsäkerhetsverket

Tabell 5.13 Anslagsutveckling 38:1 Elsäkerhetsverket

Tusental kronor				
2005	Utfall	38 985	Anslags- sparande	5 970
2006	Anslag	42 204 ¹	Utgifts- prognos	42236
2007	Förslag	42 585		
2008	Beräknat	43 349 ²		
2009	Beräknat	44 275 ³		

¹ Anslaget ingår t.o.m. 2006 i utgiftsområde 24 Näringsliv

² Anslaget ingår t.o.m. 2006 i utgiftsområde 24 Näringsliv. Inklusivt tilläggsbudget i samband med 2006 års ekonomiska vårproposition (bet. 2005/06:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

³ Motsvarar 42 585 tkr i 2007 års prisnivå

⁴ Motsvarar 42 585 tkr i 2007 års prisnivå

Under anslaget anvisas medel till förvaltningskostnader vid Elsäkerhetsverket. Inkomster hos Elsäkerhetsverket som myndigheten inte får disponera redovisas på statsbudgetens inkomstsida under inkomstiteln 2552 Övriga offentligtliga avgifter.

Tabell 5.14 Offentligt rättslig verksamhet

Tusental kronor				
Offentlig- rättslig verksamhet	Intäkter till inkomstitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2005	308 017	1 916	1 387	529
Prognos 2006	308 100	1 900	1 100	800
Budget 2007	308 250	1 800	1 100	700

Regeringens överväganden

Omlokaliseringen av 24 årsarbetsplatser från Stockholm till Kristinehamn innebär omställningskostnader för myndigheten. Den uppskattning av kostnaderna för omställningen som i dagsläget kan göras grundas på antaganden av hur många av befintlig personal som kommer att följa med. Regeringen avser att kompensera myndigheten för den engångspremie som en särskild pensionsersättning medför. Mot bakgrund av myndighetens ökade kostnader med anledning av flytten avser regeringen medge att myndigheten får disponera befintligt anslagssparande samt medge en ökad anslagskredit. Vidare avser regeringen att noga följa utvecklingen av myndighetens ekonomiska situation så att verksamheten långsiktigt kan fungera med bibehållen kvalitet.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att 42 585 000 kronor anvisas under anslaget 38:1 Elsäkerhetsverket för 2007. För 2008 och 2009 beräknas anslaget till 43 349 000 kronor respektive 44 275 000 kronor.

Tabell 5.15 Härledning av anslagsnivån 2007-2009, för 38:1 Elsäkerhetsverket

Tusental kronor			
	2007	2008	2009
Anvisat 2006 ¹	42 204	42 204	42 204
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris & löneomräkning ²	381	1 145	2 071
Förslag/beräknat anslag	42 585	43 349	44 275

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2005 (bet. 2005/06:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2006 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.